

DELO

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA SLOVENIJE

Družbeni plani in soodgovornost volivcev

Ta mesec bodo ljudski odbori razpravljali o predlogih družbenih planov za leto 1960. O njih bodo državljani razpravljali tudi na zborih volivcev, saj določa zakon, da sta plan in proračun med tistimi zadevami, ki jih mora dati občinski ljudski odbor obvezno volivcem v pretres. Pri tem pa se skoraj povsod pojavlja hiba, ki izredno pomembno pretres družbenega plana in proračuna spremeni v formulo, v bistvu malo pomembno zadevo. Za kaj gre?

Investicij v naprave, ki lahko vplivajo na rast življenjske ravni, nismo izpolnili... Zaostaja razvoj obilice, trgovine, uslužnostnih in komunalnih dejavnosti... Premalo smo storili, da bi tudi razvoj življenjskega standarda hitreje napredoval... Take in podobne ugotovitve lahko srečujemo ob analizah izpolnitve družbenega plana skoraj v vsakem ljudskem odboru.

Ko na eni strani lahko občutimo silen razvoj gospodarskih panog, pa vidimo, da sredstva še vedno radejamo za nove proizvodne objekte, veliko težje pa se odločimo za investiranje v različne obrtne, uslužnostne in komunalne obrate. V neki občini n. pr. ugotavljajo da so cene različnih obrtnih uslug za kakih 10 odstotkov višje kot v drugih krajih, ker obrt zaostaja in ker tudi nimajo dovolj obrtnih obratov. Kljub temu pa imajo v načrtu, da bodo svoja sredstva uporabili za najetje novega kredita, s katerim nameravajo zgraditi nov hotel. Tudi večji dohodki iz katere koli gospodarske panoge lahko pomenijo prispevek k zboljšanju življenjske ravni. Na drugi strani pa je treba vedeti, da sprito zaostajanja obrtnih, trgovskih, komunalnih in uslužnostnih obratov tak dohodek ne pomeni veliko, ker zajamejo ta višji dohodek višje cene za omenjene usluge.

Zakaj pa se v občinskih ljudskih odborih mnogo prej odločijo, porabiti svojega sredstva za različne investicije v proizvodnjo kot pa za investicije v različne uslužnostne dejavnosti? Tam, kjer volivci tehtno pretresajo družbeni plan in proračun si ni mogoče misliti, da bi se odločili za investicije v različne proizvodne obrate, če jim manjka ne-šeto drugega. Če n. pr. v neki občini državljani čutijo, da morajo nositi čevlje v popravilo v sosednjo občino ali če nimajo tega ali onega uslužnostnega obrata, potem se bodo gotovo odločili, da je treba nameniti sredstva v prvi vrsti za ureditev takih najnujnejših zadev. To pomeni, da je tam, kjer take težnje ljudi ne prevladajo, to odsev slabo

razvitega komunalnega sistema, da je dokaz, da volivci pri tem premalo sodelujejo ali — kar se tudi ne zgodi redko — da volivci ob pretresu družbenega plana sicer povedo svoje mnenje, toda občinski ljudski odbor ga ne upošteva.

Prejšnja leta so navadno zbori volivcev takole pretresali družbeni plan: odborniki je skušali na kratko povedati vse, kar vsebuje osnutek družbenega plana. Pri tem je navadno vpletal kopico števil in na marsikaterem zboru na koncu volivci niso vedeli dosti več kot ob začetku zбора. Zato tudi razprava o družbenem planu prejšnja leta ni bila plodna in so le redkokje predlagali kakšne spremembe. V taki obliki, kot smo doslej razpravljali o družbenih planih, res ni mogoče doseči večjega sodelovanja, soodločanja in potem tudi soodgovornosti državljanov. Zato je odbor Stalne konference mest nedavno popolnoma upravičeno obravnaval, kako bi naj ljudski odbori organizirali razpravo o družbenih planih in o vseh odlokih, ki pridejo na zbor volivcev. Ponekod so že sklenili, da bodo letos dali volivcem natisnjene izvečke najvažnejših določil družbenega plana in proračuna. V neki občini so se zedinili, da bodo poročanje na zborih volivcev ponazorili z velikimi grafičnimi, drugod so že začeli govoriti, kakšno naj bo odbornikovo poročilo, da bo ljudem podal tisto, kar je iz družbenega plana najvažnejše.

Pretres družbenih planov in proračunov ne sme biti formalnost, temveč izredno pomemben akt, ki terja popolno sodelovanje državljanov. To sodelovanje pa moramo omogočiti. Omogočili ga pa ne bomo s tem, da bomo samo formalno prebrali suhoparna številčna in dostikrat v nezanimljivem jeziku napisana določila družbenega plana, pač pa s tem, da bomo volivcem omogočili, da se bodo seznanili z določili družbenega plana, da jim bodo odborniki poročali jasno in razumljivo, kako se bo življenje v komuni razvijalo po družbenem planu tistega leta. Zato je treba iskati različni poti. Teh je mnogo in bolj ko bomo raznovrstne, bolj bomo lahko rekli, da so državljani družbeni plan aktivno pretresli in da se v njem kažejo tudi vse progresivne težnje volivcev.

S tem pa bom tudi dosegli, da se bodo čutili volivci soodgovorni za razvoj kraja, komune in življenja v njej po možnostih, potrebah in željah, to je po določilih, ki jim pravimo družbeni plan.

Gustav Guzei

TISKOVNA KONFERENCA V DRŽAVNEM SEKRETARIATU ZA ZUNANJE ZADEVE

Sporazumi z Avstrijo

Poenostavljen način za izdajo turističnih vizumov za Jugoslavijo — Predlog za sklicanje jugoslovansko-albanskega mešanega odbora

BEOGRAD, 5. febr. (Tanjug). Predstavnik državnega sekretariata za zunanje zadeve Drago Kunc je danes na rednem sestanku z novinarji izjavil, da je druga konferenca afriških narodov v Tunisu izraz čedalje hitrejšega procesa nacionalnega in političnega osamosvajanja afriških dežel in njihove solidarnosti v boju za odpravo zadnjih ostankov kolonializma na poti do popolne neodvisnosti kot tudi v urejanju skupnih problemov afriških narodov.

Drago Kunc je dejal: »Pričani smo — da bo konferenca koristno vplivala na nadaljnji progresivni razvoj Afrike k popolni osvoboditvi kot tudi na ureditve njene miroljubne zunanje politične smeri.«

Na vprašanje, ali lahko kaj pove o obisku ganskega ministrskega predsednika Nkrumahja v Jugoslaviji, je Drago Kunc izjavil, da je povabil ministrskega predsednika Nkrumahja, naj obišče Jugoslavijo, v duhu našega prizadevanja za razvoj in okrepitev prijateljstva in sodelovanja z novimi afriškimi deželami, med katerimi zavzema Gana ugledno mesto. »Bližnji obisk ministrskega predsednika Nkrumahja, katerega datum še ni natančno določen, je dejal Kunc, »bo, o tem smo prepričani, važen korak v tej smeri.«

Drago Kunc je tudi izjavil, da še ni določen datum obiska gvinejskega ministrskega predsednika Seku Tureja v Jugoslavijo.

Na vprašanje, kako komentira sklep konference »za okroglo mizo« v Bruslju o zagotovitvi neodvisnosti Konga, ki naj postane neodvisen 30. junija letos, je Drago Kunc odgovoril:

»Sklep konference za okroglo mizo, da bo 30. junija letos Konga postal neodvisen, je po našem mnenju rezultat osvobodilnega boja prebivalstva Konga kot tudi rezultat realističnega stališča belgijske vlade. Kunc je nadalje dejal, da ta sklep kaže, da je moč takšna vprašanja med narodi pozitivno urejati po mirni poti, če sta tu dobra volja in potrebno razumevanje zgodovinskega procesa.«

več v zvezi z noto, ki jo je albanski poslanik v Beogradu izročil v državnem sekretariatu za zunanje zadeve 22. decembra lani, in ki se nanaša na sporazum o vodno — gospodarskih vprašanjih med Jugoslavijo in Albanijo?«

Drago Kunc je na to vprašanje odgovoril, da so večeraj v državnem sekretariatu za zunanje zadeve izročili albanskemu odpravniku poslov odgovor na to noto. »Tudi tokrat, kot v že znani noti našega poslanstva v Tirani z dne 1. septembra lani, je dejal Kunc, »je naša vlada na jasen in konstruktiven način pojasnila svoje gledišče, da je treba sporna vprašanja s področja vodnega gospodarstva med nami in Albanijo urejati sporazumno.«

Na vprašanje, kako ocenjuje pogostne izjave uradnih predstavnikov Zah. Nemčije, na primer ministra Straussa in veleposlanika Greweja, v katerih se izrekajo proti ublažitvi napetosti v odnosih z Vzhodom in proti politiki koeksistence, je Kunc odgovoril, da lahko takšne izjave samo ovirajo napore za doseg ugodnejšega vzdušja v mednarodnih odnosih, bilikani potrebnega za uspešen razvoj bližnjih pogajanj. Na drugi strani, je nadaljeval Kunc, kaže te izjave težnjo po tem, da bi nadalje vztrajali na preživeli političnih stališčih iz obdobja hladne vojne, ki onemogočajo ureditev nemškega problema in otežkočajo ustalev razmer v Evropi in na svetu.

Drago Kunc je potrdil vest o poenostavljenju načina za izdajo turističnih vizumov za Jugoslavijo. Razen sklepa, ki je bil sprejet lani in po katerem lahko turisti iz čezmorskih dežel, Velike Britanije in nordijskih držav dobijo turistične vizume ob prihodu v Jugoslavijo na obmejnih prehodih, je bil sprejet tudi sklep, po katerem od 1. februarja letos za kakršnekoli vizume za Jugoslavijo ni potrebno priložiti fotografij.

Naslednje vprašanje je bilo: »Ali nam lahko poveste kaj

IDEOLOŠKA KOMISIJA CK ZKS O NALOGAH KOMUNISTOV V ODNOSU DO MLADINE

Sodobna družbena vzgoja

mladih ljudi in njihovo idejno osveščanje

LJUBLJANA, 5. febr. Pod predsedstvom Borisa Zihlerja, predsednika ideološke komisije Centralnega komiteja ZKS, in ob navzočnosti članov ideološke komisije CK ZKS in Glavnega odbora SZDL Slovenije ter predsedstva CK LMS, je bil danes v Klubu poslancev LRS širši sestanek, na katerem so razpravljali o nalogah komunistov pri idejno politični vzgoji mladine. Udeležili so se ga tudi člani ideoloških komisij pri okrajnih komitejih ZKS ter predstavniki idejnovzgojnih komisij okrajnih odborov SZDL in LMS. Kot gost je sestanku prisostvoval Nikola Vujanović, član Zvezne komisije za idejno vzgojno delo pri SZDL Jugoslavije.

Uvodni referat je imel Stane Kranjc, predsednik CK Ljudske mladine Slovenije. Poudaril je skrb za sistematično razvijanje ideološke političnega dela med mladino v zadnjih letih, posebej se številne za nove oblike idejno politične vzgoje mladinskih aktivistov, za politične šole in seminarje, marksistične krožke, debatne klube, tribune mladih itd. Centralni komitej LMS je tudi pripravil okvirni program tem, ki naj bi služile kot osnova za študij v aktivnih Ljudske mladine v zimski sezoni 1959/60. Zda deluje v Sloveniji 53 večernih političnih šol s 63 oddelki, v katerih intenzivno študirajo mladi ljudje, 23 izrazito mladinskih večernih političnih šol, pripravljajo pa pouk v nadaljnjih 40 mladinskih večernih šolah. Seminarji in ciklusi predavanj, ki jih pripravljajo delavske in ljudske univerze, komiteji Ljudske mladine in

drugi, opravljajo prav tako pomembno vlogo pri idejno politični vzgoji mladih ljudi kot mladinski republiški izobraževalni center v Bohinju, v katerem je samo lani sledilo številnim seminarjem več kot tisoč mladink in mladincev. Novo ustanovljena Zveza delavskih in ljudskih univerz Slovenije, osnivanje Centra za marksistično vzgojo kadrov in druge institucije, ki intenzivno in kontinuirano skrbijo za idejno politično vzgojo, ne odvezujejo komunistov odgovornosti za idejno politično osveščanje in družbeno vzgojo mladih ljudi, temveč to veliko odgovornost le še stopnjujejo.

Prav v zvezi s takimi najširšimi nalogami komunistov se je razvil po referatu tovariša Staneta Kranjca zanimiv, širok razgovor, ki je razkril številne aktualne probleme v zvezi z idejno politično vzgojo mladine in v katerem so sodelovali tudi tovariši Marija Vilfan, Radko Polič in Boris Zihler, ki je med drugim dejal: »Mladi človek dorasča v novih okoliščinah svojega preletanja novega s starim, kar

oblikujejo novi družbeni, etični, politični in drugi problemi. Mi komunisti moramo te probleme razložiti mladim ljudem (odgovarjati na njihova vprašanja v zvezi z njimi) brez katedrskoga dociranja, v pomenku, ki bo v korist mlademu človeku, pa tudi njegove mentorji. Mladim ljudem moramo komunisti dokazati trajnost in življenjsko silo marksizma: izhajajoč iz trajnih osnov, lahko marksizem veliko zadovoljiveje reši sodobna vprašanja kot katerakoli druga koncepcija. Delo starejših in mlajših komunistov nasplah in še posebej v stiku z mladino morajo podpreti osebni zgledi komunistov, saj mlad človek verjame le tistemu, ki sam tudi tako ravna. In končno gre za koncentrirano delo z mladino na vseh področjih, kjer že imamo dejavno organizacijo, nimamo pa še sodobnega posredovanja naših naprednih idej.«

V DANAŠNJI ŠTEVILKI

- Str. 2 — Novost v soboslikarstvu
- Str. 3 — Nepričakovano velik razvoj cestnega prometa
- Str. 5 — Izkušnje oplemenititi z znanjem
- Str. 6 — Pionirji — upravitelji
- Str. 7 — Komedija na ledu
- Str. 8 — Radijska priloga

V P E M E

Stanje 1. februarja: Nad Sredozemljem se zadržuje slabotna področje nizkega zračnega pritiska, ki se umika proti jugovzhodu. Vzhodno Evropo in Balkan zajema obširno področje visokega zračnega pritiska, pod čigar vplivom so tudi naši kraji.

Napoved za soboto: Precej oblačno in hladno. Temperature ponoči med -6 in -11, v Primorju do 2, čez dan pod 0, v Primorju do 3 stopinj C. Na Primorskem de burja.

Snežne razmere: Triglav, Kredarica — 11 stopinj C, 350 cm snega; Kranjska gora — 10, 30 cm; Dom Planca — 10, 40 cm; hotel Zlatka — 10, 35 cm; Tamar — 11, 100 cm; Vršič — 12, 200 cm; Pokljuka — 4, 3 cm; novega snega na 100 cm podlage; Kravice — 11, 75 cm; Dom na Peči — 12, 90 cm; Crni vrh nad Idrijo — 10, 1 cm; Jošt — 11, 3 cm; Polzevo — 5, brez snega; Ribnica — 13, 4 cm novega snega na 55 cm podlage.

Ocena indijskih časopisov

o jugoslovansko-indijskem gospodarskem sodelovanju

NEW DELHI, 5. febr. (Tanjug). Bombajski gospodarski časopis »Commerce« piše v zadnji številki o jugoslovansko-indijskem gospodarskem sodelovanju in poudarja, da so bili v tem sodelovanju doslej doseženi veliki uspehi.

List posebej opozarja na važnost posojila v znesku 40 milijonov dolarjev, ki ga je Jugoslavija odobrila Indiji, in piše, da to posojilo ni samo znamenje, da je Jugoslavija pripravljena pomagati Indiji v njenem gospodarskem razvoju, ampak je tudi dokaz zrelosti, ki ga je doseglo gospodarstvo Jugoslavije. Jugoslovansko gospodarstvo se je v zadnjih sedmih letih tako naglo razvilo, da se je ta dežela iz gospodarsko za-

ostale agrarne dežele razvila v industrijsko razvito državo in se uvrstila med industrijsko razvite evropske dežele. Časopis »Commerce« primerja gospodarski razvoj Jugoslavije z drugimi deželami in ugotavlja, da narodni dohodek v Jugoslaviji trikrat do štirikrat hitreje narašča kot v razvitih evropskih državah in dvakrat hitreje kot v nezadostno razvitih evropskih deželah.

Današnji indijski listi pišejo, da je član Zveznega izvršnega sveta Jugoslavije in državni sekretar za finance Nikola Minčev, ki je na uradnem obisku v Indiji, povabil indijskega finančnega ministra Morardžija Desaja, naj obišče Jugoslavijo. Minister Desaj je povabil sprejel. O podobnostih v zvezi z obiskom se bodo dogovorili naknadno.

Nikola Minčev je imel večeraj ločene razgovore z ministri za finance, industrijo in trgovino o raznih oblikah gospodarskega sodelovanja med Jugoslavijo in Indijo. Listi pišejo, da so se razgovori nananašali na jugoslovansko posojilo Indiji kot tudi sploh na dolgoročno gospodarsko sodelovanje med Jugoslavijo in Indijo. Pri tem poudarjajo, da je Jugoslavija pripravljena raz-

zen posojila v znesku 40 milijonov dolarjev, ki ga je odobrila Indiji, nuditi tudi veliko znanstveno-tehnično pomoč kakor tudi pomagati pri usposabljanju in izpolnjevanju strokovnih kadrov.

Nikola Minčev bo jutri obiskal predsednika indijske vlade Nehruja.

Proti Eisenhowerjevi pobudi

Ameriški znanstveniki in britanski tisk nasprotujejo temu, da bi ZDA pomagale svojim zaveznikom z atomskim orožjem

CHICAGO, 5. febr. (AFP). Izvršni odbor federacije ameriških znanstvenikov se je izrekel proti pobudi predsednika Eisenhowerja, naj bi ZDA pomagale svojim zaveznikom z atomskim orožjem. Ameriški znanstveniki so dajo, da bi to pomenilo »ne samo širjenje jedrske tehnologije na svetu, marveč bi bil tudi svet obsojen na katastrofo atomske vojne.«

Izvršni odbor federacije ameriških znanstvenikov na drugi strani sodi, da bi zenevska pogajanja med ZDA, Veliko Britanijo in Sovjetsko zvezo o opustitvi atomskih poskusov doživela neuspeh, če bi bil uresničen Eisenhowerjev predlog. Prav tako meni, da dve najmočnejši atomski državi na svetu — ZDA in Sovjetska zveza — iz strahu pred posledicami vzdržujeta ravnovesje na svetu, ki bi bilo omajano, če bi nastajale nove atomske dežele.

Tudi britanski listi so neugodno sprejeli izjavo predsednika Eisenhowerja, naj bi sprejeli zakon, po katerem ZDA ne smejo dobavljati atomskega orožja svojim zahodnim zaveznikom. Londonski »Times« sodi, da je Eisenhower pri tem mislil predvsem na Francijo, ter poudarja, da bi potem podoben zahteve sprožila tudi Znanodna Nemčija. List ugotavlja, da je vendarle mnogo bolje, da ostane tako imenovani atomski klub čim ožji.

Britanska laburistična stranka je simoli sklenila, da bo zahtevala razpravo o vladni razorožitveni politiki in o sklepu Zahoda, da bodo Zahodni Nemčiji dobavili rakete, na katere je moč natakati atomske konice.

Britanski laburisti bodo od vlade tudi zahtevali, naj pri speva k zmanjšanju mednarodne napetosti s konkretnimi razlogi, ki naj jih sproži na konferenci med Vzhodom in Zahodom.

Britanski vladi priporočajo načrt o ustanovitvi demilitarizirane cone v Srednji Evropi. Ta zamisel je v laburistični resoluciji izražena z besedami, izposojenimi iz skupnega sporočila ob obisku predsednika britanske vlade Macmillana v Sovjetski zvezi.

Veleposlanik Dugonić na obisku v Siriji

Kairo, 5. febr. (Tanjug). Jugoslovanski veleposlanik Rato Dugonić je danes odpotoval v Damask. To je njegov prvi uradni obisk na sirskega področju ZAR.

Macmillan zaključil obisk v Afriki

Capetown, 5. febr. (Reuter). Britanski ministrski predsednik Harold Macmillan je danes odpotoval z ladjo Capetown v Južnoafriški uniji. S tem je bila zaključena njegova enomesečna turneja po afriških deželah Britanske skupnosti.

Prizor iz Levstik - Grünove drame »Kastelka«, ki so jo celjski gledališčniki poleg »Korčaka« in »Prebrisane vdove« uvrstili v program svojega beogradskega gostovanja

Beograd je Celjane pristrčno sprejel

Beograd, 5. febr. Celjane Slovenskega ljudskega gledališča iz Celja, ki so na povabilo beogradskega »Savremenog pozorišča« prišli na tridnevno gostovanje, je Beograd sprejel s pristrčno dobrodoščilno. Gostovanje je že vnaprej zbudilo veliko pozornost. Poleg nastopov na odru »Savremenog pozorišča« bodo gostje s svojim »Malim odrom« nastopili še v eksperimentalnem gledališču »Atelje 212«.

Ko je pozdravljal ponovni prihod celjskih gostov, je upravitelj »Savremenog pozorišča« Predrag Dinulović povedal za naš list:

»Na gledališki kolektiv iz Celja nas vežejo trdni stiki. Vzporedno smo jih z našim gostovanjem v Celju leta 1954 in od tedaj dalje imamo medsebojno gostovanje. Mi smo bili dvakrat v Celju, oni so drugič v Beogradu. Vprašanje gostovanja celjskega gledališča ni le vprašanje stikov med njihovim in našim gledališčem, temveč ima tudi širši pomen, ki daje temu vigranemu in ambicioznemu ansamblu priložnost, da pred beogradske publiko prikazuje svoja spoznanja in dosežke. Vse, kar smo doslej videli na gostovanjih v Celju in Beogradu, nam daje zagotovilo, da bodo tudi letošnje predstave prijetno presenečenje za naše gledalce.«

Tudi beogradske tisk se ujemajo v pričakovanjih. Ko »Politika« napoveduje gostovanje in repertoar, navaja pozdravne besede upravnika Federja Gradisnika, namenjene beogradskega gledališča.

Zbori volivcev v Beogradu

razpravljajo o novih šolah, stanovanjih in preskrbi po novem družbenem planu

Beograd, 5. febr. (Tanjug). Te dni se v Beogradu vrstijo zbori volivcev. Na njih razpravljajo o osnutku letošnjega družbenega plana, ki določa več sredstev za razvoj družbenega standarda in za splošno proračunsko proizvodnjo kakor prejšnja leta, in sicer brez dotacij republike in federacije. Plan določa dve milijardi za zgraditev šol, kar bo skupaj z investicijami v prihodnjem letu omogočilo v šolah pouk v devet izmenah. V prihodnjem petletnem planu pa bodo lahko namenili več pozornosti bolj sodobni opremlitvi. Letos naj bi okrog 5000 beogradske družinam zagotovili nova stanovanja.

Obseg kmetijske proizvodnje naj bi bil letos za 2,2 odstotka večji od planiranega za leto 1961. Posebni ukrepi so predvideni za povečanje števila goveje živine, za razvoj perutninarstva, za ureditev novih plantažnih sadovnjakov in za sodobnejšo organizacijo kmetijske proizvodnje. Z investicijami v znesku 5,7 milijard bodo tudi v prihodnje spodbujali razširjanje kooperacije med zadrugami in zasebnimi kmetovalci, preskrbeli več traktorjev in kombajnov, več umetnih gnojil itd.

V prihodnje bo moral Beograd misliti tudi na razvoj servisov in obiri.

SVET ZA PROSVETO IN KULTURO LJUDSKE REPUBLIKE SLOVENIJE

prireja

v ponedeljek, 8. februarja 1960 ob 20.15

PREŠERNOVO PROSLAVO

s slavnostnim govorom predsednika Sveta za znanost in kulturo dr. Jožeta VILFANA ob sodelovanju simfoničnega orkestra Slovenske filharmonije, solstvom Zlate GASPERČIC in Friderika LUPŠE, pod vodstvom dirigenta Sama HUBADA z naslednjim sporedom:

Alojz Srebrnjak - SIMFONIJA V DVEH STAVKIH Pavel Sivic - »RDEČI OBLAKI«, ciklus samospetov Blaž Arnič - PLES CAROVNIC.

Vstop z vabilii.

Na šestem mestu v izvozu pohištva

Tudi domača potrošnja narašča, letos za 22, v perspektivi pa za 12 odstotkov na leto

Beograd, 5. febr. Pohištvo gre v Jugoslaviji zelo dobro v denar. Prodajalne so zmerom polne kupcev. Od leta 1953 do 1958 je potrošnja naraščala približno za 22%. Lani je bila proizvodnja pohištva za 35% večja od predlanske. To je bila pa posledica večjega povpraševanja. Novo pohištvo potrebujejo ljudje v glavnem za opremo novih stanovanj, nekaj pa tudi za popravilo in obnovo opreme starih stanovanj.

Tudi v tujini zelo radi segajo po našem pohištvi. In zdaj je Jugoslavija na šestem mestu v svetovnem izvozu pohištva (ZDA, Japonska, Zah. Nemčija, Francija, Vel. Britanija in Jugoslavija).

Naš delež v svetovnem izvozu pohištva cenijo strokovnjaki za 5%. Pohištvo pa je postalo tudi za nas eden izmed zelo pomembnih izvoznih proizvodov. Možnosti za nadaljnje povečanje izvoza so realne iz

dveh razlogov. Prvič, na svetovnem trgu se je naše pohištvo že uveljavilo, in drugič, naša industrija pohištva je čedalje močnejša, njeni izdelki čedalje boljši in raznovrstnejši.

Za proizvodnjo pohištva imamo že kakih 140 podjetij. Njihova sestava pa je zelo neugodna, kajti na 17,5% podjetij (samo 8) pride 33% vse proizvodnje. To je tako imenovana specializirana industrija. Druga tretjina proizvodnje pride na 24 podjetij z značajem industrijske proizvodnje, tretja pa na 110 obrtnih, delavniških in na pol industrijskih podjetij.

Kulturno sodelovanje s Poljsko

Beograd, 5. febr. (Tanjug). Včeraj je odpotovala z Beograda v Varšavo jugoslovanska kulturna delegacija, ki jo vodi sekretar Sveta za kulturo Srbije Sveta Djurić. Na Poljskem se bo mudila deset dni ter podpisala dogovor o sodelovanju na kulturnem torišču med obema deželama za leto 1960.

Nada Vidmar gostuje v Tel Avivu

Ljubljana, 5. febr. (Tanjug). Znanu solistka ljubljanske Opere Nada Vidmar je odpotovala v Tel Aviv, kjer se bo mudila mesec dni in pela v ondoini Operi. Nastopila bo v večji vlogah v »Manonu«, »Rigolettu«, »Boheme« in »Lucii de Lammermoors«.

Lanski izvoz iz Srbije

Beograd, 5. febr. (Tanjug). Vrednost izvoza industrijskih izdelkov in kmetijskih pridelkov je znašala lani v Srbiji 53,5 milijard din ter je bila za 10 odstotkov večja od predlanske. Samo v decembru, ko je bil doslej največji izvoz v enem mesecu, so izvozili iz Srbije za 7,4 milijarde din blaga. Najbolj je narasel izvoz kovinskih izdelkov, ki je bil dvakrat večji od predlanskega. Značno je narasel tudi izvoz ladij, živil, tekstilij in izdelkov elektroindustrije.

Novost v našem soboslikarstvu

Tovarna »Jub« v Dolu pri Ljubljani je izdelala novo barvo, ki ima pred navadnimi številne prednosti — Novi izdelek odpira možnosti velikih prihrankov pri slikanju vseh vrst zgradb

LJUBLJANA, 5. febr. Tovarna »JUB« iz Dolu pri Ljubljani je danes dopolnila v prostorih Gospodarskega razstavišča skupaj s Stanovanjsko-komunalnim centrom organizirala demonstracijo uporabe novih suhih mineralnih barv, kakršnih doslej pri nas še nismo poznali. Za lani so se začeli v tovarni ukvarjati z mislijo, da bi izdelali takšne barve, ki bi znatno pocenile slikarska dela. V Britaniji in še nekaterih drugih državah že več let poznajo posebne suhe mineralne barve, ki imajo pred navadnimi barvami številne prednosti. Po skrbnih analizah so konec minulega leta v laboratorijih tovarne pripravili vse potrebne za proizvodnjo domačih suhih mineralnih barv, imenovanih »Jugoflor«.

Demonstracija v prostorih GR, ki so se je udeležili številni predstavniki gradbenih, slikarskih, trgovskih in drugih podjetij, je nazorno pokazala številne prednosti nove barve. Predvsem novi izdelek ne potrebuje ne kisle, ne apne, ne drugih dodatkov. Na 1 kg suhe barve preprosto nalijemo liter mizne vode, nato zmes dobro premešamo in pustimo približno pol ure, da se napravi nekakšna krema. Prednost domačega izdelka pred tujim je še v tem, da lahko uporabljamo mrzlo vodo, dočim se inozemske barve topijo le v vroči vodi. Nato z barvo takoj prevlečemo stene, in sicer samo enkrat, ne da bi jih bilo treba prej prebeliti z apnom. Mojeje je na demonstraciji v prostorih GR predstaval 9 kv. m stene v pihli 11 minutah. Lahko torej računamo, da moremo s takšno barvo preslikati 1 kv. m površine v slabih poljubnih minutah. Z novo barvo je moč slikati tudi po starih zidovih, ne da bi bilo treba prej ostrgati staro barvo. Velika prednost novih barv je tudi v tem, da je slikanje zelo preprosto, tako da lahko za to delo ni potrebna nikakršna posebna veščina. Nove barve se zelo hitro sušijo, takoj ko voda izhlapi, in dajejo zelo lepe, pastelno-zametne tone. Medtem ko so navadne barve zelo občutljive za svetlobo in na soncu hitro zbledijo, je barva »Jugoflor« zelo odporna proti svetlobi. Demonstrator je prijetno presenetil vse navzoče, ko je pobarvano steno počel s svinčnikom, nato pa sledov svinčnika preprosto raztrgal, ne da bi potem ostala na steni kakršnakoli sled. Vse mastne ali vlažne madeže in lise, ki nastanejo na stenah zaradi kakršnihkoli vplivov, je možno z barvo lepo

prekriti, ne da bi zato bilo treba preslikati vso steno.

Strokovnjaki so bili nad novim izdelkom zelo navdušeni. Povprečno so novi izdelki približno še enkrat dražji od navadnih barv, ki stanejo okoli 100 din za kg. Vendar je treba upoštevati, da pri novih barvah ne potrebujemo apna, kisle in drugih primesi. Zato so stroški samega materiala približno enaki. Če pa upoštevamo ogromen prihranek na času (približno 40%) in še vse druge prednosti novega izdelka (odpornost proti svetlobi, preprosta uporaba itd.), je jasno, da se bo ta proizvod na tržišču kmalu uveljavil. Gradbeni strokovnjaki so nam povedali, da stane slikanje enega kv. m površine z navadnimi barvami približno 60 din, pri čemer sta seveda upoštevana material in čas. Z novim izdelkom se bo slikanje pocenilo približno za 50% ali pa še več, saj so računski pokazali, da porabimo na en kv. m površine novih barv le za 10 din, zelo veliki pa so prihranki na času, da ne omenimo znova še naštetih drugih prednosti. Nekateri predstavniki slikarskih in gradbenih podjetij so se takoj po demonstraciji živo zanimali za nove izdelke, ki jih bo tovarna »JUB« začela izdelovati v 37 barvnih odtenkih. Predstavniki tovarne nam je povedali, da bodo lahko letos izdelali okoli 500 ton teh barv, ki jih razpošiljajo v liknih vrečah iz polietilena. Nedvomno se bo novi izdelek hitro uveljavil, tako da bo ta količina za naše tržišče kmalu premajhna, saj se za nove barve močno zanimajo tudi v Skopju, Beogradu in drugod po državi, kjer bo tovarna prav tako organizirala demonstracijo novega izdelka. I. P.

POSNET GASILCEV V MARIBORU

Maribor, 5. febr. Na posvetu gasilcev mariborskega mursko-soboškega in celjskega okraja, ki se ga je med drugimi gosti udeležil tudi tovarni Miran Spicar, so kritično pregledali dosedanje delo gasilske operativne in odnos občin do požarne varnosti. Ugotovili so premajhno načrtnost v delu

Prizadevanja, da bi spremeniili sestavo tako, da bi se uveljavila specializirana in večja industrijska podjetja, označujo strokovnjaki za pozitivna in važna za nadaljnji razvoj te industrije. Problem je v nezadostni tehnični opremljenosti, kar dokazuje tudi nedavni popis, ki je pokazal, da v rubriko »zastarelost« lahko uvrstimo blizu 50% opreme.

Vse kaže, da bo povpraševanje po pohištvi v prihodnje v Jugoslaviji še večje, kakor je bilo doslej. Zadovaljiti bo treba številne potrebe po popravilu in opremlitvi pohištva. omrežji nova stanovanja in zadovoljiti nove potrošnike. Zlasti potrošnike na vasi. Po perspektivnem planu razvoja do leta 1980 lahko sklepamo, da bo potrošnja pohištva naraščala po-

vprečno po 12% na leto. V prvih prihodnjih letih bo naraščala potrošnja znatno bolj, pozneje pa nekoliko manj.

V torkem plenumu Republiškega sindikalnega sveta

Ljubljana, 5. febr. Strokovno izobraževanje delavcev je letos ena izmed osrednjih akcij naših sindikatov. Republiški sindikalni svet bo o tem razpravljal na posebnem plenarnem zasedanju, ki bo v torko, 9. februarja, v prostorih Inštituta za zgodovino delavskega gibanja (bivša Ljudska skupščina). Referat bo imel član tajništva Republiškega sindikalnega sveta in predsednik Zveze delavskih in ljudskih univerz Slovenije Ivo Tavčar.

S SEJE SVETA ZA OBRT OLO LJUBLJANE

Ali je komisija opravila svoje delo?

Ljubljana, 5. febr. Za današnjo sejo Sveta za obrt OLO Ljubljane je komisija, ki pregleduje in proučuje investicijske programe obrtnih podjetij, predlagala svetu v obdobju investicijskega programa Elektrostrujnega podjetja iz Grosuplja, Splošnega mizarstva iz Mengša in »Kroja« iz Ljubljane. Prvo podjetje bo s 43 milijoni din rekonstruiralo in zgradilo obratno stavbo, kjer bodo izdelovali sanitarne naprave. Ker je investicijski ekonomsko utemeljena, je svet tudi privolil v poročilo. Druga dva programa pa je zavrnil, ker je bil eden neuteemeljen, pri drugem pa je manjkala vsa potrebna dokumentacija.

Vendar pa programu ni bila predložena dokumentacija, po kateri bi svet lahko sklepal, ali je investicijski ekonomsko utemeljena; zato ga je svet vrnil komisiji.

Sredstva OLO Ljubljane za investicije v obrti so zelo majhna in je treba dobro premisliti, preden jih namenimo posameznim podjetjem.

Zato bi morala pristojna komisija to upoštevati in predlagati svetu le povsem izdelane, dokumentirane in utemeljene programe. Sicer se lahko pripeti, da bodo sredstva odšla tja, kjer niso res nujno potrebna. Razen tega je po nepotrebnem obremenjen tudi svet sam. S. I.

Predpisi o potnih listih

Beograd, 5. febr. Državni sekretariat za notranje zadeve je izdal nov pravilnik o potnih dokumentih za prehod čez državno mejo, ki bo začel veljati osem dni po objavi v »Službenem listu«.

Državljanom, ki potujejo v tujino po zasebnih opravkih, se izda potni list, ki je lahko osebni, družinski ali skupen. Oseben potni list se izda samo za koncem in njunim otrokom do 15. leta starosti. Družinski potni list lahko uporabi tudi en sam zakonček, če potuje sam ali z otroki, ne morejo pa ga uporabiti otroci, če potujejo brez staršev.

Skupni potni list se izda skupni najmanj 5 in največ 50 državljanov s pogojem, da potujejo skupno, da je cilj njihovega potovanja skupen in da se skupaj vrnejo v domovino. Vodja takšne skupne mora imeti svoj osebni potni list.

Kdo potne liste izdaja in kakšni dokumenti so potrebni zanje

Za izdajanje osebnih, družinskih in skupinskih potnih listov je pristojen sekretariat za notranje zadeve ljudskega odbora okraja, na katerega ozemlju živi državljan, ki zaprosi za potni list. Prošnjo za potni list predlože državljan pristojni izpostavi za notranje zadeve okrajnega ljudskega odbora ali pa upravnim organom občinskega ljudskega odbora. Organ, ki mu je bila predložena prošnja za potni list, mora potni list izdati v 60 dneh po prejemu prošnje. Prošnjo pa se lahko zavrne, če gre za oviro, označeno v predpisih, ali pa če to terjajo javne koristi. V tem primeru mora dobiti stranka odlok o tem tudi v dveh mesecih. Odlok, s katerim se zavrne prošnja v javnem interesu, se izda po prosti presoji in ga ni treba obrazložiti.

Prot odloku, s katerim je bila prošnja zavrnjena, se lahko stranka pritoži na višji organ za notranje zadeve v 15 dneh po prejemu odloka. Pritožbo je treba

ba izročiti organu, ki je odlok izdal.

Mladolentnim državljanom, razen mladolentnim poročenim ženskam, se lahko izda potni list samo po odobritvi staršev ali skrbnikov. Vojakom osebam se lahko izda potni list samo, če imajo dovoljenje od državnega sekretariata za narodno obrambo, uslužbenecem notranje uprave pa, če v to privoli državni sekretariat za notranje zadeve.

Poročena pisma za tujce na zasebnem obisku

Vizum se izda praviloma samo za eno potovanje oziroma za odhod in vrnitev. Za izdajanje vizuma, razen tistega, ki ga dobi proslček, ko prejme potni list, je treba vložiti prošnjo z dokumenti, ki so potrebni, tudi če hoče državljan dobiti potni list. Tujci dobe vizum za prihod in odhod, v katerem mora biti označen čas, kako dolgo se lahko začasno mude v Jugoslaviji (toda ne nad 30 dni).

Tujcu, ki pride v Jugoslavijo po zasebnih opravkih, lahko izda predstavništvo FLRJ vhodni vizum, če je dal državljan, h kateremu prihaja tujec na obisk, overjeno pismeno izjavo, da jamči za stroške tujčevega bivanja v Jugoslaviji in za stroške njegovega odhoda iz Jugoslavije. Obisk se ne smatra za zasebne, če pride tujec v Jugoslavijo kot turist ali v poslovni zadevi, da bi dobil zaposlitev, da bi študiral in podobno.

Pismeno poročeno izjavo overovi sekretariat za notranje zadeve ljudskega odbora okraja, na katerega področju prebiva državljan, ki ga tujec obišče.

Vkrcanim članom posadke pomorskih in rečnih ladij služi za potni list za potovanje v tujino pomorska ali broderska knjižica, opremljena z vizumom za potovanje v tujino. Vizum za potovanje v tujino izda na knjižice pristojni pristaniški ali obmojke pooverjenosti za notranje zadeve. Vreda vizuma in čas njegove veljavnosti se določita po cilju ter trajanju potovanja in bivanja v tujini. V. Petrovič

DNEVNE VESTI

Sneg v Makedoniji

Skopje, 5. febr. (Tanjug). - Po nekaj sončnih dneh, ko je sneg v glavnem po vsej Makedoniji »kropel«, je danes znova začelo snežiti. Ponekod, na primer v Lazarovo polju, je nova snežna odeja debela 20 cm. Vremenoslovci pričakujejo, da bo v prihodnjih dneh še snežilo. Snežna odeja bo zaščitila ozemlje pred mrazom, ki je pravi hud. Snežila v jutranjih urah.

Ohladiitev v Cnogorskem primorju

Titograd, 5. febr. (Tanjug). - V Titogradu, Kotoru in Ucinju je danes zapadel prvi letošnji sneg.

Nov domači tramper

Split, 5. febr. (Tanjug). - V Splitu so danes prvič pripeljal nov sodobni 13.000-tonski tramper »Ivan Gundulić«, ki ga je za dubrovaško podjetje »Atlantika plovstva« zgradila ladjegradnja v Splitu.

»Tri četrtine sonca« v Beogradu

Beograd, 5. febr. (Tanjug). - V beogradske kinematografije »Jadrin« bo jutri zvečer premiera filma »Tri četrtine sonca«, ki je do bil drugo nagrado za film na sistem festivalu jugoslovanskega filma v Pulju. Razen poliserija Babica se bo po predstavi beogradskega občinstva predstavila skupina igralcev - Marija Sardoč, Stane Razstren, Antun Vrdoljak in Nikola Popović.

Seminar Počitniške zveze Srbije

Vrnjačka banja, 5. febr. (Tanjug). - V Vrnjački banji se je začel seminar za predsednike in sekretarje Počitniške zveze Srbije, ki ga je organiziral glavni odbor. V treh skupinah bo po tri dni obiskovalo seminar nad 150 aktivistov te organizacije. V seminarju bodo obravnavali značaj in cilje organizacije Počitniške zveze, organizacijo potovanja, izletov, počitnic in drugih oblik dejavnosti.

Uvoz olivnega olja

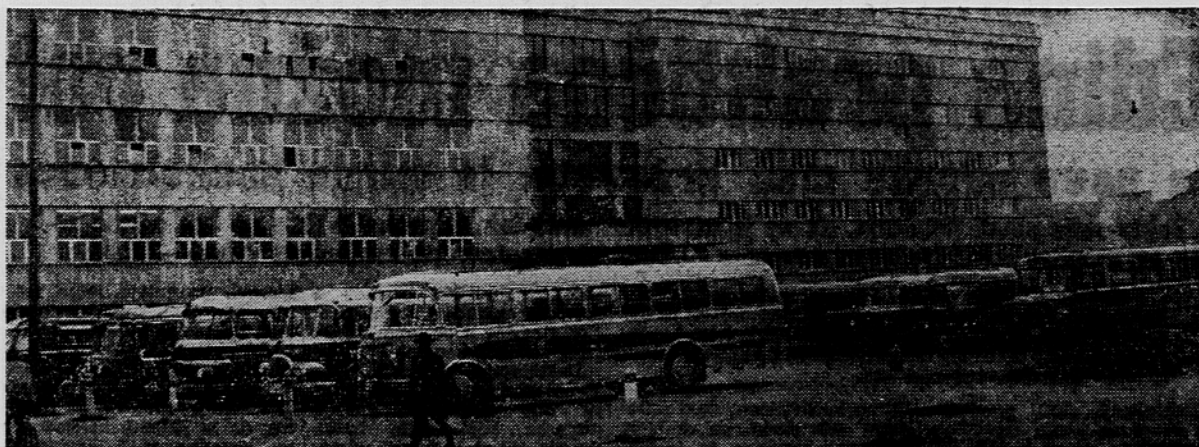
Split, 5. febr. (Tanjug). - V Grčiji smo nedavno sklenili pogodbo za dobavo 1.000 ton olivnega olja za potrošnike ob adrianski obali. Prva pošiljka je že na poti in pride te dni na trg. Olivno olje smo uvozili, ker so olivne lani slabo obrodile. Grško olje bo po 300 din liter.

Ponesrečena so našli

Ljubljana, 5. febr. Danes pozno popoldne so našli v Mostah ob desnem bregu Ljubljanice, kjer se vanjo zlivajo Gruberjev prekop, truplo Antona Berdnika, ki je lani bil 28. december skupaj z lastnikom Francetom Pirnatom s potovaršnim avtomobilom na Karlovkem. Mrtva avtomobilu je podležel težnemu ozglju in padel v naraščajoč prekop.

Javni cestni promet bo že letos enkrat večji kot je bil predviden za leto 1961

Avtobusni park pred ljubljansko pošto

Nepričakovano velik razvoj cestnega prometa

Motorni promet se je zadnja leta razvil v nezadržanem tempu. Presegel je tudi najoptimističnejša pričakovanja. K temu je še bistveno pripomogla modernizacija in rekonstrukcija naših glavnih cestnih zvez, zlasti zgraditev avtomobilske ceste Ljubljana-Zagreb, ureditev sodobnega cestnišča na vseh še neurejenih odsekih glavne ceste od avstrijske meje čez Maribor, Celje in Ljubljano do Sežane ter zgraditev nove sodobne ceste Senožeče-Koper.

Kdo bi si še pred leti mislil, da bomo v jeseni 1959 imeli v jeseni že dva in polkrat toliko motoriziranih koles (brez mopeda) in skoraj enako število osebnih avtomobilov, kakor jih je imela vsa predvojna Jugoslavija. Ob koncu lanskega septembra smo imeli namreč v Sloveniji registriranih že 21.000 motoriziranih koles, blizu 12.000 osebnih avtomobilov in blizu 6000 tovornih avtomobilov od nenehnem naraščanju števila mopeda.

RAZVOJ JAVNEGA CESTNEGA PROMETA

Zlasti nas leto za leto preseneča nagli razvoj javnega cestnega prometa. V perspektivnem planu gospodarskega razvoja Slovenije 1957-1961 je bilo na primer predvideno, da se bo obseg javnega potniškega prometa z avtobusi povečal v tem petletnem razdobju od 233 na 330 milijonov potniških kilometrov; toda že leta 1958 je bil ta promet večji, kakor smo to predvidevali za leto 1961, letos pa bo po družbenem planu dosegel najmanj 600 milijonov potniških kilometrov. Za javni cestni promet blaga je perspektivni plan predvideval podvojitve od 69 na 122 milijonov potniških kilometrov, že predlanskim pa je bilo preseženo planirano povečanje do leta 1961. Tako računamo, da bo ta promet letos dosegel že 228 milijonov potniških kilometrov, kar je tri in polkrat več kakor leta 1956. Vzporedno narašča avtobusni in blagovni promet podjetij z lastnimi kamioni in avtobusi. Tudi zmogljivost javnega cestnega prometa se stalno večja, z lanskim povečanjem števila kamionov avtopevoznih

podjetij od 682 na 773 in zlasti priklonikov od 196 kar na 283 se je nosilnost vozil v javnem cestnem prometu Slovenije povečala v tem letu za blizu 30% na 6200 ton, število avtobusov v javnem prometu pa je naraslo za 15%, pa so kljub temu stalno prenapolnjeni. Boljšemu pregledu tega skokovitega razvoja naj služi naslednja primerjava podatkov o gibanju obsega javnega cestnega prometa v Sloveniji v zadnjih letih:

Prevoz blaga v milijonih potniških tonskih km	Prevoz potnikov v milijonih potniških km
1954	36,2
1956	68,8
1957	101,9
1958	133,7
1959	206,0

Takšno prehiteno razvoja javnega kakor tudi ostalega cestnega prometa nas postavlja pred nove in dodatne naloge. Po letošnjem družbenem planu Slovenije narekuje nadaljnjo

obnovo in modernizacijo cest. Razpoložljiva sredstva bi torej v večji meri usmeriti za zboljšanje tujih ostalih neustreznih cest za sodobnejši in varnejši promet in za pospešeno modernizacijo priključnih cest na odseku Maribor-Radgona in Ravne-Maribor, začetek gradnje zasavske ceste na odseku Pasjek-Zagorje, dela na povečavi Kočevja z avtomobilsko cesto in rekonstrukcije nekaterih odsekov na izrazito turističnih cestah. V zvezi z javnim cestnim prometom poudarja družbeni plan, naj bi se letos uporabljala razpoložljiva sredstva v čimvečji meri za gradnjo in opremo sodobnih servisnih in remontnih delavnic, avtobusnih postaj in postajališč ter črpalk za gorivo.

MOTORIZACIJA TURISTIČNEGA PROMETA

Se prav posebno skrb za ceste pa nam narekuje nadaljnji razvoj turizma, in še posebej turističnega prometa inozemcev. Mogočni razmah mednarodnega turizma v Evropi je omogočil še hitrejši razvoj sodobnega mototurizma. V Jugoslaviji je turistični promet inozemcev zadnja leta dosegel nepričakovan razvoj. Dovolj je, če ugotovimo, da smo lani v državnem merilu zabeležili 3,4 milijona prenočitev inozemskih turistov nasproti 2,5 milijona predlanskim in 1,3 milijona v letu 1956. V Sloveniji pa se je turistični promet inozemcev samo lani povečal za 34%. Daleč

	skupaj prispelo avtomobilov	v rednem prometu	v malem obseju
1927	170.627	62.542	108.085
1956	255.760	92.781	162.979
1959	360.994	127.194	233.800

Tudi število prispelih motoriziranih vozil se je od leta 1957 povečalo od 71.092 oziroma 72.727 na 124.376 (pretežno v malem

pretežni del teh inozemskih motoriziranih turistov prihaja v Jugoslavijo skozi Slovenijo. Prav ta okolnost nam nalaga še posebno skrb za dobre ceste, kakor tudi za vse tisto, kar je v zvezi z zahtevami tujih motoriziranih turistov.

Za izredno naglo povečanje prometa tujih motoriziranih turistov, zlasti odkar smo, enako kakor druge turistične dežele, sprostili carinske formalnosti pri prehodu tujih turistov v našo deželo, so značilni podatki o prihodu motoriziranih vozil iz Jugoslavije. Tudi prihajajo k nam z motoriziranimi vozili predvsem na obmejnih prehodih ob jugoslovansko-avstrijski in jugoslovansko-italijanski meji (na te prehode odpade 95% celotnega prometa). Leto za leto se naglo večja tudi malí obmejni promet z motoriziranimi vozili. Le tako lahko razumemo nagle skoke, ki jih izkazuje uradna statistika o prihodu motoriziranih vozil čez naše meje.

Leta 1955 je prispelo čez mejo v našo državo komaj nekaj nad 60.000 motoriziranih vozil (skupaj z motocikli), leta 1957 je bilo to število že štirikrat večje, predlanskim je naraslo na 370.000 in lani na 532.100 vozil. Naj navedemo le še podatke o tem, kako se je zadnja tri leta razvijalo samo število prispelih osebnih avtomobilov čez naše mejne prehode (podatki o malem obseju prometa se nanašajo skoraj izključno na malí obmejni promet z Italijo):

	skupaj prispelo avtomobilov	v rednem prometu	v malem obseju
1927	170.627	62.542	108.085
1956	255.760	92.781	162.979
1959	360.994	127.194	233.800

obmejnem prometu. Čedalje več tujih turistov prihaja k nam tudi v avtobusih. Teh je prispelo v Jugoslavijo v rednem prometu (brez obmejnega) leta 1957 4713, predlanskim 6039, lani pa 7177. Podobno narašča naposled tovrstni promet s kamioni čez obmejne prehode. Tako je lani prispelo čez mejo v našo državo že 30.622 tovornih avtomobilov (predlanskim 26.131), od tega v tranzitu 20.154 (predlanskim 19.511). Vsega tega naj bi se zavedali tudi ljudski odbori, kadar odločajo o investicijah, ki so v kakršni koli zvezi z motorizacijo prometa.

Proučevanje delavskega samoupravljanja

Razpis tem ob desetletnici delavskega samoupravljanja

Komisija za delavsko samoupravljanje pri predsedstvu Republiškega sveta ZSJ za Slovenijo in uredništvo »Delavske enotnosti« razpisujeta ob desetletnici delavskega samoupravljanja nagrade za prispevke s področja delavskega samoupravljanja.

S tem razpisom želimo povečati zanimanje za poglobljeno proučevanje delavskega samoupravljanja. Ob desetletnici delovanja delavskih svetov naj bi skupine ali posamezniki ocenili to delo ter izdelali analize na osnovi predlaganih tem. Takšno poglobljeno študijsko proučevanje bo prav gotovo prispevalo k izboljšanju metod in vsebine dela teh organov. Komisija za razpis meni, da bomo s tem primerno poudarili ta pomemben dogodek letošnjega leta.

I.

Razpis tem:

1. VSEBINA IN METODE DELA DELAVSKEGA SVETA

Pri proučevanju te teme je treba med drugim upoštevati: uveljavljanje delovnega kolektiva kot nosilca delavskega samoupravljanja; materialne osnove samoupravljanja; medsebojno razmerje organov v podjetju — to so odnosi med delavskim svetom in upravnim odborom odnosi med delavskim svetom in upravo podjetja in metode dela sindikata v odnosu do dela delavskega sveta stik delavskega sveta s kolektivom, priprave na zasedanja delavskega sveta ter sistem komisij pri DS in UO; izbora članov DS in UO, volitve DS in UO, pripombe na pravno ureditev delavskega samoupravljanja, take glede na pristojnosti, odnose kot metode dela DS in UO itd.

Skupina ali posameznik lahko prouči temo v celoti ali del teme.

2. KADROVSKO SOCIALNA SLUŽBA V PODJETJU

Organizacija in vsebina: oblike dela kadrovske-socialnega sektorja; stalne službe za nagrajevanje, kadrovanje varnost pri delu, komunalne zadeve in vse druge službe neposredne skrbi za človeka; izobraževalni centri, koordinacija dela teh služb in njihova organizacija itd.

3. VLOGA IN MESTO PODJETJA V KOMUNI

Obdelati je treba ves sklop problemov v odnosih med podjetji in komunjo ter pri tem upoštevati organe samoupravljanja v podjetju in komunalno samoupravo. Med drugim tudi: demokratičnost v odnosih med komunjo in podjetji; vloga in mesto delavskega samoupravljanja v teh odnosih; interesi komunje in interesi kolektivov v medsebojnih nasprotjih; skrb za človeka v odnosih med podjetjem in komunjo; vloga zborov proizvajalcev v komunji itd. Način obdelave teme ali njenega dela prepuščamo udeležencem natečaja.

II.

Natečaj je anonimen. Udeležiti se ga lahko skupine ali posamezniki, upravni odbori ali delavski sveti. Rok za dostavo sestavkov je 1. oktober 1960. Pozneje prispelih del komisija ne bo ocenjevala. Podelitev nagrad bo 23. novembra 1960.

Prispevke pošiljajte v dveh izvodih pod štifro, v posebni kuverti priložite poln naslov. Dela je treba poslati na naslov: Komisija za delavsko samoupravljanje pri RS ZSJ za Slovenijo — Razpis ob desetletnici delavskega samoupravljanja, Ljubljana, Miklošičeva 26.

Udeleženci natečaja lahko dobe podrobnejša navodila na Komisiji za družbeno upravljanje pri Republiškem svetu.

III.

Ocenjevalno komisijo sestavljajo člani komisije za delavsko samoupravljanje pri predsedstvu RS ZSJ za Slovenijo in člani uredništva »Delavske enotnosti«. Predsednik komisije je Jože Borštnar, podpredsednik RS ZSJ za Slovenijo.

Komisija si pridržuje pravico, da predlozene prispevke objavi v »Delavski enotnosti« oziroma v »Pogovorih 60.« ali pa da jih izda v posebni knjigi. Vsi objavljeni prispevki bodo honorirani po predpisih o avtorskih pravicah.

IV.

NAGRADE:

- 2 prvi nagradi po 150.000 dinarjev;
- 2 drugi nagradi po 100.000 dinarjev;
- 2 tretji nagradi po 80.000 dinarjev;
- 4 nagrade po 10.000 dinarjev.

Komisija si pridržuje pravico, da podeli namesto določenih prvih, drugih itd. več manjših nagrad, če obdelava ne zadovoljuje kriterijev razpisa, toda tako, da ostane skupna vrednost nagrad vselej 600.000 dinarjev.

Komisija za razpis tem ob desetletnici delavskega samoupravljanja — Predsednik: Jože Borštnar

S PLENUMA OBČINSKEGA SINDIKALNEGA SVETA V ZAGORJU OB SAVI

Rekordna proizvodnja premoga

Rezultat nagrajevanja po učinku v zagorskem rudniku: lansko leto 612.000 ton premoga

Razširjeni plenum občinskega sindikalnega sveta v Zagorju ob Savi, ki so se ga udeležili tudi zastopniki sindikalnih podružnic in direktorji ter upravni gospodarskih organizacij, pomeni kljub nekaterim pomanjkljivostim pomemben prispevek sindikalnih organizacij k reševanju problemov v občini, na drugi strani pa pomenijo ugotovitve plenuma solidno gradivo tudi za bližnje občne zbornice sindikalnih podružnic gospodarskih organizacij.

Občinski sindikalni svet v Zagorju ob Savi je delal preko predsedstva plenuma, šestih komisij in odbora počitniške skupnosti. Sicer je res, da občinski sindikalni svet ni v celoti izvršil vseh nalog, pa tudi zaradi tega, ker v sindikalnih odborih ni našel močne in trdne opore tako, da je moral opravljati številna administrativna in druga tehnična dela za sindikalne podružnice. Prav tako pa je bilo treba dati nekaterim sindikalnim poročilcem pobude, sicer bi le životali. Sicer pa je bilo kljub temu delo sindikalnih po-

Ali poznate svoje pravice in dolžnosti?

Kdaj so državljani oproščeni carine?

Dravljani je odpotoval v inozemstvo na specializacijo in tam ostal približno dve leti. Nakupil je nekatere predmete in domneva, da je po največjih carinskih predpisih oproščen plačila carine.

Predmeti, nakupljeni v inozemstvu med specializacijo, niso oproščeni plačila carine. To olajšavo uživajo le tisti jugoslovanski državljani, ki so uvožene predmete nabavili v inozemstvu med svojim službovanjem. To pomeni, da so oproščeni plačila carine samo

občinski sindikalni svet pred leti sklicoval konference delavskih svetov gospodarskih organizacij, ki so se je udeleževali, pa so potem spet utonile v pozabo. Poudarjeno pa je bilo, da bi moral zlasti zbor proizvajalcev odigrati v komunalnem življenju in gospodarskem razvoju večjo in pomembnejšo vlogo.

Na območju občine Zagorje ob Savi se že pripravljajo na nagrajevanje proizvajalcev po enoti proizvoda. V rudniku rjavvega premoga so sicer že pred časom začeli uvajati nagrajevanje po učinku, kar je rodilo že lepe uspehe. Tako je bila v letu 1959 dosežena rekordna proizvodnja premoga — 612.000 ton. Vzrok te povečane proizvodnje pa ni samo v izboljšanju tehničnih pogojev dela pač pa v največji meri v uvedbi spodbudnejšega nagrajevanja. Sedaj izpolnjujejo sistem nagrajevanja in bodo nov sistem po vsej verjetnosti uveljavili v drugem polletju 1960 l. Za izpolnjenost sistema nagrajevanja — o katerem so razpravljali te dni na sestanku sindikalne podružnice — vlada med zagorskimi rudarji precejšnje zanimanje. Pa tudi v tovarni elektroporcelana in keramike na Izlakah nad Zagorjem že proučujejo, kako bi tudi pri njih uvedli nagrajevanje po enoti proizvoda. Bržčas se bo verjetno v tej gospodarski organizaciji začel nagrajevanje glede na precejšnje številne proizvodov nekoliko zavleklo.

Na razširjenem plenumu so razpravljali tudi o vaječih, predvsem o tem, da jih ponekod še izrabljajo, silijo k prenapornemu opravljanju službe, k opravljanju nočnega dela, ne dajo dopusta itd. Sklenili so, da bodo v vseh sindikalnih organizacijah ustanovili komisije za oddih delavcev. Škoda

le, da je plenum bore malo razpravljal o izobraževanju delavcev.

Delovni kolektiv Kmetijskega gospodarstva Kidričeve vo je uvedel v začetku leta velike izboljšave za povečanje in povenitev proizvodnje. Vse gospodarstvo je razdelilo na 19 specializiranih obratov in enega z različno dejavnostjo.

Pri ustanavljanju specializiranih obratov je bil delovni kolektiv zelo dosleden. V samem Kidričevem, v bližini uprave gospodarstva, je več takšnih obratov. Dva sta živinorejska; od teh ima eden samo krave molznice, drugi pa plemensko živino in živino za pitanje. V neposredni bližini so tudi hlevi obrata za pitanje bekonov. Tamkaj je tudi jedro strojnega in predelovalnega obrata. Prasičke za pitanje gojijo na obratu plemenskih svinj v Turnišču, ki se je posvetil samo te dejavnosti. Tudi drugi obrat so uredili podobno in ne na teritorialnem načelu, da bi združili v en obrat vse, kar je nekje blizu skupaj. Tako je vse gospodarstvo razdeljeno na osem živinorejskih obratov dva prasičerejska in sedem poljedelskih; le en obrat združuje več dejavnosti, ker je na takšnem področju, da ni mogoče nekaterih dejavnosti zamenjati z drugo, niti jih priključiti sosednjim obratom. Živinoreja je pravkar v največjem razvoju. V Kidričevem

DEVETNAJST SPECIALIZIRANIH OBRATOV NA KMETIJSKEM GOSPODARSTVU KIDRIČEVO

Dosledna specializacija proizvodnje

so do prvega snega zgradili dva hleva, vsakega za 100 molznic. V enem imajo že živino, eden je še prazen. Oba sta odprtega tipa in se mora živina postopoma prilagoditi na mraz. Pomladki bodo zgradili še en hlev za 100 molznic in dva hleva, kjer bodo pitali 400 telet. Kmalu bo dograjen tudi svinjak za 1000 bekonov. V njem bodo spitali v enem letu 2000 prasičev.

Tudi drugi živinorejski obrati bodo dobili v prihodnjih mesecih nove, velike hleve odprtega tipa. Ti so mnogo ce-

nejši kot običajni, živino v njih pa lahko oskrbuje manj delavcev.

V Lovrencu in Siskolah bodo v nove hleve lahko spravili po 400 glav živine, v Turnišču in Pragerskem pa po 200 glav. Letos nameravajo povečati število goveje živine približno za 1700 glav. Živino nakupujejo vzporedno z gradnjo hlevov. Nekaj je bodo lahko odobrati tudi v lastnih pitališčih, predvsem v Staršah, kjer imajo že 500 telet.

Premalo časa je preteklo, odkar je uvedel delovni kolek-

tiv Kmetijskega gospodarstva Kidričevevo novo organizacijo dela in nagrajevanje, da bi se lahko ocenili vplivi vsega tega na proizvodnjo. Člani kolektiva pa so prepričani, da bo to prispevalo k povečanju proizvodnje, povečanju dohodkov gospodarstva in njihovih nagrad za delo. To jim omogoča predvsem specializirana proizvodnja, ki je vedno uspešnejša kot razdrobljena na mnoge dejavnosti ter ustrezno nagrajevanje za vložen trud, ki temelji na proizvodnih uspehih in dohodkih posameznih obratov.

Novi odprti hlev v Kidričevem je že poln živine

Japonski odgovor SZ

na njen protest proti japonsko-ameriški pogodbi

TOKIO, 5. febr. (AFP). Japonska vlada je danes odobrila besedilo note, ki jo bodo poslali Sovjetski zvezi v odgovor na njen protest proti sklenitvi japonsko-ameriške vojaške pogodbe.

Dobro poučeni krogi pravijo, da Japonska nota zlasti protestira proti napovedim Sovjetske zveze, da zaradi tega, ker je bila podpisana ta vojaška pogodba, ne bo izpolnila obljube.

Zahodnonemška pomoč Sudanu

Kartum, 5. febr. (Reuter). — V Kartumu so bili danes uspešno zaključeni razgovori med zahodnonemško in sudansko gospodarsko delegacijo. Podpisani so bili sporazumi o zahodnonemški pomoči in posojilih za graditev temeljnih objektov v Sudanu, o tehnični pomoči in o višji trgovinski menjavi med obema deželama. Podrobnosti o sporazumu bodo objavljene jutri.

da bo vrnila Japonski otoka Habomaj in Sikotan, ki sta zdaj pod sovjetsko upravo.

Ti krogi poudarjajo, da je Japonska vlada zavrnila pogoje, da se morajo z japonskega ozemlja umakniti vse tuje čete, nakar bo Sovjetska zveza vrnila oba otoka. Japonska vlada poudarja veljavnost obljube, vsebovane v sovjetsko-japonski deklaraciji iz leta 1956, po kateri bo Sovjetska zveza vrnila Japonski omenjena otoka, ko bo sklenjena mirovna pogodba.

Nota zahteva od Sovjetske zveze, da se posredno ne vmešava v japonske notranje zadeve, da revidira stališče glede japonskih teritorialnih zahtev, hkrati pa zagotavlja, da želi Japonska ohraniti mirujoče odnose s Sovjetsko zvezo.

Gronchi odpotoval v Moskvo

Milazzova vlada na Siciliji v krizi zaradi odstopa treh monarhistov

RIM, 5. febr. (Po telefonu). — Predsednik republike Giovanni Gronchi s soprogo Carlo in sinom Mariom je danes opoldne v spremstvu zunanega ministra Pelle odpotoval na uradni obisk v Sovjetsko zvezo.

Letalo »Alitalia«, v katerem sta poleg italijanske posadke dva najboljša sovjetska letalca, bo predsednika republike in njegovo spremstvo najprej preletalo v Kopenhagen, od koder bo jutri zjutraj zletelo proti Moskvi.

Pred odhodom iz Rima je predsednik Gronchi v kratkem nagovoru poudaril, da je to njegovo potovanje moč tolmačiti kot dejanje dobre volje. »Vladi in jaz želimo v okviru svojih odgovornosti prispevati, da bi prihodnost ne bila tako trna in polna oblakot ter nevarnosti,« je nadaljeval Gronchi ter poudaril, da je za ta smoter treba storiti vse, kar bi utegnilo prispevati k ustvaritvi boljše bodočnosti.

V zvezi z Gronchijevim potovanjem so zanimivi nekateri elementi, ki so poudarjeni v današnjem uvodniku pravilnice »Messaggera«. Ti elementi so: da pada odgovornost za odločitve in zaključke poti, kakršni koli naj bi bili, izključno in v celoti na vlado in da je edini, ki bo moral odgovorjati javnosti in parlamentu, zunanji minister Pella; dalje da Italija je in ostane izrazita atlantska dežela in da je predsednikovo potovanje misija mira in dobre volje. Poudarek na izključni odgovornosti vlade bi lahko tolmačili na več načinov, tako v zvezi s polemiko pred sprejemom sovjetskega povabila, ko so nekateri smatrali, da vlada ne odobrava te poti, kakor tudi v zvezi z grožnjami kardinala Ottaviana in visokih cerkvenih krogov ali pa morda celo v zvezi z nekaterimi mnenji, ki so se o predsedniški republiki in o možnosti razgovora z njim razširili v Sovjetski zvezi. Sodeč po nadaljnjih vsebini članka je slednje najbolj verjetno, namreč, da je vlada hotela s tem potovanjem, da predsednik republike ne more prevzemati nobenih obveznosti, ki ne bi bile v skladu z vlado, to je strogo atlantsko zunanjo politiko. Da bi bil odstranjen sleherni dvom, je tudi zunanji minister Pella

sinoči izjavil, da je potrebno opogumljati vsako izmenjavo mnenj, vsak stik, ki bi lahko prispeval k temu, da bi se pomirjenje spremenilo iz psihološkega elementa v stvarnost. »Toda za vedno ostaja pribito, da politična linija Italije sloni na treh stebrih: atlantski solidarnosti, obrambi svobode in zvestobi duhovnim vrednotam demokracije,« je poudaril Pella.

Organizacija za ugotavljanje javnega mnenja ISTMEDIO je pred Gronchijevim potovanjem v Sovjetsko zvezo napravila an-

Burgiba o umiku francoskih čet iz Bizerte

Tunis, 5. febr. (Reuter). Tunizijski predsednik Habib Burgiba je danes govoril okrog 1500 političnim in sindikalnim voditeljem o razvoju dežele ter je dejal, da je rešeno vprašanje umika francoskih čet iz Bizerte in da bodo to formalno podpisali te dni.

Habib Burgiba je v svojem govoru dejal: »Glede na sedanjo gospodarsko bitko je vprašanje Bizerte samo drugotnega pomena.«

Kar zadeva umik francoskih čet iz Bizerte, je dejal, da upa, da bo prejel francoski odgovor do 8. februarja in je izrazil mnenje, da tu ne bo večjih težav.

DEKLARACIJA POLITIČNEGA ODBORA VARŠAVSKE ZVEZE

Edina praktična možna pot

za nove odnose med državami je mirna koeksistenca

Deklaracija zlasti poudarja, da se je na svetu zmanjšala napetost in da so s tem odprte poti za krepitev mednarodnega zaupanja — Teme za razpravo na konferenci Vzhod—Zahod

MOSKVA, 5. febr. (TASS). Politični posvetovalni odbor Varšavske zveze je na konferenci v Moskvi objavil deklaracijo, v kateri poudarja, da se prvič po dolgi letih hladne vojne na svetu začnejo oblikovati odnosi, ki so v mirnem obdobju normalni med državami.

Deklaracija zlasti poudarja, da se je na svetu zmanjšala napetost in da so s tem odprte poti za krepitev mednarodnega zaupanja.

Nastalim spremembam je treba pripisati, pravi deklaracija, da se odnosi sil na svetu čedalje bolj spreminjajo v korist tistih, ki se zavzemajo za opustitev tekmovanja v atomskem in drugem oboroževanju, za odpravo »hladne vojne«, za

mirno koeksistenco med državami ne glede na njihovo družbeno ureditev in ideologijo.

Deklaracija nadalje poudarja, da vojna nikakor ne more biti več način za urejanje mednarodnih problemov in da je edina praktična možna pot v navezavi novih odnosov med državami na podlagi mirne koeksistence.

Udeleženci konference v Moskvi izražajo zato veliko zadovoljstvo zaradi dosedanjih sestankov in pogajanj vodilnih državnih funkcionarjev Vzhoda in Zahoda.

Deklaracija nato poudarja, da je zboljšanje mednarodnega položaja že obrodilo sadove na številnih področjih mednarodnih odnosov. Pri tem navaja lanski sporazum dvanajstih držav o Antarktiki kakor tudi sklep Generalne skupščine OZN o ustanovitvi stalnega odbora za proučevanje vesolja.

Toda politični opazovalci odbor Varšavske zveze poudarja, da imajo atlantske države še nadalje velike vloge in da celo povečujejo število oboroženih sil, pri čemer posebej opozorjajo na zahodnonemške vojske, ki ji poveljujejo bivši hitlerjevski generali in oficirji. Vzporedno s krepitevjo zahodnonemškega militarizma oživljajo militaristične sile na Japonskem, v deželi, ki jo nadalje pritegujejo v vojaške priprave, o čemer pravi nedavna sklenitev nove vojaške pogodbe med Japonsko in ZDA.

Toda noben poskus pristajanja hladne vojne, poudarja deklaracija, ne more spreminjati dejstva, da postaja zavest o nujnosti mirne koeksistence danes odločilni činitelj v razvoju mednarodnih odnosov, ker je razpoložljiva na mednarodni areni takšen, da zagotavlja premoč mirujočih držav, sile miru pa so znatno močnejše od sil vojne. Deklaracija poudarja, da je razorožitev zato poglavitno vprašanje v sedanjem mednarodnem življenju, od katerega ureditve je odvisno, ali bo popolnoma izključena možnost nove uničevalne vojne.

Deklaracija nadalje v celoti

podpira sovjetski predlog o splošni razorožitvi ter sovjetsko gledišče o postopni razširitvi sistema kontrole.

Deklaracija poudarja pozitivno dejstvo, da že dalj časa ni bilo nobene eksplozivne atomske bombe, ter izraža upanje, da si bodo vsi udeleženci ženevskih razgovorov prizadevali doseči prepoved vseh vrst atomskih poskusov.

Kar zadeva nemško vprašanje, se dežele vzhodnega bloka zavzemajo za sklenitev mirovne pogodbe z Nemčijo. Toda Zahodna Nemčija nasprotuje sklenitvi mirovne pogodbe in skuša s svojo politiko ovirati uspešna pogajanja med Vzhodom in Zahodom. Zahodnonemški vladi deklaracija tudi očita, da teži za spremembo mej.

Zahodnonemško vlado tudi obtožujejo, da počne privoliti v ureditev vprašanja zahodnega Berlina tako, da bi postal svobodno mesto. Članice Varšavske zveze ne morejo trpeti tega, da bi se ureditev nemškega vprašanja vlekla v nedogled, ker to lahko samo okrepi militaristične in revanšistične sile v Zahodni Nemčiji. Če bodo pri urejanju tega vprašanja zadeli na ovire, bodo dežele, zastopane na moskovski konferenci, skupaj z drugimi državami sklenile mirovno pogodbo z Vzhodno Nemčijo in na tej podlagi uredile tudi vprašanje zahodnega Berlina.

Države, zastopane na kon-

ferenci, potrjujejo svojo težnjo po zboljšanju odnosov med državami Vzhoda in Zahoda, okrepitev zaupanja med njimi in razvoju vseh oblik mednarodnega sodelovanja. Deklaracija opozarja na predlog, da bi sklenili nenapadalen pogodbod med Varšavo in Atlantsko zvezo, ter priporoča, naj bi sklenili tudi dvostranske nenapadalne pogodbe med državami raznih vojaških skupin kot tudi ustanovitve v Evropi črto brez atomskega in raketskega orožja.

Udeleženci moskovske konference pozdravljajo sporazum med Sovjetsko zvezo, ZDA, Veliko Britanijo in o tem, da bo maja letos v Parizu predsedniška konferenca med Vzhodom in Zahodom. Na tej konferenci naj bi proučili važne in dozorele probleme, kot so splošna in popolna razorožitev, mirovna pogodba z Nemčijo, vstevši tudi ustanovitve svobodnega zahodnega Berlina, prepoved atomskih poskusov in vprašanje odnosov med Vzhodom in Zahodom. Deklaracija izraža pričanje, da je moč z razumnim upoštevanjem koristi obeh strani urediti vsako sporno mednarodno vprašanje in izraža na koncu upanje, da bo predsednikom vlad uspelo najti pot za uspešno ureditev teh vprašanj in da bo predsedniška konferenca pomenila prelomnico v odnosih med Vzhodom in Zahodom.

Kongres KPI končan

Šest točk za rešitev poglavitnih problemov italijanske družbe

Rim, 5. febr. (Po telefonu). Z izvolitvijo novega centralnega komiteja in centralne kontrolne komisije ter s sprejemom zaključne resolucije se je sinoči okrog 10. uri zvečer končal 9. kongres KPI. Obnove partije, o kateri je govoril Togliatti, se je odrazil tako v izvolitvi novega centralnega komiteja, iz katerega je izpadlo 31 starih članov, vključenih pa je bilo 52 novih (skupno šteje CK 128 članov) in centralne kontrolne komisije, ki je bila še bolj obsejna kot centralni komitej (od 62 članov je 34 novih, starih

pa je izpadlo 20), kakor tudi v zaključni resoluciji, ki je bila sprejeta ob zaključku kongresa.

Zaključna resolucija izraža željo, da bi se Italija vključila v dejansko politiko pomirjenja, da bi padla Segnjevova vlada in bi krščansko-demokratska stranka prenehala sodelovati z desničarskimi strankami ter bi se ustvarila nova večina, okrog katere naj bi se brez diskriminacije zbrale vse delavske, demokratične in republikanske sile. Nova večina lahko nastane na osnovi programa, ki bi bil usmerjen k rešitvi poglavitnih problemov italijanske družbe. Ti problemi, naštet v šestih točkah, so naslednji: ustanovitev avtonomnih dežel in izvedba lokalne avtonomije, obnove svobode in pravice delavstva, programska intervencija države v gospodarstvu, nacionalizacija energetskih virov, reforma šolstva in politika podpiranja mednarodnega pomirjenja. Resolucija dalje poudarja, da so komunisti pripravljeni podpreti vlado, ki bi ljudskim silam dala jamstvo glede izvedbe tega programa, čeprav bi v vladi bili samo socialisti in ne tudi komunisti.

Aca Stanovnik

Izraelski predlog za pogajanja z ZAR

Jerusalem, 5. febr. (AP). — Izrael je danes predlagal sirski pokrajini ZAR, naj bi se pogajali o obnovitvi popolnega mira med obema deželama. Izrael je predlagal, naj bi bila ta pogajanja v okviru mešane komisije za premirje ali kakšnega drugega organa. Predstavniki obeh dežel naj bi se pogajali o obnovitvi popolnega mira ali o ukrepih za ohranitev mira vzdolž meje. Izrael ni pripravljen omejiti pogajanj samo na demilitarizirano cono.

TELEGRAMI

KALIFORNIA. — V ameriškem letalskem oporišču Vandenberg so izstrelili devet ameriških satelitov »Discoverer«. Poskus ni uspel. Takoj po izstrelitvi so izgubili radijsko zvezo s satelitom. Pozneje so ugotovili, da je odpovedal drugi del rakete. Satelit je bil težak 135 kg.

NEW YORK. — Ameriška družba za proizvodnjo avtomobilov »Ford« je objavila, da so lani prodali 2.091.106 avtomobilov in kamionov, to je za 30 odstotkov več kot leta 1955, ko so jih prodali 1.666.800. Skupna vrednost prodanih avtomobilov in kamionov je dosegla 5 milijard 337 milijonov dolarjev, medtem ko je znašala vrednost leta 1955 prodanih vozil 4 milijarde 150 milijonov dolarjev.

KAMPALA (UGANDA). — Raziskovalci v Kampali so izjavili, da jim je uspelo ugotoviti virus, ki povzroča še do nedavnega neznan bolezen »rno koso mrislo«. To je bolezen, ki v zadnjem času zboluje pol milijona ljudi v Ugandi.

OTTAWA. — Kanadski minister za transport Georges Hees je povedal, da bo Kanada prispevala

OB ROBU DOGODKOV

Odločilno leto

Iz Washingtona prihajajo mešana poročila. V nekaterih je govora o tem, da se ZDA ne bodo mogle dle kot nekaj mesecev odrekati poskusom s atomskimi bombami, ker bi sicer zaostale za Sovjetsko zvezo v izdelavi tega orožja. Hkrati pa se je predsednik ZDA Eisenhower na zadnji tiskovni konferenci izrekel za popolno prenehanje atomskih poskusov. V isti sapi pa je podprl prizadevanja za ublažitev MacMahonovega zakona, da bi lahko ZDA nudile več atomskih informacij svojim zaveznikom, »dolder svoji prepričanje, da bodo ti na njihovi strani v nevarnosti. Med informacije očitno sodi tudi atomsko orožje, ki bi potemtakem prišlo v roke raznim ameriškim zaveznikom. Pristopnost nad tem orožjem bi torej prešla na vlade posameznih zaveznikov držav.

Nič čudnega ni, če je ta nova mešana poročila kroga na sedežu Združenih narodov, saj je v nasprotju z resolucijo Generalne skupščine, sprejeto 20. novembra lani, ki pravi, da bi razširitev atomskega kluba na druge države poslabšala mednarodni položaj.

Javnost se res ne more znebiti vtisa, da Zahod ni s srcem pri razorožitvenem problemu. Sovjetski premier Hruščov se pritožuje, da zahodne države zavlačujejo sestanke desničarske razorožitvene komisije, ki naj bi se sestala 15. marca v Zenevi. In čeprav je res, da je hkrati z napovedjo o zmanjšanju sovjetskih oboroženih sil za milijon dvesto tisoč moč povedal, da se s tem obramba in ofenzivna moč Sovjetske zveze ni prav nič zmanjšala, kljub temu drži, da je zmanjšanje števila oboroženih sil samo ob sebi pozitivno dejstvo. To dejstvo vsaj odpira pot do sporazuma o številu oboroženih sil in, čeprav to vprašanje zdaj od tako silnem in naglem razvoju raketnega orožja ni več prvenstveno vprašanje, je še zmerom pereče, vsaj dokler ne sčlenijo o njem sporazuma. In prav ta sporazum lahko pomeni uvod v nadaljnja uspešna pogajanja.

Predsednik Eisenhower je dejal, da bo ameriška delegacija ostala na zasedanju ženevske konference o prenehanju atomskih poskusov, dokler bo upanje za uspeh te konference. Toda kaj pomeni v tem primeru upanje na uspeh konference. Upanje lahko izvira samo iz medsebojnega popuščanja in kompromisov. Upanje za uspeh sestanka na najvišji ravni tudi sloni na isti postavki.

Zato bi se morale prizadele države z vsemi silami truditi za doseg sporazuma ne samo v Zenevi, ampak tudi drugje. Eisenhower, ki ima očitno precej političnih nasprotikov, ne bo več dolgo predsednik. Če se Hruščev vrne praznih rok iz Pariza maja, bo to imele neugodne posledice za odnose med Vzhodom in Zahodom. Skratka, brez medsebojnega popuščanja in skrajnih naporov z obeh strani napredek ni mogoč.

To seveda ne pomeni, da je mogoče že letos rešiti vsa nesoglasja in vse spore. Lahko pa bi bilo letošnje leto odločilnega pomena za prve uspešne in temeljite posege tam, kjer je položaj najbolj pereč: razorožitev in Berlin. Tudi delen sporazum je lahko trdna stopnica do nadaljnjega sporazuma in zato se sedanja pogajanja v Zenevi ne smejo izpustiti in zato človeštvo upa, da bo sestanek na vrhu prinesel vsaj olajšanje, če že ne konkretnih rešitev. To se mora zgoditi kljub nasprotovanju tistih sil, ki bi radi zavirale tak razvoj, reševale svetovno problematiko na star način in vztrajale v zaledenosti oklepkih blokovske razdelitve sveta.

Bip

2. ZASEDANJE EKONOMSKE KOMISIJE OZN ZA AFRIKO V TANGERJU

Več upov za prihodnost

Čedalje večje zanimanje in razumevanje svetovne organizacije za potrebe afriških dežel

BEOGRAD, 5. febr. (Tanjug). Na drugem zasedanju ekonomske komisije OZN v Tangerju je ganski delegat govoril o gospodarski pomoči Afriki z namenom, da bi premostili prepad med razviti in nerazviti deželami na svetu, ter je pri tem dejal: »Kadar nerazvite afriške dežele sprejemajo gospodarsko pomoč posameznih držav, se je treba vprašati, ali ne tiči za to pomočjo nov poskus, da bi nas podredili. Kajti lahko se zgodi, da se zapletemo prav v tisto, česar se hočemo zdaj osvoboditi.«

Sedanje zasedanje ekonomske komisije OZN, ki se je prvič sestala v Adis Abebi 1958 — deset let po ustanovitvi regionalnih ekonomskih komisij za Evropo, Azijo in Latinsko Ameriko — se zdaj blizu koncu. Razen 300 delegatov iz 30 dežel afriške celine se zasedanja v Tangerju udeležujejo tudi predstavniki šestih evropskih dežel, ki imajo posesti v Afriki.

Afriški delegati so v dose-danji razpravi predvsem opazovali na prvenstveno vlogo OZN v organiziranju gospodarski in tehnični pomoči afriškim deželam. Ta razprava je v marsičem dobila tudi politični pomen. Poudarjajo namreč, da OZN na podlagi protikolonialnih načel, vsebovanih v ustavnih listini, kakor tudi s sedanjim skrbniškim sistemom že uspešno in konkretno deluje za odpravo ostankov kolonializma v Afriki. Afriški delegati zato pozivajo OZN k še večji dejavnosti, tako da bi hkrati s splošnim osamosvajanjem afriških narodov pospešeno odpravljali gospodarsko zaostalost, ne da bi se afriške dežele pri tem izpostavljale novim nevarnostim za samostojnost.

Ceprav so vesti o zasedanju v Tangerju v marsičem pomankljive, je vendarle moč iz njih sklepati, da prevladuje v razpravah v glavnem trije elementi. Predvsem gre za ugotovitve, da nadrala evropskih priseljencev v domači ekonomiki ovira široko, koordinirano gospodarsko akcijo v korist tej celini. Po podatkih OZN je od skupnega

števila afriškega prebivalstva samo 0,85% neafriških priseljencev, ki pa imajo v svojih rokah skoraj vsa bogastva afriških dežel. Druga težava na tej poti je enoličnost gospodarske strukture. Spričo monokulturnega pridobivanja in pridelovanja (kakao, banana, palmovo olje, bombaž) ali izkoriščanja v glavnem samo ene vrste rud (antimon, krom, baker, kobalt, zlato) je celotno gospodarstvo teh dežel dejansko odvisno od cen na tržiščih vevlesil. Razen tega pa so afriški delegati opozorili na to, da skladnejši in hitrejši gospodarski razvoj afriških dežel ovira tudi njihova trgovinska odvisnost od sedanjih šestih evropskih dežel, ki imajo posesti v Afriki.

Po najnovejših podatkih OZN se je izvoz iz afriških dežel v zadnjih desetih letih povečal za 90%, uvoz pa za 60%. Toda nad 90% celotne trgovine afriških dežel in področij odpade na neafriške dežele, le 10% pa na afriške. Rezultat tega je, da je domača proizvodnja praktično usmerjena glede na zahteve kolonialnih ali drugih razvitih dežel.

Zasedanje ekonomske komisije v Tangerju bo nudilo afriškim narodom več upov za prihodnost, če ob zaključku svojega potovanja po deželah Afrike izjavil generalni sekretar OZN Hammarskjöld. Njegovo izjavo so afriške delegacije sprejele z velikim za-

V torek atomsku eksplozija v Sahari?

Pariz, 5. febr. (Reuter) Dobro poučeni krogi javljajo, da bo Francija v kratkem preizkusila v Sahari svojo prvo atomsko bombo. Pravijo, da je vse pripravljeno za poskusno eksplozijo, ki jo bodo po nepotrebnih vestih morda opravili že v torek.

Globoke razlike v vrednotenju

notranjopolitičnih posledic Gronchijeve poti

Trst, 5. febr. (Po telefonu). Potovanje predsednika Gronchija v Sovjetsko zvezo je bilo sinoči predmet diskusije med predstavniki tukajšnjih političnih strank. Zanimiva diskusija v tržaškem krogu socialistov ved je pokazala, da so stališča glede pomena tega potovanja enotna, da pa obstajajo globoke razlike v vrednotenju notranjopolitičnih posledic tega potovanja Italije k popuščanju mednarodne napetosti.

Kaj pomeni obisk predsednika Gronchija v Sovjetski zvezi? Na to vprašanje odgovarjajo tržaške demokratične stranke s pozitivnimi ocenami sedanjega mednarodnega razvoja, v katerem skuša najti svoje mesto tudi italijanska zunanja politika. Trst je za utrjevanje mira in sožitja še posebno zainteresiran glede na svoj geografski položaj in na korist, ki jih ima lahko od stikov z državami zaledja.

Stranke centra odgovarjajo negativno in postavljajo ostro mejo med novimi mednarodnimi tokovi in notranje-političnim razvojem. Zanje se politika do KPI ne sme spremeniti, dokler ne bo v vzhodnonemških državah uresničen krščanski sistem, kakršne je na Zahodu. Nasprotno pa sidi-od stranke leve, da popuščanje mednarodne napetosti pozitivno deluje tudi na notranji razvoj Italije. Računati na sprejembo družbene ureditve v vzhodnonemških državah in

Sestanek Sveta zahodnoevropske unije

London, 5. febr. (Reuter). Po sestanku Sveta zahodnoevropske unije v Londonu so objavili sporočilo, v katerem se Svet zavzema za tesnejše in bolj uspešno politično sodelovanje med vlada mi dežel, ki so članice unije. V sporočilu je rečeno, da je Svet zahodnoevropske unije enodušno prepričan, da unija pomembno prispeva k politični solidarnosti v Zahodni Evropi.

Izkušnje oplemenititi z znanjem

Vojna leta so večini udeležencev narodnoosvobodilnega boja pretrgala šolanje; mnogi se prav zaradi vojnih razmer niso mogli začeti študij ali sicer izobraziti, da bi, si pridobili potrebno kvalifikacijo za poklic. Večina borcev je morala prva leta po vojni skrbeti za vse prejšnje, za svojo lastno izobrazbo. Vojna leta in partizansko življenje so dala vsakega udeleženca naše ljudske revolucije toliko izkušenj, da se je v povojni dobi obnove in utrjevanja ljudske oblasti znal že s svojimi delom, življenjskimi izkušnjami, predanostjo in požrtvovalnostjo.

Leta so tekla in s časom smo dobili tudi že prve izšolane ljudi. Kdo je sposobnejši? Borci brez šol ali neborci s šolami? Vprašanje je samo po sebi nesmiselno. Praktična rešitev tega vprašanja pa je tale: izšolani borci, ki imajo pred drugimi številne prednosti.

Glavni odbor Zveze borcev NOV Slovenije je to zadevo vzel v roke že pred leti. Še prej pa so se številni borci izšolali ali sami ali pa so jih podjela in ustanove, kjer so bili zaposleni, poslale na šolanje. Od njih so si namreč obetali veliko koristi. Tako so imeli borci prednost pri dodeljevanju

študijskih dopustov in podobno. Nekaj sto borcev je šlo v zadnjih letih skozi pripravljane tečaje za izpite na srednjih ekonomskih šolah v Ljubljani, Mariboru, Kopru in Kranju. Mnogi izobraževanje borcev pa se je začelo pravzaprav ustanovitvijo Dopisne šole v Ljubljani. Šola je začela delati pred tremi leti in danes je imela prve znatne uspehe svojega dela.

Prav ob Dopisni šoli so se pokazale nove možnosti za izobraževanje borcev. Šola je namreč dosegla tako vzpodbudne uspehe, da jih kaže prenesti na čim širši krog članstva Zveze borcev.

Ni dolgo tega, ko je Glavni odbor Zveze borcev izvedel po terenskih organizacijah Zveze borcev anketo. Ni še točnih podatkov in analiz te ankete, vendar po približnih podatkih lahko sklepamo, da je še deset tisoč članov Zveze borcev, ki nimajo osnovne izobrazbe v smislu današnjih šolskih zahtev (osemetek).

Pred nekaj meseci je Dopisna šola Ljubljana razpisala vpis v dopisno osemletko, in sicer za člane Zveze borcev, za njihove otroke ter za otroke padlih borcev. Na razpis se je prijavilo blizu tisoč ljudi direktno na šolo. Ti so že prejeli prva skripta in nekateri že posilili prve izdelke v popravilo. Šola pa pričakuje še izredno močan vpis na osemletko, ko bodo občinski odbori Zveze borcev ob-

ravnali izobraževanje svojih članov in se pogovorili z njimi. V treh letih se je dopisni pouk namreč tako razmahnil, da ima šola okrog 2.500 dopisnikov. Z organizacijo dveh stopenj dopisne osemleke pa se je in se še bo število dopisnikov močno povečalo. Zaradi tega je Glavni odbor Zveze borcev NOV Slovenije sklenil okrepite delo za načrtnejše izobraževanje članstva. Tega obsežnega dela pa ne zmorejo več izobraževalne komisije pri Glavnem odboru in pri okrajnih odbori Zveze borcev. Zato je Glavni odbor sklenil, da morajo del odgovornosti za izobraževanje borcev prevzeti tudi občinski odbori Zveze borcev.

Pri vseh občinskih odbori Zveze borcev so že izbrali tovariške, ki je prevzel odgovornost, da zasleduje problematiko v zvezi z izobraževanjem, da zbira gradivo v zvezi s tem in da ga pripravlja za odbore seje. Vodstvo Dopisne šole je sklicalo seminarje po okrajih. Na teh seminarjih se pogovarjajo o poteku izobraževanja in o nalogah občinskih odborov v zvezi z izobraževanjem borcev.

Ti seminarji so že bili ozko- in širokoročni. Na nekaterih je prišlo do izraza veliko potreba, da organizacija poskrbi za svoje člane, da se izobrazijo, da pridejo do neke kvalifikacije in s tem do boljšega kosa kruha. O tem, kako vpliva taka skrb organizacije na člane, niti ne go-

vorimo. Naša družba si je namreč že toliko pomagala, da lahko tudi materialno poskrbi za tiste, ki so ji postavili temelje. Tista tovariška skrb organizacije za svoje člane, ki lahko pokaže prav s tem, da se zanima tudi za njegovo, če naj tako rečemo, strokovno uveljavljanje v družbi, je pa več vredna kot materialna pomoč, mnogokrat odločilna za nadaljnji razvoj posameznika.

Na dosedanjih okrajnih seminarjih, zlasti na seminarjih v Novem mestu in v Gorici, je prišla ta skrb posebno do izraza. V novomeškem okraju, kjer imajo okrog osem tisoč borcev, ki nimajo izobrazbe, ki ustreza sedanjim osemetki, so sklenili, da se bodo po občinskih pogovorih z vsemi borci in poskrbeli za vse tiste, ki imajo pogoje in možnosti, da se vpišejo. Tako bodo zajeli kakih 25 odstotkov borcev v sistematično šolanje in izobraževanje. Po končani osemetki, naj bi dopisna šola organizirala za borce ne samo šole, ki jih že ima, pač pa tudi tečaje za kvalifikacijo in visoko kvalifikacijo ter morebiti tudi razne oddelke teh nižje srednje šole.

V goriskem okraju povzroča težave jezik tudi takim borcem, ki imajo neko šolsko kvalifikacijo, pridobljeno pred vojno. Zato so na seminarju predlagali naj bi organizirali dopisno šolo za slovenski jezik.

Po dosedanjih izkušnjah kaže, da ne bo mogoč po občinskih skrbeti za šolanje in izobraževanje članov le en človek. Zlasti v večjih občinah bi "razlo", da občinski odbori Zveze borcev ustanovijo komisijo za izobraževanje. Problematika izobraževanja, šolanja in strokovnega usposabljanja borcev je namreč tako obsežna in zahtevna, da je posameznik ne more dovljati uspešno zasledovati ter pripravljati gradivo za odbore seje. Te komisije imajo že zdaj zelo veliko dela. Po anketnih listih bi bilo treba najprej ugotoviti, kateri člani bi se lahko šolali, kateri izobraževalni in kateri bi si morali pridobiti strokovno kvalifikacijo. Komisije naj bi se pogovorile s člani ne samo o tem, da bi jih obvestile, da se lahko šolajo in izobražujejo, pač pa tako, da bi na sestankih s prizadeti preučevali vse zadeve v zvezi s šolanjem. To bi najprej opravili na sestankih, na katere bi povabili vse, ki pridejo v poštev za šolanje. Na teh sestankih bi morali sodelovati tudi člani sekretariata občinskega odbora Zveze borcev. Za člane Zveze borcev, ki so zaposleni po podjetjih in ustanovah, bi imeli lahko take sestanke v krajih, kjer delajo. Nujno bi morali na takih sestankih biti tudi tovariški iz vodstva podjetja ali ustanove. Le tako se je moč konkretno dogovoriti glede olajšav in pomoči članom kolektiva med šolanjem.

Občinske komisije za izobraževanje Zveze borcev še niso začele povsod delati. V nekaterih krajih, kjer so se po okrajnih seminarjih o izobraževanju članov Zveze borcev že spoprijeli z zapleteno problematiko, so že uvideli, da delo ne bo lahko. Zavedajo se pa, da je skrb za izobraževanje borcev ne samo potrebno in dobro delo, pač pa dolga naša skupnost do tistih, ki so skrb za lastno izobrazbo zapostavili skrb za blaginjo naše družbe.

Nocojšnji in jutrišnji večer bo v ljubljanskem Mestnem gledališču gostovanje reškega gledališča "Ivan Zajc", ki je domačemu občinstvu znano že po lanskem obisku Ljubljani. Reški gostje bodo nocoj igrali Budakovo komedijo "Na trnju in kamenju", jutri zvečer pa predstavili uspešno komedijo uglednega švedskega romanopisca, novelista in dramatika Moberga z značilnim naslovom "Sodnik". Ta tragična komedija spada med tista Mobergova dela, zaradi katerih ga štejejo za nadaljevalca Strindbergovega dramskega opusa: je vezana na aktualen družbeni problem in kaže avtorjev kritični pogled, pa tudi njegov globok humanizem. (Wilhelm Moberg je našim ljudem znan po romanu "Kmetje se selijo čez morje"). Se o Budakovi komediji "Na trnju in kamenju", ki ga bomo videli nocoj: vse reške predstave tega dela so razprodane, uprizoritev je bila deležna ugodnih kritik; zaradi uspešne režije, domiselne inscenacije, lepo oblikovanih vlog in popularnosti tega duhovitega Budakovega dela so se reški gledališčniki odločili, nastopiti z njim na letošnjem gledališčnem pozorju. Tako bomo videli v glavnih vlogah Dragana Bednarskega, Zlato Nikolčič, Maro Kaitas, Vero Petrič, Mio Sasso, Marijo Piro, Dušana Dobrosavljeviča, Steva Meandžija, Djura Turinskega in Danila Maričiča. Budakovo komedijo je režiral Andjelko Štimac, inscenator pa je bil Antun Zunič.

Reško gledališče "Ivan Zajc", ki si je pridobilo najširši krog domačega občinstva, se prav zaradi številnih gledalcev, ki so v zadnjih letih začeli zahajati v reški teaterski auditorij, v glavnem odloča za ljudski, skoraj folklorni repertoar; z njim je doslej doseglo najlepše uspehe. (Spominjamo se samo njihove uprizoritve "Nikolajev Burasica", s katero so lansko leto gostovali v Mestnem gledališču). Obe komediji deli s katerima gostujejo nocoj in jutri, bosta gotovo privlačili številne gledalce, ki si takih del še celo želijo. — Na sliki: prizor iz Mobergovega "Sodnika".

Bliže ljudem

Kdor hodi po zagrebških ulicah, se kaj raz ustavi pred knjigarnami, v katerih je vedno kakšna dobra nova knjiga. Knjigarni v Zagrebu ni malo. Najdes jih v vsaki večji ulici in trgu, ponekod tudi po dve. Tem številnim knjigarnam se je pridružil zdaj nova, o kateri je vredno spregovoriti.

Knjigarna, ali bolje povedano trgovina s sodobnimi učili, ki jo je odprlo založniško podjetje Mladost v Gunduličevi ulici, ni taka, kot smo jih vajeni. Urejena je po novem sistemu, takem, kot ga terja naš današnji čas.

Solska reforma, ki se počasi, toda z uspehom uveljavlja v vseh šolah, zahteva in potrebuje vrsto novih učil in učnih pripomočkov. Doslej smo o njih le mnogo slišali in brali, kakšno pa so, smo si le mislili. Z njimi so se seznanjali le učitelji in profesorji, pač tisti ljudje, ki jih pri vsakodnevnem delu potrebujejo.

Da bi se čimširši krog ljud. seznanil z vsem, kar potrebuje nova šola, bo poskrbela nova trgovina s sodobnimi učili. Urejena je kot vzorni učni kabinet. V njej vidiš raznovrstna učila in pripomočke z raznih področij tehnike in znanosti. Kupcu in obiskovalcu v trgovini pojasnijo, čemu posameznemu pripada služiti, kako deluje in kako je treba z njo ravnati v trgovini, ki bo hkrati stalna razstava učnih predmetov, vidimo tudi sodobno pohištvo, izdelano po načrtih Zavoda za šolsko premo, in diaprojektor, katerim bodo kazali diafilme proizvod podjetja "Zora" film iz Zagreba.

Jugoslovanska industrijska podjetja so doslej izdelala okrog 1500 raznih učil, a pedagogji z vsemi niso zadovoljni. Nedvomno bo nova zagrebška tr-

govina vzpodbudila industrijo, da bo kakovost teh izdelkov izboljšala, hkrati pa proizvajalno povečala.

Založniško podjetje "Mladost" bo kmalu odprlo tudi samoposredno knjigarno, ki bo prva te vrste v državi. V knjigarni bodo kupci sami izbirali knjige, ki bodo pregledno postavljene p. policah. "Mladost" pa bo organizirala tudi potujoče knjigarnice. Prva taka knjigarna bo šla te dni na pot in obiskala vasi in zaselke, kjer nimajo knjižnic. Hkrati bodo te knjigarnice urejene v posebnih avtobusih, prirejala tudi knjižne razstave.

E. K.

Cez dan delajo po pisarnah, uradih in tudi v tovarnah — zvečer se zberejo v krogu in preizkušajo svoje znanje, si ga v tovariškem pomenku dopolnjujejo in se tako pripravljajo na izpite

Prisluhnili so času-a ne vsi

IZ POGOVORA O PROSVETNEM ŽIVLJENJU V POLJU PRI LJUBLJANI

»Hočete torej reči, tovarši Azman, da prosvetno življenje v Polju in njegovi bližnji okolici nekoliko zamira?«

»Ne, tega nisem mislil. Saj imamo 7 prosvetnih društev, DPD Svobodo v Založu, Zado. brovi, Zadvoru in Polju ter kulturno - umetniška društva v vaseh Lipoglav, Javor in Dolško. Imamo tudi dve godbi na pihala, eno v Vevčah, drugo v Zadvoru, redne filmske predstave v Zado. brovi, Založu in Vevčah, poleg tega pa se je prosvetno življenje razvilo tudi v osemetkah, na glasbeni šoli in v posameznih gospodarskih in družbenih organizacijah.«

»Da, toda to še ne pomeni, da povsod tudi resnično delajo.«

»Ne, pač pa to pomeni, da prosvetno življenje pri nas ni razvito samo v društvi, preneslo se je pač tja, kamor, po svojem namenu pravzaprav sodi, v šole, v ustanove in tovarne, med ljudi, ki jih delo družiti tudi po drugih, življenjskih straneh. Res pa je, da niso povsod enako delavni.«

Treba je upoštevati tudi to, da delavsko - prosvetna in kulturno umetniška društva niso več tisto, kar so bila pred vojno, ko so se zbirali v njih ljudje, da so igrali igre in prirejali izlete. V današnjih Svobodah so vsaj pri nas te oblike prešle druge, filmi, tečaji itd. V Zado. brovi, n. pr. so organizirali vrsto predavanj in tečajev, predlanskim okrog 70. lani pa še več. Zanimanje zanje je bilo zelo veliko, posebno za predavanja s področja zdravstva, vzgoje in kmetijskega.«

»Dovoli, da si sežem v besedo, tovarši Azman, je prišel t. Stane Bobnar, ki je doslej razgovor le poslušal. »Naše Svobode pred vojno niso živele samo zaradi iger in izletov. To je bila pravzaprav le oblika dela, smoter pa je bil čisto drugačen. V njih so se zbirali napredni ljudje, res delno zato, ker jih je družilo veselje do iger, in petja, v glavnem pa zato, da so z odra dajali v igrar in pevskih nastopih duška svojim socialnim, družbenim in političnim težnjam. Da je bilo res tako, kažejo tudi programi naših takratnih nastopov in ogromen obisk na naših prireditvah. Nam je takrat uspelo, da smo zbrali okrog sebe vse napredne ljudi in jim zanj vzbudili zanimanje za igranje, predvsem pa za misel, ki je vela iz nje, in za ozračje, v katerem smo igranje predvajali.«

»Hočete reči, da danes, ko živimo v drugačnih razmerah, kulturna društva v takšni obliki niso več potrebna?«

»Da, prav to.«

»Ne razumem.«

»Za obliko in način dela gre, medtem ko ostaneta vsebina,

skrb za duhovno rast človeka — seveda ista. Komu pride, recimo, danes na misel, da bi prepovedali igrati "Hilapca Jerneja", takrat pa so ga. Se pravi, da se je naša družbena ureitev, v polnoma spremenila in da žive danes ljudje v popolnoma drugačnem okolju. Zato jih tudi stvari, ki so jih pred vojno zanimali z družbeno politične strani, pritegujejo danes bolj z duhovne, umetniške. Razumljivo je, da se je v takih okoliščinah izostri tudi okus.«

»Razumem. Načel s, za kar se v Polju že dolgo borimo, toda večkrat naletimo na gluha ušesa ali pa ne najdemo prave poti. Zakaj ne bi, n. pr. združili manjša društva v večja, ki bi jih lahko finančno bolje podprli, pa tudi izbirali dobrih igralcev bi bila večja? Zakaj ne bi velik del družbenega življenja prenesli v klube, bodisi v prosvetnih društvih ali pa po ustanovah? Zakaj ne bi vseh godbenikov iz Polja in okolice združili v eno godbo, igralce pa prav tako v eno gledališče? Igralska skupina — morda polpoklicna, bi lahko gostovala po raznih krajih s takimi prireditvami, ki bi ustrezale tudi zahtevnejšim gledalcem. Če pa že to ni uresničljivo, zakaj ne bi ustanovili vsaj lastne izposojevalnice za obleke in druge odredke stvari, da bi tako oskrbovali odred prosvetnih društev po naših ustanovah? Čudno se mi zdi, da razpis za gledališče ni rodil zaželenega odziva in da se nekateri ljudje tako vneto vežejo na svojo vaško igralsko skupino.«

»Da, to so nekateri problemi naših društev, namreč kulturno umetniški. Kaj pa ostala prosvetna dejavnost?«

»Kot sva že rekla, živimo v drugačnih razmerah, to delo se odvija v ustanovah, podjetjih, v delavski univerzi, mladinski organizaciji — meje delovanja prosvetnih društev smo razširili.« Tako sta zaključila razgovor predsednik Sveta za kul-

turo in prosveto ObLO Polje in sekretar občinskega komiteja.

Zvedeli smo dovolj. Namreč to, da tu skrb za duhovno rast ljudi, da tudi v občini Polje iščejo svojo pot, široko in novo. Brez dvoma jo bodo našli, kolikor je že niso, saj so jih vzgojile nekdanje Svobode.

J. S.

M. St.

OB
ZAKLJUČKU
CETRTEGA
LETNIKA
REVIJE
»SODOBNA
POTA«

Zadnja, trojna številka glasila Zveze Svobod in prosvetnih društev Slovenije nas je opozorila, da se bori »Sodobna pota« z nekaterimi težavami. Kajti kdor zna pristih niti revijalnemu življenju, v. da so skupne številke revij znak vsebinskih ali pa vsa tehničnih težav. Z urednikom tovarišom Trinkašom smo govorili o problemih »Sodobnih potov«, ki so pred revij ob nastopu V. letnika.

Zadnji, IV. letnik, je urednik Trinkaš imenoval tipač Fiziognomija revije, ki so jo z raznih strani kritizirali, ni bila utrjena. Na seji predsedstva Zveze Svobod so razpravljali o problematiki revije in ugotovili, da morajo »Sodobna pota« imeti podobo, ki bo ustrezala organizaciji Zveze Svobod, to se pravi, ki se bo naslonila na program Zveze delavskih in ljudskih univerz Slovenije.

K NOVIM NALOGAM

V splošnih potezah je urednik Trinkaš nakazal koncept revije, ki bi naj poskušala, kot že doslej tudi v bodoče, seznanjati svoje bralce s splošno kulturno problematiko ter jim na poljuden način prikazovati dosežke kulturnega živ-

ljenja. Novo nalogo pa si je revija postavila s tem, da bo skušala biti v pomoč klubom, ki bodo, kakor je v načrtu, prirejali med drugim razne književne, glasbene in druge kulturne večere. To pomoč bo nudila revija bralcem »Sodobnih potov« s tem, da bo objavljala tudi poljudne prispe-

ke o splošni estetski vzgoji. Govorila jim bo, kakor je to delala v posameznih prispevkih že doslej, o poeziji, filmu, likovni umetnosti in vseh tistih manifestacijah kulturnega življenja, o katerih mora biti poučen vsak član naših amaterskih društev. Nuditi svojim bralcem osnove estetske vzgoje, ima revija za eno svojih važnih nalog.

Po drugi strani bodo »Sodobna pota« skušala pridobiti dopisnike, ki bodo poročali o življenju v društvih, seveda o tistem življenju, čigar obravnavanje lahko osvetli določene probleme. Za seznanjanje s problemi se bo uredništvo posluževalo tudi raznih intervjujev, iz kronike prosvetnih društev in Svobod pa bo revija objavljala predvsem tiste uspehe in prizadevanja, ki kažejo pot naprej, to se pravi dejavnost, ki ni usmerjena v amaterizem, ampak skuša za izobrazbo in razširitev obzorja svojih članov izkoristiti vse dosežke radija, filma, televizije in drugih tehničnih sredstev, kakor tudi poklicnih ustanov. Uredništvo ima v načrtu, da bo poseben poudarek dalo razširjenju klubov in klubskega življenja sploh, zabavnemu življenju in delu z mladino.

Na naše vprašanje, kako bo to dosegla, je tovariš Trinkaš navedel primer: letos bo v Celju festival — ena največjih

prireditve Svobod; to bo nekakšna panorama uspehov v mladinskem zborovskem petju vse Slovenije. Zbori se bodo pripravljali po šolah, se zbirali v občini in okrajih, ne glede na to, da Zveza delavskih in ljudskih univerz že izdaja svoj bilten. Kar se literarnega dela revije tiče, uredništvo nima namena, da bi zbiralo okoli sebe določene piske ljudi, pač pa bo občasno objavljala razne literarne prispevke v prozi in poeziji, predvsem kot berilo.

Poznamo smo se, kako gleda uredništvo na dosedanja štiri letnike. Ponovno smo slišali, da revija doslej še ni izpolnila, kar je Zveza Svobod in prosvetnih društev od nje pričakovala. Revija je vse preveč nihala med raznimi koncepti. Zda je bila bolj izobraževalna, zdaj bolj splošno kulturna, boljše podoba pa je dobila v zadnjih petih številkah pravkar zaključenega letnika; tu je že koncept revije, kakor smo ga bili pravkar razložili.

Razstava „Razsvetljenstvo na Slovenskem“

V vrsti prireditev ob Prešernovem dnevu bo Narodna in univerzitetna knjižnica v Ljubljani priredila letos razstavo »Razsvetljenstvo na Slovenskem«. Razstavo bodo odprli v soboto, 6. februarja ob 12. uri.

Narodna in univerzitetna knjižnica prireja vsako leto ob Prešernovem dnevu razstave, ki dajejo pregled naše kulturne dediščine. Tako smo prejšnja leta videli razstavo starih rokopisov, razstavo reformacije, protireformacije in baroka. Na letošnji razstavi bomo videli razen knjig in rokopisov M. Pohlna, A. Z. Linhart, V. Vodnika, Z. Toisa, J. Japlja, B. Kumerdžija itd., ki imajo izrazit literarno zgodovinski pomen, tudi tiske in rokopise neliterarnih področij (Hacquet, Scopolli itd.) ter prve slovenske razglašane. Na razstavi bo prikazano razdobje od druge polovice 18. stoletja do Zoisove in Vodnikove smrti.

Komedija na ledu

Namesto običajnega uvoda splošni podatki.

PREDMET: državno prvenstvo v umetnem drsanju.

KRAJ: umetno drsališče na Jesenicah.

CAS: minulo soboto in nedeljo.

REZULTAT: suspenz Zvezne zveze drsalnega kluba Ljubljana.

Napoved se se tega velikega tekmovanja na ledu udeležili razen Olimpijce in Ljubljane še Jesenice, Maribor in Celje. Prireditelj, pa tudi gledalci, so z veseljem in zanimanjem spremljali uvodne like naših mladih udeležencev na drsalkah. Vse je kazalo, da se bo prireditev končala v splošno zadovoljstvo v vseh pogledih, tembolj, ker je potekala v duhu medsebojnega sodelovanja. Tako je bilo, žal, samo v soboto.

Naslednji dan je bilo na sporedu prosto drsanje. V to mirno in vzpodbudno vzdušje so nepričakovano posegli in ga skalili funkcionarji Zveznega drsalnega kluba Ljubljana, ki so brez pravega vzroka protestirali, češ da sistem sojenja (najboljše in najslabšo oceno žirija po njihovem ne bi smela jemati v poštev) ni pravičen, kar ni nikjer na svetu v praksi. Sodniki so kajpada zavrnili neupravičene ugovore teh ljudi s pripombo, naj se pritožijo. Ozolovljeni funkcionarji Ljubljane pa so v znak protesta sporočili prireditelju, da njihovi drsalcji ne bodo več nadaljevali s tekmovanjem (sodniški zbor je vzel ta sklep na znanje) in k temu nagovorilo še ostale klube. Le-ti očitno niso bili dovolj natančno poučeni o vseh pravilih, pa so se nekaj časa obotavljali, vendar so slej ko prej spoznali, kaj se skriva v ezadu tega nagovarjanja. Celotno tekmovanje Ljubljane ni bil več sklep vodstva kluba, zato so ga prosili in rotili, naj bi smeli vendarle nastopiti. Trmoglavi funkcionarji se niso dali omejit, in so tem svojim članom, ki so se v zvezi prepočeli le odločili, da bodo nadaljevali s tekmovanjem, zagotili z izključitvijo iz kluba. Brž ko so to videli ostali otroci — drsalcji in drsalke Ljubljane — so se spustili v jok. Enotnost svojeglavih ljudi iz vrst Ljubljane se je jela napovedovati. Eni so se skesali, drugi pa so se dle vztrajali pri prvem sklepu, dokler se niso v tej splošni zmedbi in medsebojnem prekanjanju le odločili za preklit. Voda Šiškarjev je rezultat tega razburjenja v celoti razburljivo pospela napoved sporočila službovalcem delegatu s pripombo, da samo njegova hčerka ne bo nastopila, sam pa daje ostanko na funkcijo. Razen tistih treh otrok, ki so se sami od sebe odločili, da bodo nadaljevali grožnjam svojega vodstva le tekmovali, sodniški zbor ni hotel več upoštevati, sklicujoč se na njihov prvi uradni sklep, da odstopijo od nadaljnega tekmovanja. Klubske strasti so šle tako daleč, da je napovedovalec po zvočniku (član ZDK Ljubljane) sporočil gledalcem, ime drugega tekmovalca namesto pravega (Klemenca, tudi ZDK Ljubljana), ki se je resnično pojavil na ledu, da ne omenja posebej še mamic, in celo očetov, ki so skušali zastaviti ves svoj vpliv na otroke in prireditelja, zmerjanja križem križem na naslov sodnikov in podobno. Tako je torej potekala ta malomeščanska komedija, ki je upravičeno zaslužila posmeh gledalcev.

Epilog: sekretariat Zveze za drsanje in hokej na ledu Jugoslavije je suspendiral Ljubljano in jo dal v disciplinski postopek. Prireditelj smo, da bo »nagrada« ustrežala dobri igri protagonistov.

sti

BERI: SPORED

DANES HOKEJ

Jesenice: zvezna liga Jesenice — Crvena zvezda.

Beograd: Beograd-Partizan.

SMUCANJE

Bohinja: prvi dan republiškega prvenstva v klasičnih disciplinah.

NOGOMET

Carigrad: Crvena zvezda — Be-

sket.

TEHNIKA IN KUPCIJA

TEHNIKA IN KUPCIJA

TEHNIKA IN KUPCIJA

TEHNIKA IN KUPCIJA

TEHNIKA IN KUPCIJA

TEHNIKA IN KUPCIJA

TEHNIKA IN KUPCIJA

TEHNIKA IN KUPCIJA

TEHNIKA IN KUPCIJA

TEHNIKA IN KUPCIJA

TEHNIKA IN KUPCIJA

TEHNIKA IN KUPCIJA

TEHNIKA IN KUPCIJA

TEHNIKA IN KUPCIJA

TEHNIKA IN KUPCIJA

TEHNIKA IN KUPCIJA

TEHNIKA IN KUPCIJA

TEHNIKA IN KUPCIJA

TEHNIKA IN KUPCIJA

TEHNIKA IN KUPCIJA

TEHNIKA IN KUPCIJA

TEHNIKA IN KUPCIJA

TEHNIKA IN KUPCIJA

TEHNIKA IN KUPCIJA

TEHNIKA IN KUPCIJA

TEHNIKA IN KUPCIJA

TEHNIKA IN KUPCIJA

TEHNIKA IN KUPCIJA

TEHNIKA IN KUPCIJA

TEHNIKA IN KUPCIJA

TEHNIKA IN KUPCIJA

TEHNIKA IN KUPCIJA

TEHNIKA IN KUPCIJA

TEHNIKA IN KUPCIJA

TEHNIKA IN KUPCIJA

TEHNIKA IN KUPCIJA

TEHNIKA IN KUPCIJA

TEHNIKA IN KUPCIJA

TEHNIKA IN KUPCIJA

TEHNIKA IN KUPCIJA

TEHNIKA IN KUPCIJA

TEHNIKA IN KUPCIJA

TEHNIKA IN KUPCIJA

TEHNIKA IN KUPCIJA

TEHNIKA IN KUPCIJA

TEHNIKA IN KUPCIJA

TEHNIKA IN KUPCIJA

TEHNIKA IN KUPCIJA

TEHNIKA IN KUPCIJA

Več propagande in kadrov

Komisija za razvoj športa v delovnih kolektivih pri Športni zvezi Slovenije je na nedavnem sestanku v Ljubljani sestavila okvirni delovni načrt za leto 1960. Ta program je precej tesnejši od lanskega, zato pa je tembolj jednat, razen tega pa zajema še nekatere naloge, ki so močno povezane s lani začetim delom.

Predvsem mislimo tu na širšo konferenco z zastopniki gospodarskih organizacij in sindikalnih podružnic iz vse Slovenije, na kateri naj bi zborovalci jasneje in še konkretnije začrtali pot rekreativnemu delavskemu športu. To naj bi dosegli tudi z razširitvijo republiške komisije z organizatorji delavske športne dejavnosti s terena. Dalje sodi med ključne naloge še doslej zapostavljeno prizadevanje, da bi vsaj večji kolektivi po Sloveniji namestili poklicne referente za telesno vzgojo, enako kakor imajo že razne druge profesionalne referente. Glede na tak razmah bi treba čimprej misliti tudi na poseben odsek za rekreativni delavski šport pod streho Vijeke šole za telesno vzgojo v Ljubljani.

Pomembna naloga, ki si jo je republiška komisija za razvoj športa v delovnih kolektivih dala že lani, je vzgoja novih delavskih aktivistov za to dejavnost. Po okoliščinah, pridobitvenosti na takem republiškem te-

čaju lani, bo komisija priredila z roko v roki z okrajnima sindikalnim in športnim forumi podobne tečaje še v okrajnem merilu.

Novim kadrom bo lahko v pomoč in oporo pri delu zlasti majhna brošura v obliki skript s skrajšanimi pravili za delavske športne igre in preprosti načrti za telesnovzgojne objekte, ki jo namerava komisija izdati med letom.

Napoved moramo omeniti še tesnejše stike republiškega zbora s pobudniki delavskih tekmovanj po Sloveniji. Ti naj bi pripomogli, da bi komisija lahko naštela vso pestro delo na telesno-kulturnem področju med delavci. Tako prijateljske delovne odnose naj bi komisija posebej krepila z obiski v kolektivih s priljubljeno prireditvijo »Sport v besedi in sliki«. Teh ima odbor v načrtu kar deset.

Močnega propagandnega pomena za večji razcvet delavskih športnih iger bo gotovo še ak-

cija »Delavske enotnosti«, ki namerava skupno s komisijo SZS organizirati enoletno tekmovanje najboljših delavskih športnih aktivov. In športnih komisij po občinskih sindikalnih svetih, po podobnem ključu in načinu, kakor tekmujejo društva za pokal »Dela«.

To so glavne in hkrati najvidnejše postavke iz letošnjega delavnega načrta komisije za razvoj športa v delovnih kolektivih pri Športni zvezi Slovenije.

Športni zvezi Slovenije

Športni zvezi Slovenije

Športni zvezi Slovenije

Športni zvezi Slovenije

Športni zvezi Slovenije

Športni zvezi Slovenije

Športni zvezi Slovenije

Športni zvezi Slovenije

Športni zvezi Slovenije

Športni zvezi Slovenije

Športni zvezi Slovenije

Športni zvezi Slovenije

Športni zvezi Slovenije

Športni zvezi Slovenije

Športni zvezi Slovenije

Športni zvezi Slovenije

Športni zvezi Slovenije

Športni zvezi Slovenije

Športni zvezi Slovenije

Športni zvezi Slovenije

Športni zvezi Slovenije

Športni zvezi Slovenije

Športni zvezi Slovenije

Športni zvezi Slovenije

Športni zvezi Slovenije

Športni zvezi Slovenije

Športni zvezi Slovenije

Športni zvezi Slovenije

Športni zvezi Slovenije

Športni zvezi Slovenije

Športni zvezi Slovenije

Športni zvezi Slovenije

Športni zvezi Slovenije

Športni zvezi Slovenije

Športni zvezi Slovenije

Športni zvezi Slovenije

Športni zvezi Slovenije

Športni zvezi Slovenije

Športni zvezi Slovenije

Športni zvezi Slovenije

Športni zvezi Slovenije

Športni zvezi Slovenije

Športni zvezi Slovenije

Športni zvezi Slovenije

Športni zvezi Slovenije

Športni zvezi Slovenije

Športni zvezi Slovenije

Športni zvezi Slovenije

Športni zvezi Slovenije

Športni zvezi Slovenije

Športni zvezi Slovenije

Športni zvezi Slovenije

Športni zvezi Slovenije

Športni zvezi Slovenije

Športni zvezi Slovenije

Športni zvezi Slovenije

Športni zvezi Slovenije

Športni zvezi Slovenije

Športni zvezi Slovenije

Športni zvezi Slovenije

Športni zvezi Slovenije

Športni zvezi Slovenije

Športni zvezi Slovenije

Športni zvezi Slovenije

Športni zvezi Slovenije

Športni zvezi Slovenije

Športni zvezi Slovenije

Športni zvezi Slovenije

Športni zvezi Slovenije

Športni zvezi Slovenije

Športni zvezi Slovenije

Športni zvezi Slovenije

Športni zvezi Slovenije

Športni zvezi Slovenije

Športni zvezi Slovenije

Športni zvezi Slovenije

Športni zvezi Slovenije

Športni zvezi Slovenije

Športni zvezi Slovenije

Športni zvezi Slovenije

Športni zvezi Slovenije

Športni zvezi Slovenije

Športni zvezi Slovenije

MOŠTVENO SINDIKALNO SAHOVSKO PRVENSTVO V LJUBLJANI

Vodi DSNZ pred Elektroprojektom

V III. kolu sindikalnega moštvenga šahovskega prvenstva v Ljubljani je ekipa Državnega sekretariata za notranje zadeve LRS z drugo zaporedno visoko zmago prevzela vodstvo. Osrednjo srečanje tega kola pa je bil veekakor dvoboj med močnima ekipama Elektroprojekta in Instituta »Jožef Stefana«.

Elektroprojekt vodi 3:2 (1). Na prvi deski sta inž. Vidmar in Trampuž remizirala, na drugi pa je inž. Marek izgubil z inž. Gabrovskom. Ostali rezultati:

Narodna banka: DSNZ 1:5,

Štečaj: DOZ prelozeno, Zeleničar: PTT 2:4 in RTV: Litozitr 2:5:3:5.

Vrstni red: DSNZ 13, Elektroprojekt 11,5 (1), PTT 11,5, Institut »Jožef Stefana« 10 (1) itd.

V naslednjih ligah pa je položaj po III. kolu takle:

II. liga: »Dela« 14,5, Zeleničar II 13, OSS St. Vid 12,5, Zavod za socialno zavarovanje 12 itd.

III. liga: Belinka & Elma 13, Institut za elektroreze 11, »Dnevnik« in Mladinska knjiga 10 itd.

IV. liga: Grad's 14, Intertrade 13 itd.

V. liga: Tovarna vijakov 10 (60, Elektrodivalga in Tribuna 10 itd.

Petrosjan še zmeraj prvi

Tudi po III. kolu sovjetskega šahovskega prvenstva ima »rume- no majico« še zmeraj lanski prvak in naš stari znanec veleojster Petrosjan. Doslej je (brez poraza) zbral 4,5 (5) točke. Ostali udeleženci XXVII. šampionata najmočnejše šahovske države na svetu pa so trenutno razvrščeni naslednje: Krogius (brez poraza) 4,5, Simagin 4, Kortnoj in Tajmanov 3,5 (1), Bagrov, Butikov in Spaski 3,5, Polugajevski (brez poraza) 3 (2), Geller in Nej 3 (1), Bronstein (brez poraza) 2,5 (3), Liberson in Samkoval 2,5 (2), Smislov 2,5 (1), Averbach 2 (2), Gurgendze in Suetin 2 (1), Gufeld 1,5 (2), Šaharov 1 (3).

Se nekaj važnejših rezultatov zadnjih kol: 4. kolo: Petrosjan — Tajmanov 1:0 in Spaski — Geller 1:0, Averbach — Tajmanov prekinjeno, Bronstein — Smislov remi in Kortnoj — Simagin 0:1, 7. kolo: Tajmanov — Spaski remi, Ljutikov — Bagrov remi, Suetin — Krogius remi in Simagin — Bronstein remi ter Nej — Gurgendze 1:0.

Po odigranju prekinjenih partij iz zadnjega kola na turnirju mladinskih šahovskih reprezentanc v Bukaresti je končni vrstni red naslednji: Jugoslavija 9, Bolgarija 7, Ašanija 6,5, Rumunija 6 in Grčija 1,5. Naša ekipa je prešla zmagovalček pokal za mladino jadransko-balkanskih držav. Posamezniki: Parta, Jekov in Djurašević pa so dobili kolajne.

Brodersko društvo »Splavar«

Pred leti ustanovljeno brodersko društvo v Ptujju je ondan delo, obratun za minulo sezono. Društvo šteje 42 članov, ki imajo veliko veselje do tega športa, vendar zelo skromen plovni park na od svetovnih rekordov. Ostali najpomembnejši aktivni člani, Posamezniki so na lanskem tekmovanju dosegli nekaj lepših uspehov, med katerimi je največji vsekakor osvojitve republiškega prava v spustu in slalomu za I. razred. Nazadnje so sklenili, da bodo letošnji zgradili barako za popravilo plovilnih objektov, razen tega pa bodo pripravljali prostor na boječem novem jezeru v neposredni bližini Ptujja.

»Velika nagrada Jadrana«

Mednarodni avtomobilski in motoklasični federaciji sta se spojili.

Mednarodni avtomobilski in motoklasični federaciji sta se spojili.

Mednarodni avtomobilski in motoklasični federaciji sta se spojili.

Mednarodni avtomobilski in motoklasični federaciji sta se spojili.

Mednarodni avtomobilski in motoklasični federaciji sta se spojili.

Mednarodni avtomobilski in motoklasični federaciji sta se spojili.

Mednarodni avtomobilski in motoklasični federaciji sta se spojili.

Mednarodni avtomobilski in motoklasični federaciji sta se spojili.

Mednarodni avtomobilski in motoklasični federaciji sta se spojili.

Mednarodni avtomobilski in motoklasični federaciji sta se spojili.

Mednarodni avtomobilski in motoklasični federaciji sta se spojili.

Mednarodni avtomobilski in motoklasični federaciji sta se spojili.

Mednarodni avtomobilski in motoklasični federaciji sta se spojili.

Mednarodni avtomobilski in motoklasični federaciji sta se spojili.

Mednarodni avtomobilski in motoklasični federaciji sta se spojili.

Mednarodni avtomobilski in motoklasični federaciji sta se spojili.

Mednarodni avtomobilski in motoklasični federaciji sta se spojili.

Mednarodni avtomobilski in motoklasični federaciji sta se spojili.

Mednarodni avtomobilski in motoklasični federaciji sta se spojili.

Mednarodni avtomobilski in motoklasični federaciji sta se spojili.

Mednarodni avtomobilski in motoklasični federaciji sta se spojili.

Mednarodni avtomobilski in motoklasični federaciji sta se spojili.

Mednarodni avtomobilski in motoklasični federaciji sta se spojili.

Mednarodni avtomobilski in motoklasični federaciji sta se spojili.

Mednarodni avtomobilski in motoklasični federaciji sta se spojili.

Mednarodni avtomobilski in motoklasični federaciji sta se spojili.

NEDELJA
Ljubljana 10.30 Lasse na razstavi
Beograd 20.30 Kulturna panorama
Ljubljana 20.30 V Angkoru se je
čas ustavil - kulturno-doku-
mentarna reportaža iz Kambod-
že.

Ljubljana 20.30 Zabavna-glasbena
oddaja z Marjanom Deržaj in
ansambelom Jožeta Kamplača.
Beograd 21.30 Sedem dni... - za-
nimivi dogodki doma in po sve-
tu.

PONEDELJEK
Zagreb 18.00 Oddaja za družino
in dom.
Zagreb 18.30 Oddaja iz poljudne
znanosti: Človek v vsemirju.
Beograd 20.00 TV dnevnik.
Beograd 20.20 Tedenski športni
pregled.
Ljubljana 20.30 Pomenek o dejav-
nosti amaterskih gledališč.
Ljubljana 21.00 TV reklame.
Ljubljana 21.30 Ne umira se ta-
ko - franc. celovečerni film.

SREDA
Ljubljana 18.00 Pionirski mozaič:
Obzorjnik, O. Francetu Prešernu
(sodelujejo: ak. slikar Miha Ma-
jaš in operni pevec Miro Braj-
nik), Tekmovanje, Pošta z uga-
nko.
Ljubljana 18.30 Telesna kultura in
šport - 50. rokometa.
Beograd 20.00 TV dnevnik.
Zagreb 20.20 Aktualna tema:
Zdravstvena reforma.
Beograd 20.40 Dokumentarni film.
Beograd 21.00 TV drama: Jean
Cocateau: "Pisalni stroj".

ČETREK
Ljubljana 20.20 "Pokazi, kaj znaš"
prenos javne oddaje iz filhar-
monične dvorane.
Beograd 20.00 TV dnevnik.
Zagreb 20.20 Aktualna tema:
Zdravstvena reforma.
Beograd 20.40 Dokumentarni film.
Beograd 21.00 TV drama: Jean
Cocateau: "Pisalni stroj".

SOBOTA
Beograd 18.00 Branislav Nušić:
"Autobiografija", igra za otroke.
Beograd 18.30 TV pošta.
Beograd 20.00 TV dnevnik.
Ljubljana 20.20 TV reklame.
Ljubljana 20.30 Velika zabavna-
glasbena revija "TV Promenada"
- maskarada (sodelujejo: veliki
zabavni orkester RTV pod vo-
dstvom Bojana Adamčiča, člani
baleta reške in ljubljanske Ope-
re, pevke Beti Jurković, Marja-
na Deržaj in Jelka Cvetičar,
kolarji Olimpije, kvintet DO
in drugi).

Ljubljana 21.30 "Raketa", II. del
iz serije TV filmov po romanu
H.G. Wellsa "Nevidni človek".
NEDELJA
Ljubljana 10.30 "Male Maščice",
dramska zgodba o popularnem
psu Lasse in dečku Jeffu.
Beograd 11.00 Kmetijska oddaja.
Beograd 20.00 TV dnevnik.
Beograd 20.30 Kulturna panorama.
Zagreb 20.30 "Iz naših komu-
n." - improvizacija, za-
bavno-glasbena oddaja.
Beograd 21.30 "Sedem dni...".

V soboto, 6. februarja ob 20.30 bo ljubljanska televizija ponovila
film "Tajni polizkus" iz serije "Nevidni človek". Sporočamo gleda-
lca, da bodo filmi iz te serije na sporedu vsako soboto
ob 20.30.

Prav tako obveščamo mlade gledalce, da bo od naslednje vsake nedelje
dopolnilo ob 10.00 na sporedu serija "Lassie". Prvi film iz te
serije bomo predvajali v nedeljo, 7. februarja. Film nosi naslov
"Pasja razstava".

RTV LJUBLJANA

Spored od 7. do 13. februarja 1960

II. PROGRAM

za nedeljo, dne 7. febr. 1960
12.00 Nedeljski simfončni kon-
cert A. Lajovic: Andante za ve-
lik orkester (Orkester RTV Ljub-
ljana, dirigira Demetrij Zebre) -
A. Borodin: Simfonija št. 1 v Es-
duru (Bovarski simfončni orke-
ster dirigira Kurt Graunke) - E.
Mac Dowell: Lania - simfončni
pesnitev (Filharmonični orke-
ster dirigira Richard Korn) - 13.00
Nepoved časa, poročila in vre-
menska napoved - 13.10 Poje zbor
univerze iz Valparaisa, vodi Mar-
co Dussi - 13.30 Prijubljani na-
pevi - 14.00 Z našimi in tuji
pevci (Vanda Gerlovčič, Valerija
Heybal, Miro Brajnik, Samo
Smerkolj, Marcel Ostashevski, Fri-
derik Lupša, Ladko Korosec, An-
toneta Stela, Maria Stader, Eli-
sabeth Schwarzkopf, Kirsten
Flagstad, Eleanor Steber, Giusep-
pe di Stefano, Joseph Laderoute
in Dietrich Fischer-Dieskau)
15.00 Napoved časa, poročila in
vremenska napoved - 15.10 Ple-
sni zvoki - 15.30-16.00 R. Schu-
mann: Fantazijske skladbe igra
fantist Joerg Demus.

II. PROGRAM
za soboto, dne 13. febr. 1960
22.15-23.00 Glasba za ples.

V ciklu oddaj "Obiski pri naših
skladateljih" bomo 7. februarja
ob 21.00 predstavili našim poslu-
šalcem skladatelja Primoža Ra-
movša

MARIBOR

PONEDELJEK
8.00-8.05 Domače vesti. 8.05-8.30
Objave, zabavna glasba in rekla-
me. 8.30-8.55 Pester spored slo-
venskih narodnih pesmi. 14.15-
15.00 Zeleni ste - poslušajte! 17.00-
17.10 Domača poročila. 17.10-17.30
Zabavna glasba, vmes obvestila in
reklame. 17.30-17.40 M. in v. o.
športu. 17.40-18.00 Nekaj pesnih
melodij.

TOREK
8.00-8.05 Domače vesti. 8.05-8.30
Objave, zabavna glasba in rekla-
me. 8.30-8.55 Domači napovedi. 14.15-
15.00 Zeleni ste - poslušajte! 17.00-
17.10 Domača poročila. 17.10-17.30
Zabavna glasba, vmes obvestila in
reklame. 17.30-17.40 M. in v. o.
športu. 17.40-18.00 Nekaj pesnih
melodij.

SREDA
8.00-8.05 Domače vesti. 8.05-8.30
Objave, zabavna glasba in rekla-
me. 8.30-8.55 Pester spored slo-
venskih narodnih pesmi. 14.15-
15.00 Zeleni ste - poslušajte! 17.00-
17.10 Domača poročila. 17.10-17.30
Zabavna glasba, vmes obvestila in
reklame. 17.30-17.40 M. in v. o.
športu. 17.40-18.00 Nekaj pesnih
melodij.

ČETREK
8.00-8.05 Domače vesti. 8.05-8.30
Objave, zabavna glasba in rekla-
me. 8.30-8.55 Nekaj domačih na-
povedi. 14.15-15.00 Zeleni ste -
poslušajte! 17.00-17.10 Domača po-
ročila. 17.10-17.30 Zabavna glasba,
vmes obvestila in reklame. 17.30-
17.40 Z magnetofonom in beletko
naokoli. 17.40-18.00 Slovenske na-
rodne poje kvintet Anton Neffat.

PETER
8.00-8.05 Domače vesti. 8.05-8.30
Objave, zabavna glasba in rekla-
me. 8.30-8.55 Pester spored slo-
venskih narodnih pesmi. 14.15-
15.00 Zeleni ste - poslušajte! 17.00-
17.10 Domača poročila. 17.10-17.30
Zabavna glasba, vmes obvestila in
reklame. 17.30-17.40 M. in v. o.
športu. 17.40-18.00 Nekaj pesnih
melodij.

SOBOTA
8.00-8.05 Domače vesti. 8.05-8.30
Objave, zabavna glasba in rekla-
me. 8.30-8.55 Pester spored slo-
venskih narodnih pesmi. 14.15-
15.00 Zeleni ste - poslušajte! 17.00-
17.10 Domača poročila. 17.10-17.30
Zabavna glasba, vmes obvestila in
reklame. 17.30-17.40 M. in v. o.
športu. 17.40-18.00 Nekaj pesnih
melodij.

reklame. 17.30-17.40 Radijska re-
portaža. 17.40-18.00 Pesmi in plesje
iz Srbije in Bosne igra ansambel
Geza Baranja.

NEDELJA
12.00-12.05 Mariborski felton.
12.15-12.20 Zeleni ste - poslušajte!
(prvi del). 15.30-15.40 Zeleni ste -
poslušajte! (drugi del).

CELJE

NEDELJA
12.00 Pogovor z državljani. 12.10
Zabavna glasba, vmes obvestila
in pozdravlja.

PONEDELJEK
17.00 Celjska kronika. 17.10 Spo-
rtni pregled. 17.30 Naši poslušalci čestitajo
in pozdravljajo. 17.45 Zabavna
glasba, vmes obvestila.

TOREK
17.00 Celjska kronika. 17.10 Na-
rodne in umetne pesni pojejo
mešani zbor "Fr. Prešeren" z
Celja in moški zbor "Svoboda"
Vojnik. 17.30 Naši poslušalci čestitajo
in pozdravljajo. 17.45 Zabavna
glasba, vmes obvestila.

SREDA
17.00 Celjska kronika. 17.15 Poje
pionirski pevski zbor 8-letke Voj-
nik. 17.30 Naši poslušalci čestitajo
in pozdravljajo. 17.45 Zabavna
glasba, vmes obvestila.

ČETREK
17.00 Celjska kronika. 17.10 V
plesnem ritmu z domačimi ansam-
bli. 17.30 Naši poslušalci čestitajo
in pozdravljajo. 17.45 Zabavna
glasba, vmes obvestila.

PETER
17.00 Celjska kronika. 17.15 Doma-
če vesti. 17.30 Naši poslušalci čestitajo
in pozdravljajo. 17.45 Zabavna
glasba, vmes obvestila.

SOBOTA
17.00 Celjska kronika. 17.10 Za
vsakogar nekaj... 17.30 Naši po-
slušalci čestitajo in pozdravljajo.
17.45 Zabavna glasba, vmes obve-
stila.

KOPER

NEDELJA
8.00 Domače novice - 8.05 Kme-
tjska oddaja: "Goriška vodna
skupnost v letošnjem letu - Kme-
tstvo in družbenih planih obal-
nih občin - Oženitev obnovega
področja" - 8.30 Z narodno pesmi-
jo v nedeljsko jutro - 9.00 Ne-
deljska reportaža: "Na dan slo-
venskega kulturnega razpisa"
- 9.15 Zabavni zvoki - 10.30 So-
sedni kraj in ljudje - 14.00 Glasba
po željah - 15.00 Poročila - 15.10
Za vas smo izbrali spored zabav-
nih melodij.

PONEDELJEK
7.15 Glasba za dobro jutro -
7.30 Vesti - 7.40 Glasba za dobro
jutro - 13.30 Poročila - 13.40
Kmetijska univerza: "Odbira vin-
ske trte" - 13.50 Povepke in ri-
tmi od tu in tam - 14.30 Primor-
ski tednik - 14.45 Iz albuma pri-
jubljanih melodij - 15.00 Poro-
čila - 15.10 Zabavna glasba, vmes
reklame - 15.20 Vaski trio in
Vaski kvintet z Bojem in Mi-
skom.

SREDA
8.05 Mladit talenti Srednje
glasbene šole pred mikro-
fonom
8.30 Marjan Kozina: Baletna
Sujta - Oženitev obnovega
področja - 8.30 Z narodno pesmi-
jo v nedeljsko jutro - 9.00 Ne-
deljska reportaža: "Na dan slo-
venskega kulturnega razpisa"
- 9.15 Zabavni zvoki - 10.30 So-
sedni kraj in ljudje - 14.00 Glasba
po željah - 15.00 Poročila - 15.10
Za vas smo izbrali spored zabav-
nih melodij.

ČETREK
8.05 Glasba za dobro jutro -
8.30 Vesti - 8.40 Glasba za dobro
jutro - 13.30 Poročila - 13.40
Kmetijska univerza: "Odbira vin-
ske trte" - 13.50 Povepke in ri-
tmi od tu in tam - 14.30 Primor-
ski tednik - 14.45 Iz albuma pri-
jubljanih melodij - 15.00 Poro-
čila - 15.10 Zabavna glasba, vmes
reklame - 15.20 Vaski trio in
Vaski kvintet z Bojem in Mi-
skom.

PETER
8.05 Glasba za dobro jutro -
8.30 Vesti - 8.40 Glasba za dobro
jutro - 13.30 Poročila - 13.40
Kmetijska univerza: "Odbira vin-
ske trte" - 13.50 Povepke in ri-
tmi od tu in tam - 14.30 Primor-
ski tednik - 14.45 Iz albuma pri-
jubljanih melodij - 15.00 Poro-
čila - 15.10 Zabavna glasba, vmes
reklame - 15.20 Vaski trio in
Vaski kvintet z Bojem in Mi-
skom.

SOBOTA
8.05 Glasba za dobro jutro -
8.30 Vesti - 8.40 Glasba za dobro
jutro - 13.30 Poročila - 13.40
Kmetijska univerza: "Odbira vin-
ske trte" - 13.50 Povepke in ri-
tmi od tu in tam - 14.30 Primor-
ski tednik - 14.45 Iz albuma pri-
jubljanih melodij - 15.00 Poro-
čila - 15.10 Zabavna glasba, vmes
reklame - 15.20 Vaski trio in
Vaski kvintet z Bojem in Mi-
skom.

NEDELJA
8.05 Glasba za dobro jutro -
8.30 Vesti - 8.40 Glasba za dobro
jutro - 13.30 Poročila - 13.40
Kmetijska univerza: "Odbira vin-
ske trte" - 13.50 Povepke in ri-
tmi od tu in tam - 14.30 Primor-
ski tednik - 14.45 Iz albuma pri-
jubljanih melodij - 15.00 Poro-
čila - 15.10 Zabavna glasba, vmes
reklame - 15.20 Vaski trio in
Vaski kvintet z Bojem in Mi-
skom.

PONEDELJEK
8.05 Glasba za dobro jutro -
8.30 Vesti - 8.40 Glasba za dobro
jutro - 13.30 Poročila - 13.40
Kmetijska univerza: "Odbira vin-
ske trte" - 13.50 Povepke in ri-
tmi od tu in tam - 14.30 Primor-
ski tednik - 14.45 Iz albuma pri-
jubljanih melodij - 15.00 Poro-
čila - 15.10 Zabavna glasba, vmes
reklame - 15.20 Vaski trio in
Vaski kvintet z Bojem in Mi-
skom.

TOREK
8.05 Glasba za dobro jutro -
8.30 Vesti - 8.40 Glasba za dobro
jutro - 13.30 Poročila - 13.40
Kmetijska univerza: "Odbira vin-
ske trte" - 13.50 Povepke in ri-
tmi od tu in tam - 14.30 Primor-
ski tednik - 14.45 Iz albuma pri-
jubljanih melodij - 15.00 Poro-
čila - 15.10 Zabavna glasba, vmes
reklame - 15.20 Vaski trio in
Vaski kvintet z Bojem in Mi-
skom.

SREDA
8.05 Glasba za dobro jutro -
8.30 Vesti - 8.40 Glasba za dobro
jutro - 13.30 Poročila - 13.40
Kmetijska univerza: "Odbira vin-
ske trte" - 13.50 Povepke in ri-
tmi od tu in tam - 14.30 Primor-
ski tednik - 14.45 Iz albuma pri-
jubljanih melodij - 15.00 Poro-
čila - 15.10 Zabavna glasba, vmes
reklame - 15.20 Vaski trio in
Vaski kvintet z Bojem in Mi-
skom.

ČETREK
8.05 Glasba za dobro jutro -
8.30 Vesti - 8.40 Glasba za dobro
jutro - 13.30 Poročila - 13.40
Kmetijska univerza: "Odbira vin-
ske trte" - 13.50 Povepke in ri-
tmi od tu in tam - 14.30 Primor-
ski tednik - 14.45 Iz albuma pri-
jubljanih melodij - 15.00 Poro-
čila - 15.10 Zabavna glasba, vmes
reklame - 15.20 Vaski trio in
Vaski kvintet z Bojem in Mi-
skom.

PETER
8.05 Glasba za dobro jutro -
8.30 Vesti - 8.40 Glasba za dobro
jutro - 13.30 Poročila - 13.40
Kmetijska univerza: "Odbira vin-
ske trte" - 13.50 Povepke in ri-
tmi od tu in tam - 14.30 Primor-
ski tednik - 14.45 Iz albuma pri-
jubljanih melodij - 15.00 Poro-
čila - 15.10 Zabavna glasba, vmes
reklame - 15.20 Vaski trio in
Vaski kvintet z Bojem in Mi-
skom.

SOBOTA
8.05 Glasba za dobro jutro -
8.30 Vesti - 8.40 Glasba za dobro
jutro - 13.30 Poročila - 13.40
Kmetijska univerza: "Odbira vin-
ske trte" - 13.50 Povepke in ri-
tmi od tu in tam - 14.30 Primor-
ski tednik - 14.45 Iz albuma pri-
jubljanih melodij - 15.00 Poro-
čila - 15.10 Zabavna glasba, vmes
reklame - 15.20 Vaski trio in
Vaski kvintet z Bojem in Mi-
skom.

NEDELJA
8.05 Glasba za dobro jutro -
8.30 Vesti - 8.40 Glasba za dobro
jutro - 13.30 Poročila - 13.40
Kmetijska univerza: "Odbira vin-
ske trte" - 13.50 Povepke in ri-
tmi od tu in tam - 14.30 Primor-
ski tednik - 14.45 Iz albuma pri-
jubljanih melodij - 15.00 Poro-
čila - 15.10 Zabavna glasba, vmes
reklame - 15.20 Vaski trio in
Vaski kvintet z Bojem in Mi-
skom.

PONEDELJEK
8.05 Glasba za dobro jutro -
8.30 Vesti - 8.40 Glasba za dobro
jutro - 13.30 Poročila - 13.40
Kmetijska univerza: "Odbira vin-
ske trte" - 13.50 Povepke in ri-
tmi od tu in tam - 14.30 Primor-
ski tednik - 14.45 Iz albuma pri-
jubljanih melodij - 15.00 Poro-
čila - 15.10 Zabavna glasba, vmes
reklame - 15.20 Vaski trio in
Vaski kvintet z Bojem in Mi-
skom.

TOREK
8.05 Glasba za dobro jutro -
8.30 Vesti - 8.40 Glasba za dobro
jutro - 13.30 Poročila - 13.40
Kmetijska univerza: "Odbira vin-
ske trte" - 13.50 Povepke in ri-
tmi od tu in tam - 14.30 Primor-
ski tednik - 14.45 Iz albuma pri-
jubljanih melodij - 15.00 Poro-
čila - 15.10 Zabavna glasba, vmes
reklame - 15.20 Vaski trio in
Vaski kvintet z Bojem in Mi-
skom.

SREDA
8.05 Glasba za dobro jutro -
8.30 Vesti - 8.40 Glasba za dobro
jutro - 13.30 Poročila - 13.40
Kmetijska univerza: "Odbira vin-
ske trte" - 13.50 Povepke in ri-
tmi od tu in tam - 14.30 Primor-
ski tednik - 14.45 Iz albuma pri-
jubljanih melodij - 15.00 Poro-
čila - 15.10 Zabavna glasba, vmes
reklame - 15.20 Vaski trio in
Vaski kvintet z Bojem in Mi-
skom.

ČETREK
8.05 Glasba za dobro jutro -
8.30 Vesti - 8.40 Glasba za dobro
jutro - 13.30 Poročila - 13.40
Kmetijska univerza: "Odbira vin-
ske trte" - 13.50 Povepke in ri-
tmi od tu in tam - 14.30 Primor-
ski tednik - 14.45 Iz albuma pri-
jubljanih melodij - 15.00 Poro-
čila - 15.10 Zabavna glasba, vmes
reklame - 15.20 Vaski trio in
Vaski kvintet z Bojem in Mi-
skom.

PETER
8.05 Glasba za dobro jutro -
8.30 Vesti - 8.40 Glasba za dobro
jutro - 13.30 Poročila - 13.40
Kmetijska univerza: "Odbira vin-
ske trte" - 13.50 Povepke in ri-
tmi od tu in tam - 14.30 Primor-
ski tednik - 14.45 Iz albuma pri-
jubljanih melodij - 15.00 Poro-
čila - 15.10 Zabavna glasba, vmes
reklame - 15.20 Vaski trio in
Vaski kvintet z Bojem in Mi-
skom.

SOBOTA
8.05 Glasba za dobro jutro -
8.30 Vesti - 8.40 Glasba za dobro
jutro - 13.30 Poročila - 13.40
Kmetijska univerza: "Odbira vin-
ske trte" - 13.50 Povepke in ri-
tmi od tu in tam - 14.30 Primor-
ski tednik - 14.45 Iz albuma pri-
jubljanih melodij - 15.00 Poro-
čila - 15.10 Zabavna glasba, vmes
reklame - 15.20 Vaski trio in
Vaski kvintet z Bojem in Mi-
skom.

NEDELJA
8.05 Glasba za dobro jutro -
8.30 Vesti - 8.40 Glasba za dobro
jutro - 13.30 Poročila - 13.40
Kmetijska univerza: "Odbira vin-
ske trte" - 13.50 Povepke in ri-
tmi od tu in tam - 14.30 Primor-
ski tednik - 14.45 Iz albuma pri-
jubljanih melodij - 15.00 Poro-
čila - 15.10 Zabavna glasba, vmes
reklame - 15.20 Vaski trio in
Vaski kvintet z Bojem in Mi-
skom.

V ponedeljek, 8. februarja ob 21.00 smo v naš spored uvrstili
kantato za soliste, zbor in orkester SONETNI VENEC Lucijana
Marije Škerjanc. Izvajali bodo: tenorist Rudolf Franc, barito-
nist Samo Smerkolj, basist Tomislav Neralič in zbor ter orkester
Slovenske filharmonije pod taktirko Sama Hubada. Na sliki
Rudolf Franc, Tomislav Neralič, L. M. Škerjanc, Samo Hubad,
Samo Smerkolj

Domače aktualnosti

Letošnji družbeni nalet je po-
stavil industriji gradbenega ma-
teriala zahtevno nalogo: poveča-
ti obseg proizvodnje za 28%, v
primerjavi z lanskoletnim pre-
dvidenjem na račun novih in rekon-
struiranih zgradb, opekarn, apnenic
in obratov za proizvodnjo
sodobnih gradbenih materia-
lov in elementov. Kot vemo, so se
novogradnje in rekonstrukcije teh
obratov lani nekoliko zmanjšale.
Zato smo vprašali predsednika
Sektora industrije gradbenega ma-
teriala pri Boroju gradbeništva
Slovenije tov. Antona Nanuta, ali
bo to kaj vplivalo na izpolnjevanje
letošnjih planskih nalog industrije
gradbenega materiala. Dalje smo
ga naprosili, naj nam pove kaj
več o drugih problemih gospo-
darskih organizacij te stroke in
njihovih najvažnejših nalog v
zvezi z izpolnjevanjem družbene-
ga načrta. Razgovor o vseh teh

vprašanjih lahko poslušate v od-
daji "Domače aktualnosti" ki bo
na sporedu 10. februarja ob 18.45.

NAŠ PODLISTEK

12. 2. 1960. 9.00-9.20

KONSTANTIN PAUSTOVSKI:
POROČNIK SMID

V treh nadaljevalnih našega
podlistka bomo prišli pripravi
sodobnega slovenskega pisatelja
Konstantina Paustovskega o le-
gendarnem junaku ruske revolucije
iz leta 1905 poročniku Smidu.
Ta pripoved je vzeta iz romana
"Črno morje", umetniške enciklo-
pedije o vsem, kar zadeva Črno
morje, Morda dosti prav poglavje
o junaku - revolucionarju Smidu,
ki se je na križariku Odozov leta
1905 uprl carski vojski, med
najlepše strani knjige. Paustovski
namreči to zelo toplotno, neposredno,
skoz usta treh očitkov posled-
njih Smidovih dni opisati človeško
zanimivo, heroično osebnost, nje-
govo ljubezen do ljudi in toplot,
veselost iskren revolucionarni za-
nos.

Andre D. Fernandez:

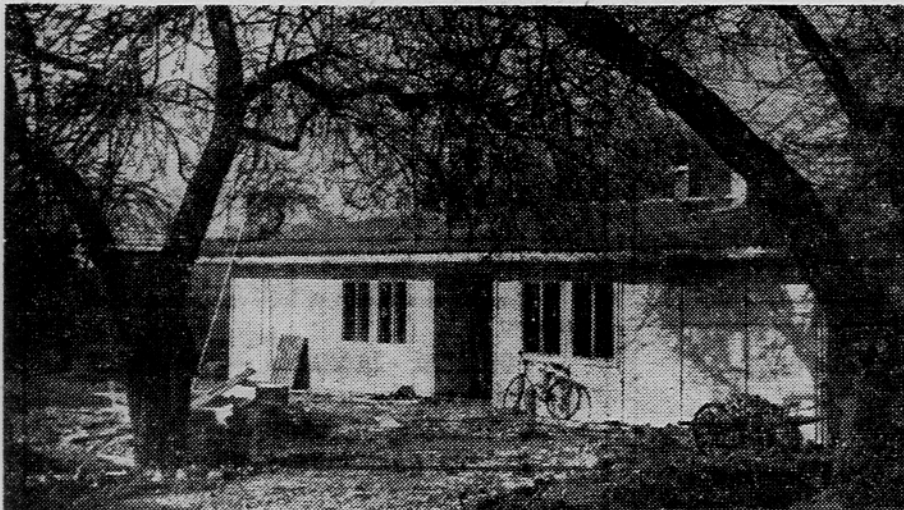
Dvojniki

Mednarodno radijsko tekmoval-
ne PRIZ ITALIJA, ki se ga udele-
žuje tudi Jugoslavija, je pri nas
znano. Skoraj neznano pa je,
da tekmujejo posebej radijske po-
staje francoske, jezikovnega
področja, torej postaje Francije,
Belgije, Švice, Luksemburga in
Monaca. Leta 1958 je bila za na-
grado podeljena Francoski Radio-
televiziji za radijsko igro "Dvoj-
niki", ki jo je napisal André D.
Fernandez. To je psihološka kmi-
nalska o glavnem, ki je odkril da
ima dvojnika. Ugrabi ga, zapre in
zavzame njegovo mesto. S tem pa
se sproži drama v odnosih do
dvojnikeve žene, Igra je tudi po
čisto radijsko plat z zanimiva-
mi, saj mora oba dvojnika igrati isti
igralce. Prvo jugoslovansko iz-
vedbo tega dela je režiral Miro
Kragelj, v glavnih vlogah pa na-
stopata Maks Baš in Tivo Zu-
pančičeva. Premiera bo v torek,
8. februarja ob 20.30.

V četrtek, 11. februarja bo spet
televizijski prenos priljubljene
oddaje "Pokazi kaj znaš". Oddaja
se bodo prenosili tedaj redno
vrstili v televizijskem programu

Pohorski mozaič

Ko so lani meseca oktobra ustanovili v občini Ljubljana-Rudnik poseben projektivni biro (zakaj tudi ta ima številne naloge pri izdelovanju raznih projektov za svoje področje, ki se iz dneva v dan bolj širi in tako spreminja do nedavnega še bolj vaško podoba v mestni), uslužbenec niso imeli kam sesti. Zato so se odločili zgraditi začasno zgradbo, vendar ne poleg sedanje občinske upravne stavbe, temveč na Ižanski cesti. Res, že konec lanskega leta so začeli graditi lesen provizorij, v katerem bo prostora za 15 projektantov. Ta provizorij bodo čez nekaj let, ko se bo projektivni biro preselil v novo občinsko stavbo, spremenili v otroški vrtec. Ljudje s spodnjega dela Ižanske ceste bodo takrat dobili tako potrebne prostore za otroško varstvo. Računajo, da bodo v novem provizoriju na Ižanski cesti 2a začeli uradovati že čez dober teden. (Foto: Z. Deniša)

Videmsko - krški mozaik

Kar je bilo včeraj, danes ni več res in kar bo jutri, današnjemu ne bo več dosti podobno. Tako nekako je z razvojem Vidma-Krškega. Komaj je začel redno obratovati prvi papirni stroj v tovarni »Djuro Salaj«, že so odobrena sredstva še za enega. Nedo dolgo tega je bila ustanovljena tovarna papirne konfekcije, sedaj že grabe sobodno tovarno. Stanovanjsko naselje, zgrajeno pred leti, še ni ostarelo, že končujejo novih 150 stanovanj.

NOVO NASELJE NA VIDMU

Pri železniški postaji je zrastlelo novo stanovanjsko naselje, v katerega se bo spomlad vse, ne dosti manj kot 1000 ljudi. Tu so zgradili tudi trgovsko poslopje s sobodno trgovino in mesnico, ki je služila potrošnikom. Hotel so zgradili že prej. Nedaleč, samo preč železnice, je moderan plavalni bazen. Do kulturnega doma je samo pet minut hoda. Novo naselje ima torej že veliko tega, kar potrebuje.

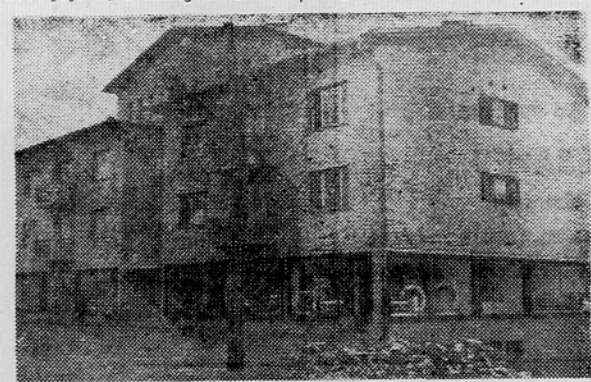
OTROŠKI VRTEC NI IZKORIŠČEN

Na desnem bregu Save v Vidmu-Krškem so zgradili otroški vrtec, ki pa ni polno izkoriščen. Vzrok je v tem, ker so otroci lahko v varstvu vzgojiteljice samo od osmih zjutraj do dvanajstih. S tem pa zaposlenim staršem ni dosti pomagano. Umesten je predlog, da bi bil otroški vrtec odprt od sedmih zjutraj do dveh popoldne, če ne celo ves dan. S tem bi bili zaposleni starši zares rešeni skrb za otroke vsaj v času zaposlitve, marsikateri družina pa ne bi potrebovala več gospodinjske pomočnice. V tem primeru bi mnogo več staršev zapustilo svoje otroke otroškim vrtcem, ki sedaj še polovico ni izkoriščen, čeprav je bilo treba dati za njegovo gradnjo lepe denarje.

ZAČETKI DRUŽBENE PREHRANE

Gospodinjki center je ob pomoči sindikatov in drugih čimteljev uspeš vzbujati zanimanje delovnih kolektivov za družbeno prehrano. V hotelu »Sremlje«

priljubljen enolončnico za tovarno roto papirja, v gostišču pri Komučarju za uslužbence Komunalne banke, delovni kolektiv DOZ pa se zaenkrat zadovoljuje še z mrzlo malico.

V novem naselju na levem bregu Save so zgradili tudi trgovsko poslopje, v katerem sta trgovina in mesnica

V pogostnih razpravah o družbeni prehrani se je rodila zamisel o osrednjem obratu družbene prehrane, ki bi razvažal malico po podjetjih, razen tega pa bi vključeval tudi restavracijo za abonente.

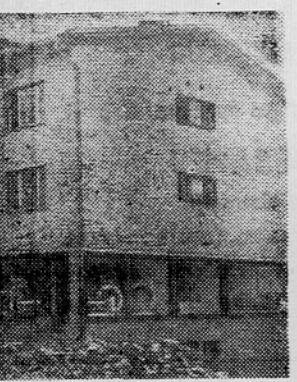
KEMIČNA ČISTILNICA — ZELJA IN POTREBA

Pridobitev za naše prebivalce je pralnica, ki pa je — žal — zaradi umazane vode morala za mesec nehati obratovati. Kemična čistilnica pa še danes ni. Strokovnjaki, ki bi jo vodili, se je že zdavnaj ponudili, toda ovira je stanovanje, ki bi mu ga bilo treba priskrbeti. Ali v

Vidmu-Krškem, kjer se bo letos vselej okrog 150 družin v nove bloke, res ni mogoče najti enega samega stanovanja?

PRVIČ STO, DRUGIČ TRI STO

Pri prvem sklopu se je udeležilo občnega zbora Socialistične zveze desnega brega Vidma-Krškega nekaj nad 100 članov. Če bi sledili vzgledu občnih zborov iz prejšnjih let, ki so bili nemalokrat sklepni celo pri slabši udeležbi, bi bili občni zbor formalno izvedli. Ker pa

V novem naselju na levem bregu Save so zgradili tudi trgovsko poslopje, v katerem sta trgovina in mesnica

so se zavedali, da bi s tem škodovali ugledu Socialistične zveze in pri ljudeh zmanjšali zanimanje za njo, so se raje razvažali malico po podjetjih, razen tega pa bi vključeval tudi restavracijo za abonente.

KEMIČNA ČISTILNICA — ZELJA IN POTREBA

Pridobitev za naše prebivalce je pralnica, ki pa je — žal — zaradi umazane vode morala za mesec nehati obratovati. Kemična čistilnica pa še danes ni. Strokovnjaki, ki bi jo vodili, se je že zdavnaj ponudili, toda ovira je stanovanje, ki bi mu ga bilo treba priskrbeti. Ali v

Trg s kmetijskimi pridelki

Zadnje dni se je ponudba povrtnine na Gorškem nekoliko zboljšala. Mesnice so bile dobro zalozene z mesom vseh vrst.

OKRAJ	Cena pri KZ	Cena na drobno	debelo
KROMPIR:			
Ljubljana	20	19	
Maribor	20	20	
Murska Sobota	20	20	
Celje	24	22	
Nova Gorica	20	23	
PIZOL:			
Ljubljana (enobarvni)	115	105	
Murska Sobota	50	50	
Celje (visoki)	115	100	
Celje (nizki)	90	80	
ZELJE:			
Ljubljana	34	26	
Maribor	60	75	65
Murska Sobota	40	40	
Celje	60	54	
CEBULA:			
Ljubljana	27	34	30
Maribor	40	40	
Murska Sobota	45	40	
Celje	45	40	
Nova Gorica	40	35	
CVETACA:			
Ljubljana	95	77	
Maribor	95	80	
Murska Sobota	70	65	
Celje	100	90	
Nova Gorica	55	45	
SOLATA:			
Ljubljana	90	77	
Maribor	70	100	82
Murska Sobota	100	100	80
Celje	90	71	
Nova Gorica	100		
REDEČA PESA:			
Maribor	22	35	28
Murska Sobota	30	35-40	
Celje		46	40
KORENJE:			
Maribor	21	35	28
Murska Sobota	40	50	45
Celje		60	54
PETRŠEL:			
Murska Sobota	60-85		
Celje	200	180	
REDEČA RADIČ:			
Nova Gorica	113	130	
HRREN:			
Celje	80	70	
JABOLKA:			
Ljubljana	74	65	
Murska Sobota	60-70		
Celje	30	60-75	54-66
Nova Gorica	60	70	
OREHI:			
Ljubljana	176	182	
Celje	240	216	
Nova Gorica	130	150	

BULPUSU

VOJNA POŠTA 9685, LJUBLJANA razpisuje natečaj za sprejem javnih uslužbenec v službo:

1. pravnikov
2. gradbenih inženirjev
3. gradbenih tehnikov
4. medicinskih sester (ali medicinskih tehnikov)
5. medicinske sestre dieteticarke
6. medicinske sestre fizioterapevte
7. zobarjev — dentistov
8. zobnega tehnika
9. upravnikov menz
10. knjigovodje (blagajnika)
11. vodjo skladišča
12. pisarniških uslužbenec (za administracijo in knjižničarstvo)
13. daktilografov I. in II. razreda
14. računarje
15. tehničnih risarjev

Splošni pogoji:

Kandidati morajo izpolnjevati pogoje po čl. 31. Zakona o javnih uslužbenecih.

Posebni pogoji:

pod št. 1. in 2.: dokončana ustrezajoča fakulteta z najmanj 2 leti prakse, pod 3. do 8.: ustrezajoča srednja šolska izobrazba, pod 9. in 10.: popolna srednja šola z najmanj 2 leti prakse, pod 11.: nižja strokovna izobrazba, pod 12.: najmanj nižja strokovna izobrazba do izpolnitve za delo v knjižničarstvu pa tudi 2 leti prakse, pod 13.: najmanj nižja strokovna izobrazba z dokončanim daktilografskim tečajem in najmanj 2 leti prakse, pod 14. in 15.: pa dokončana popolna srednja šola z ustrezajočo prakso.

Pismene ponudbe s 50 din drž. kolov in obširnim življenjepisom pošljite Natčajni komisiji VP 9685-8, Ljubljana, v 15 dneh od dneva objave natečaja.

Plača po Zakonu o javnih uslužbenecih, položajna plača in armijski dodatek po Pravilniku za civilne osebe v službi v JNA.

Nastop službe bo odredila komisija, ko bo razveljavila prošnje vsakega kandidata.

Natečaj je razpisan 15 dni. Za delovna mesta, ki ne bodo do tega časa izpolnjeni, se natečaj podaljša do izpolnitve.

Natečajna komisija VP 9685 Ljubljana

Vsem sorodnikom in znancem sporočamo žalostno vest, da nas je nenadoma zapustil naš dragi oče, sin in brat

FRANC DOLINAR delavec

Pogreb draga pokojnika bo v nedeljo, 7. februarja 1960 ob 16. uri iz Franciskove mrliške vežice na Zalah.

Zalujoči sinček Janko, mama ter brat Janez in sestra Julka s hčerkami.

Ljubljana, 5. februarja 1960.

Na svojem domu v Zalogu pri Cerkljah na Gorenškem je umrl

ANDREJ PAVLIN bivši dolgoletni župnik pri Sv. Katarini.

Pokopali ga bomo v nedeljo ob 16. uri.

Vsako jutro dobiti no dom list "DELO"

Naročnine 300 din mesečno

GOVEDO:

Ljubljana 170 350-380

Maribor I 170 380

Maribor II 150 350

M. Sobota II 135-140 270-300

Celje sr. kak. 130 350

Nova Gorica III 125 315-397

TELETA:

Ljubljana 220 420

M. Sobota 140-170 290-340

Celje 210 360

Nova Gorica 220 405

FRASIČI:

Ljubljana 350-380

Maribor 210-220 370-400

M. Sobota 145-155 330-350

Celje 220 350

JAJCA:

Ljubljana 13-26 20

Maribor 15 17 17

Murska Sobota 16 19 17.50

Celje 19 20

Nova Gorica 19 20

MLEKO:

Murska Sobota 26 29 28

Celje 36 36

Nova Gorica 28 34

Vsem sorodnikom in znancem sporočamo žalostno vest, da mi je v 95. letu starosti umrl moj dragi oče, stari oče, brat in stric

JOZE KOS bivši mizar

Pogreb draga pokojnika bo izpred hiše žalosti Ječica 62 na pokopališču v Stožicah ob 16. uri popoldne.

Zalujoči: sin Lojze z ženo Franco, vnuka Jožko in Janislava ter brat Janez.

Ječica-Savije, dne 5. II. 1960.

ZAHVALA

Ob nenadni težavni izgubi mojega ljubljanskega moža

JOSEFA JURČICA vlakovodje v pokou

se iz srca zahvaljujem vsem, ki so ga v tako velikem številu spremlili na zadnjem potu, izrazili sožalje in z menoj sočustvovali. Posebna zahvala duhovščini in darovalcem cvetja.

Zena Anica Celje 6. februarja 1960.

ZAHVALA

Ob prerani izgubi našega nepozabnega moža, očeta, sina, brata, svaka in strica

JOZEFA BREŠANA

se najpriščneje zahvaljujem celotnemu kolektivu »Gradis« Jese-nice za vse čustvo in požrtvovalnost, darovalcem vencev in cvetja in ostalim, ki so se v tako velikem številu udeležili pogreba in spremljali pokojnega na njegovo zadnjo pot.

Posebno se zahvaljujem gospodniku direktorju »Gradis« in tovarišju iz kolektiva za ganljive poslovnice besede.

Zalujoči: žena Anica, hčerka in ostalo sorodstvo.

Koper, 2. februarja 1960.

ZAHVALA

Ob bridki izgubi ljubljanskega moža in drugega očka

DR. JANKA KLEPČA

se iskreno zahvaljujem za takojšnjo in požrtvovalno pomoč na domu dr. Leskvarju Rudolfu kakor tudi vsem zdravnikom in ostalemu osebju Splošne bolnišnice v Celju, ki so mi z vsa požrtvovalnostjo med težavno boleznijo lajšali trpljenje.

Posebno se zahvalim za prelepe in ganljive govore predsedniku uprav. odbora tov. Skale Tru, podpredsedniku Oblo Smarje tov. Krivicu, zastopniku ZB tov. Ižancu in dr. Fluderniku iz Celja.

Prisrčna zahvala tudi celotnemu upravnemu odboru Zdrav. postaje kakor tudi članom kolektiva tov. Blnetu in tov. Ivanki za vso pomoč in prizadevanje.

Prav prisrčna hvala godbi iz Steklarne in pevcev za žalostinke, vsem darovalcem vencev in cvetja kakor tudi vsem, ki ste ga spremlili na njegovo zadnjo pot.

Vsem, ki so ustno ali pismeno sočustvovali z nami, iskrena hvala.

Nestojljivo žalujoča žena Marija z družino.

Rogaška Slatina, 4. febr. 1960.

Sporočamo sorodnikom in znancem, da je za vedno zatisnil svoje trudne oči naš ljubljani sinko

Jože Stajanko star 18 mesecev

V prerani grob ga bomo položili v nedeljo, 7. februarja 1960, ob 15.30, iz Ahacove mrliške vežice na Zalah.

Neutolažljivi: mamica Jelka, in očka Jože, stari mami in očeta ter stric in teti.

Ljubljana, Skopice Tihoboj, 5. februarja 1960.

MARIJA PETRIČ roj. GROHAR

vdova sodnega namestnika

Pogreb nepozabne pokojnice bo v soboto, dne 6. februarja, ob 15. uri, iz Marijine mrliške vežice na Zalah.

Globoko žalujoči: Irma in Milka, hčerki ter ostalo sorodstvo.

Ljubljana, 5. febr. 1960.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem sporočamo žalostno vest, da nas je v 90. letu starosti za vedno zapustil naš dober mož, oče, stari oče in stric

JOŽEF KRANJC nadučitelj v pokou

K zadnjemu počitku ga bomo spremlili v nedeljo, dne 7. februarja ob 15. uri, na pokopališču v Smartnem.

Zalujoči: žena Antonija, hčerki Vida z možem in Sonja, sinova Sandi in Viki z družinama ter ostalo sorodstvo.

Smartno ob Paki, Store, Rogaska Slatina.

Sporočamo žalostno vest, da je danes nenadoma preminil

SLAVKO ŠTREKELJ mizar

Draga in priljubljenega sodelavca bomo ohranili v trajnem spominu.

Od njega se bomo poslovili v soboto, dne 6. februarja, ob 14.30, iz Antonove mrliške vežice na Zalah.

Ljubljana, 5. februarja 1960.

KOLEKTIV IN SINDIKALNA PODRUŽNICA MIZARSKE ZADRUGE LJUBLJANA-VIČ

PODJETJE »TELEKOMUNIKACIJE« — LJUBLJANA, PRŽAN ŠTEV. 24

SPREJME TAKOJ V SLUŽBO:

1. VEČ KONSTUKTERJEV

ZA KONSTRUIRANJE IN DOKUMENTIRANJE V. F. APARATUR IN SESTAVNIH DELOV

Pogoji: tehniška srednja šola, strojne ali električne stroje z daljšo in krajšo prakso.

2. MERILCA VF APARATUR

Pogoji: elektrotehnik šibkega toka, z dvoletno prakso ali inženir začetnik — Samska soba zagotovljena.

3. REFERENTA ZA ORGANIZACIJO

Pogoji: ekonomska srednja šola ali druga enaka šola. Zaželeno je praksa pri teh delih. V postopku pride tudi začetnik, ki ima izredno veselje do tega dela.

4. SAMOSTOJNEGA REFERENTA

ZA IZVOZ IN UVOZ. Pogoji: registriran zunanjetrgovinski uslužbenec.

5. OBRATNEGA MOJSTRA

ZA IZDELOVANJE SKAL IN ANODNE OKSIDACIJE ALUMINIJA ZA OBRAT NA JEZICI.

Pogoji: visokokvalificiran grafični delavec z daljšo prakso.

PISMENE PONUDBE Z OBŠIRNIMI PODATKI POSLJITE NA NASLOV. — PREVOZ Z LASTNIMI AVTOBUSI ZAGOTOVLJEN. 1000

UPRAVNI ODBOR IN KOMISIJA ZA RAZPIS DELOVNIH MEST PRI

SPLOŠNA TRGOVSKA IMPORT - EXPORT, KOPER

RAZPISUJE NASLEDNJA DELOVNA MESTA:

1. SAMOSTOJNIH REFERENTOV I. grupe uvoza in izvoza

2. KOMERCIALISTOV uvoza in izvoza

3. KORESPONDENTOV

Pogoji:

pod 1. fakultetna izobrazba in 2 leti komercialne prakse ali popolna srednja šola in 4 leta prakse ali priznana strokovna izobrazba komercialista v trgovini in 8 let prakse.

Pod 2. popolna srednješolska izobrazba in najmanj 2 leti prakse v trgovini ali nepopolna srednja šola in 5 let prakse v trgovini.

Pod 3. popolna srednje

MALI GLASI

SLIKE ZA LEGITIMACIJE izdelava najhitreje Foto Holinski, Ljubljana, Cankarjeva 8, tel. 21-889, 10319-2

TRGOVSKO grostično podjetje "Tekstil", Ljubljana, Ciril-Metodov trg 1, išče trgovske pomočnike, pomočnike in skladiščne delavce. Nastop službe je mogoč takoj. K 1031-1

AGROOBNOVA, Ljubljana, Crtomirova ulica 4, takoj sprejme gradbenega tehnika s prakso, lahko priskrbi samostojno sobo; več kvalificiranih zidarjev; kurirja - lahko upokojence. - Pogoj: pomočnik in skladiščne delavce. Nastop službe je mogoč takoj. K 1031-1

VRATARJA z znanjem enega tujega jezika sprejmemo. Nastop službe takoj. Plača po tarifnem pravilniku. Pismene in ustne ponudbe pošljite oziroma se zgledite osebno na upravo podjetja do 10. 2. 1960. K 1031-1

GOSPODINSKO pomočnik sprejem, Nastop službe takoj. Zule, Ljubljana, Linhartova 92-V. K 1031-1

POSLOVOJDO za obratno enoto Knjižarna Radovičeva išče podjetje Knjižničarstva in Knjižarna Radovičeva. Nastop 1. III. 1960. - Pogoj: visokokvalificirani delavec papirniško-trgovske stroje ali kvalificirani delavec trgovske stroje (v papirniški) z daljšo prakso. Plača po tarifnem pravilniku podjetja oz. dogovoru. Prošnje vložite do 15. II. 1960. K 1031-1

PRODAM osebni avtomobil Fiat 1100 E, sive barve. Ogljed v soboto od 15.30 do 17. ure na Borštnikovem trgu. K 1031-1

HISICA, dvojček, 2 sobi, kuhinja, pritlikline in vrt, zamenjam za večsobno ali dvostanovanjsko hišico, ostalo po dogovoru. Ponudbe v ogl. odd. pod "Obojestransko vselitve". K 1031-1

PRODAM zlato za zobe. Naslov v ogl. odd. K 1031-1

UGODNO prodam dve mreži za posteljo in žimnice. Rogelj Rajko, Matjaževa 9-IV (poleg šole v Savskem naselju). K 1031-1

POSTELJO z mrežo in posteljo omario prodam. Naslov v ogl. odd. K 1031-1

PRODAM hišo v Renčah. Informacije: Pegan, Vipava 131. K 1031-1

FRANZO ali opremljeno sobo lahem. Plačam po dogovoru ali popoldne pomagam v gospodinstvu. Ponudbe v ogl. odd. pod "Prvi marec". K 1031-1

OTVORITEV šivalnice Stanovanjske skupnosti Hinko Smrekar - Celovška 81, v Šiški bo v ponedeljek, 8. II. 1960. Stranke sprejemamo od 8. do 12. ure. K 1031-1

NAROCENO sem dobil dobro ohranjeno, ostalo še po prošni. France. P 1031-1

ZA LAŽJI osebni avto, lahko karamboliran, dam 12 panjev čebel A2 in možljiv čebelnjak, različno vrednosti doplačam. - Ponudbe v ogl. odd. pod "Najboljše ponudniki". K 1031-1

PRODAM zastadine pravice za družinsko hišo. Ponudbe pod "Bežigrad" v ogl. odd. K 1031-1

FRANZO sobo v Ljubljani iščem. Na lastne stroške preuredim tudi primeren prostor za stanovanjsko sobo. Naslov v ogl. odd. K 1031-1

PRODAM starinsko brušeno ogledalo v velikosti 2,5x1 m. Naslov v podr. Delo, Trbovlje. P 1031-1

MOPED na vpilnišat prodam. Zbi-
lje 4, p. Smlednik. P 1031-1

MONTGOMERY batonski plašč - srednje velikosti, inozemski, kupim. Ponudbe pod "Ohranjen" v ogl. odd. K 1031-1

DEKLE išče skromno sobico kjerkoli v Ljubljani (opremljeno ali neopremljeno). Ponudbe v ogl. odd. pod "Vedno hvaležna". K 1031-1

PLACAM ugodno za prazno sobo. Ponudbe pod "Za dvojce" v ogl. odd. K 1031-1

V SLUŽBO sprejememo dve nekvalificirani moški delovni sili, po možnosti iz okolice Sentvid pri Ljubljani. Za samce stanovanje priskrbimo. Nastop službe takoj. Zgledite se osebno na upravo podjetja "Sport-Oprema", Ljubljana, Vižmarje 1. K 1031-1

KVALIFICIRANE in polkvalificirane varilce ter navadne delavce, sprejme takoj Elektro strojno podjetje "Triki", Ljubljana, Trata 12. K 1031-1

TEKSTILNO Industrijsko podjetje v Ljubljani išče strojne ključavničarje, kovnostrojarje in rezkalce za izdelavo novih pletilnih strojev kakor tudi za izdelavo nastavnih delov obstoječih strojev. Plača je po tarifnem pravilniku. Ponudbe pošljite v ogl. odd. pod "Stalna zaposlitev". K 1031-1

TOVARNA kovinske galanterije, Ljubljana, Mariborska 4, sprejme v službo administrativno moč s poplilim znanjem stenografije in stenografije. Prošnje je potrebno oddati v upravo podjetja. K 1031-1

V SLUŽBO sprejememo uslužbenca (ko) za finančno knjigovodstvo, avtomehanika - mojstra ali strelskega pomočnika in strojnega ključavničarja - starejšega za remontna dela in popravila dovodnih instalacij. - Ponudbe pošljite do 20. II. 1960 na Upravo mešnega pobiljevalnega doma Radeče. K 1031-1

POSTREZNICO dvakrat tedensko išče ing. Baraga, Celovška 30-II. K 1031-1

KMETIJSKI kombinat, Koper, razpisuje mesto šefa finančno-gospodarskega sektorja. Prošilec mora imeti višjo šolsko izobrazbo in pet let prakse ali srednješolsko izobrazbo in 10 let prakse. Interesenti naj se zgledajo pisмено ali osebno pri Upravi kombinata. P 1031-1

DVA SLIKARSKOPELESKARSKA pomočnika sprejem, tudi priučena. Ponudbe Delo, Celje pod "Kvalificiran". P 1031-1

GLASBENA SOLA Brežice nujno potrebuje stalno učno moč za klavir. Nastop takoj ali pa 1. sept. 1960. Zagotovljeno je samostojno ali družinsko stanovanje. K 1031-1

PODJETJE Agroservis, Ljubljana, Draga 41, sprejme v takojšnjo zaposlitev ali po dogovoru meznega knjigovodjo za obračunavanje osebnih dohodkov in strojnepiskop L. razreda. Ponudbe pošljite na upravo podjetja. K 1031-1

HONORARNO šiviljo sprejem. - Ponudbe pošljite pod "Po dogovoru" v ogl. odd. K 1031-1

SLASČICARSKA pomočnik (so) mlaščo, prodam. Tufar Ivan, Samski dom, Jesenice. P 1031-1

ZASTOPSTVO Industrijskega blaga ali podobno za mesto Maribor in okolico sprejem takoj ali po dogovoru. Zaposlitev je lahko stalna ali honorarna. Ponudbe pošljite na podružnico Dela, Maribor pod "Solidno poslovanje". K 1031-1

DVE SNAZILKI - tudi honorarno, za delavsko naselje Stepanja vas, sprejme: SGP "PIONIR", Ljubljana, Partizanska 21. K 1031-1

FRIZERSKO-BRIVSKO pomočnik, dobro, samostojno moč, sprejme v stalno službo: Polak Marija - Rakek. 1990-1

VAJENKO s srednješolsko izobrazbo išče Kozmetični inštitut. Medvede 8. Polzevedbe od 8. do 11. in od 15. do 19. ure. K 1031-1

UGODNO prodam 80 arov 2-letnega sadovnjaka in 60 arov njive. Polzevedbe: Sentjur pri Celju. P 1031-1

FIAT 1100, 1959, zaradi selitve prodam. Ponudbe pod "20.000" v ogl. odd. K 1031-1

OSEBNI AVTO Fiat 1400, pokvarjen (karamboliran), prodam. Polzevedbe: Srednja vas 39, p. Senčur. P 1031-1

BELGIJSKI brovning, kaliber 12, odlično ohranjen, primeren za lov na ptice in poljski lov, prodam. Naslov v ogl. odd. K 1031-1

KUHINJSKA KREDENCA, "Ze-phiir" pečka in divan - vse dobro ohranjeno, ugodno naprodaj. Vprašajte v Oražnovi 12. K 1031-1

FIAT 600, dobro ohranjen, kupim. Nesman. Celje, Mariborska 25. P 1031-1

MENZE, gostilne, živilske trgovine! Vsako količino praznih, dobro ohranjenih konzervnih doz od marmelade, paradiznikov, marmelade itd., premera 18 do 23 cm, odkupi takoj! Perutninarstva, ma. Zalag. 2008-5

PRODAM HIŠO z malim vrtom, po ugodni cen. v Spodnji Polskavi. Poljsnita dobite pri Stefanu Stefanu, Gaj 12, p. Pragersko. P 1031-1

VSEJIVO enodružinsko hišo z gospodarskim poslopjem in 2 ha zemlje v Zalcu ugodno prodam. Naslov Delo, Celje. P 1031-1

POSREDOVNI prostor v centru oddamo za pisarno manjšemu podjetstvu. Ponudbe pod "Marec" v ogl. odd. K 1031-1

ISCENO enosobno stanovanje, vseživno v Ljubljani ali prostor za predelavo enosobnega stanovanja. Nudim posojilo. Ponudbe pošljite pod "Prilika" v ogl. odd. K 1031-1

SOBO v Kranju iščem. Ponudbe v ogl. odd. pod "Takoj". K 1031-1

USLUŽBENKA nujno išče stanovanje za štiri mesece. Ponudbe pod "Gorenjka" v ogl. odd. K 1031-1

POSTENA čevljarska prešvalka išče sobico ali gre za sestanovanje. Ponudbe pod "Mirna in postena" v ogl. odd. K 1031-1

NASLI SMO novo avtomobilsko gumo dne 2. 2. 1960 od Ljubljane do Brezovice ob 7. uri zjutraj. Dobite jo v Brezovici v mehanični delavnici Dolničar, p. Brezovica. K 1031-1

ISCENO frizersko pomočnico. Repovč Albert, Zagorje. P 1031-1

NATAKARICA, polkvalificirana - išče službo kjerkoli. Naslov v ogl. odd. K 1031-1

LAMBRETTO, 150 cm, novejšega tipa (stiri prestave), malo rabljeno, prodam. Tufar Ivan, Samski dom, Jesenice. P 1031-1

NOVO italijansko bundo prodam. Lepodvorska 84, Ljubljana - Šiška. K 1031-1

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij pri

podjetju "INDOS" - LJUBLJANA-MOSTE

razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

1. VEČ KOVINOŠTRUGARJEV,
2. VEČ STROJNIH IN STAVBNIH KLJUČAVNIČARJEV,
3. ŠOFERJA za osebni avto,
4. BLAGOVNEGA KNJIGOVODJE za skladiščno kartoteko

Nastop službe takoj ali po dogovoru. - Plača po učinku. 1018

Industrijsko podjetje "ETA" - Cerkno

sprejme v službo:

- KONSTRUKTERJA ORODJA z daljšo prakso
- KONSTRUKTERJA za prototipno delavnico z višjo ali srednjo strokovno izobrazbo elektro ali kovinske stroke,

STROJEPISKO, tudi brez znanja stenografije.

Eno družinsko stanovanje takoj zagotovljeno, drugo ob poletju. - Prijave sprejemamo do 20. februarja 1960. 1020

OBVEŠČAMO VSE ODJEMALCE IN DOBAVITELJE, DA SE JE DNE 1. JANUARJA 1960

MIZARSTVO VIPAVA

PRIKLJUČILO

SPLOŠNEMU MIZARSTVU V AJDOVŠČINI

PODJETJE POSLUJE POD NAZIVOM

Splošno mizarstvo
Ajdovščina

VEČJE PODJETJE V LJUBLJANI

sprejme takoj ali po dogovoru

STENODAKTILOGRAFO

z nekajletno prakso v administraciji.

PLAČA PO TARIFNEM PRAVILNIKU PODJETJA.

PONUDBE POSLJITE POD "VESTNA" V OGLASNI

ODDELEK "DELA". 1062

V STALNO DELOVNO RAZMERJE SPREJMEMO:

- KNJIGOTISKARSKEGA STROJNIKA
- ROČNEGA STAVCA

OSEBNI PREJEMKI IN STANOVANJE PO DOGOVORU. NASTOP SLUŽBE JE MOGOČ TAKOJ. - V POŠTEV PRIDEJO TUDI ZACETNIKI

ČZP KOČEVSKI TISK -
TISKARNA - KOČEVJE

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij

PODJETJA "ZAČIMBA" - PORTOROŽ

razpisuje delovna mesta:

1. TEHNIČNEGA VODJE
2. ŠEFA RAČUNOVODSTVA
3. OBRATNEGA KNJIGOVODJE
4. MEZDNEGA KNJIGOVODJE
5. PRODAJNEGA REFERENTA

Pogoji:

- pod 1. popolna srednja šola in praksa v podobni industriji;
 - pod 2. popolna srednja šola in 5-letna praksa v vodenju knjigovodstva;
 - pod 3.-5. srednja ekonomska šola s prakso v stroki.
- Osebnih dohodkov po dogovoru.
Prošnjo z navedbo strokovnosti in doseganja zaposlitve pošljite na

Upravo podjetja v 14. dneh po tej objavi. 1040

S HIGIENSKO
AKTIVNIM
ELEMENTOM

»O«

VARUJE VASE ZOBE

OPTODENT

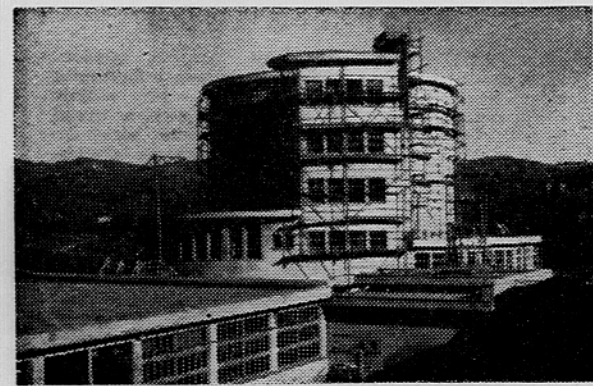
zobna pasta je izdelana po najsoodnejših receptih s higienskim aktivnim elementom »O«.

Preprečuje nastajanje zobnega kamna, varuje in neguje zobno sklenino, dezinficira in osvežuje ustno votlino.

Povsod uspeh in kvaliteta kjer gradi SGP Gorica

LETOS ŽE 80 MILIJONOV ZA TEHNIČNO
OPREMO • VEČJA SKRB ZA DELOVNEGA
ČLOVEKA

V Novi Gorici, mestu v izgradnji, pod skalnatim Sabotnom hrume težki buldozerji, brntijo transporterji, škripajo dvigala in drugi stroji, katerim strežejo marljive roke gradbenih delavcev. Po ulicah in cestah se prehitujejo težki tovornjaki, zvrhani naložene opeke, cementa, apna in drugega gradbenega materiala. Na gradbiščih se kopčijo gore rdečkaste opeke. Iz temeljev rastejo nova stanovanja, šole, kavarnе, komunalni blok, hotel in drugi uslužnostni in proizvodni objekti.

Vinska klet v Bobrovem. Tudi takih zelo zahtevnih gradenj se uspešno loteva SGP Gorica

Milado mesto v izgradnji ob obdobju Soči se iz leta v leto bolj in več. Tudi letos mnogo gradnja in polaganje nove in nove temelje gospodarsko kulturnega središča okraja Gorica.

Pri teh delih lahko rečemo, da jih večina opravlja domače gradbeno podjetje SGP Gorica, katero si je s svojimi gradnjami priborilo velik ugled tudi izven meja okraja. Svoja gradbišča in delovišča ima tudi v industrijskem središču na Jesenicah, v Kopru in drugod.

Med zelo važne objekte, katere so že zgradili, sodi vsakekor gradnja moderne vinske kleti na Dobrovem v Goriskih Brdih, kakršne doslej še ni v naši državi. Ta gospodarski objekt z zmogljivostjo 450 va-

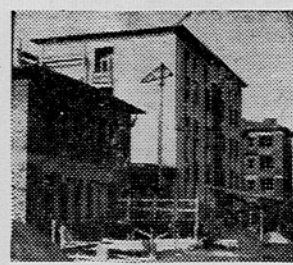
lianejših cistern, grajenih iz armiranega betona. Gradnja obdružuje številni domači in tuji vinski strokovnjaki, ki prihajajo v Brdo na poskušajo vin. To, da ne omenjamo še stolpnice in drugih objektov, jim daje nedvomno prav dobro spričevalo o gradbeni sposobnosti.

Od časa svojega obstoja do danes je kolektiv že podesetoril svoj letni bruto proizvod. Leta 1951 so ustvarili le 192 milijonov din bruto proizvodnje, lani pa že 1170 milijonov. Leto pa so dosegli, da bodo do konca leta ustvarili skoraj 1,5 milijarde bruto proizvodnje. Delovno silo v tem času so samo podvojili in povprečno zaposlujejo le nekaj nad 1000 ljudi. To se pravi, da so dosegli tudi v tem pogledu korak naprej od obrtniškega načina gradnje k sodobnejši gradnji s pomočjo mehanizacije. To njihovo skrb in prizadevanje nam tudi svetljuje nekateri podatki. Leta 1951 je bila vrednost njihove mehanizacije borihi 37 milijonov, sedaj pa je že približno četrtnina milijarde dinarjev. Pri reševanju problemov tehnične opreme si tudi sami pomagajo, saj so lani v stranskih lastnih obratih konstruirali kakovostno stolpno dvigalo.

Z njihovih delovišč so skoraj povsem izginile samokolnice. Zamenjali so jih s praktičnimi vozčki »japanarji« s katerimi opravljajo delavci z manjšimi fizičnimi naprezanjem kar štiri-krat več dela. Podjetje pa namerava v tekočem letu investirati nadaljnjih 80 milijonov

din za nabavo sodobne tehnične opreme. Tako se bodo postopoma v skladu z zmogljivostmi in razvojem povsem mehanizirali. To nujno terjata sodoben čas in živahna gradbenja dejavnost.

Kot smo že omenili, je podjetje doslej v tem pogledu že marsikaj storilo. Sodobnejše so uredili in opremili stranske

Med dvema novogradnjama že dograjen delavsko-vajenski dom

obrate obrtniške dopolnilne proizvodnje za gradbeništvo, kot so na primer mizarstvo, tesarstvo, kleparstvo, ključavničarstvo, vodovodne in elektroinstalatrske delavnice, katere so razvili do take višine, da že lahko krdejo lastne potrebe razen sobopisecarstva, parketarstva in pečarstva. Stipendijajo že enega pečarja in parketarja da bi to dejavnost razvili in ne bi bili več odvisni od drugih v ključavničarski stroki pa podjetje že lahko pomaga drugim sorodnim podjetjem, ki ga naprošajo za tovrstne usluge.

Pomembna novost, katero uvajajo, jim omogoča nova z vibracijskimi mizami in drugo opremo opremljena betonirnica, katere je usposobljena za pro-

izvodnjo montažnih betonskih gradbenih elementov za hitro gradnjo standardnih, udobnih, ekonomičnih stanovanj. Sedaj čakajo le še projektantov, da izdelajo ustrezne načrte, da bi lahko pričeli z gradnjo takih hiš. Upravne prostore so zgradili ob najlepši mestni - Erjavčevi cesti. Nasproti uprave, onkraj ceste pa je lep delavsko-vajenski dom.

Podjetje SGP Gorica izvaja namreč kvaliteto vse vrste nizke in visoke gradnje, opravlja obrtniške storitve za potrebe gradbeništva in ima tudi lastni projektivni biro.

Poleg skrbi za kvaliteto gradnje in druge usluge za investitorje in naročnike posvečajo mnogo pozornosti tudi delovnemu človeku. Od leta 1953 so vložili za družbeni standard okoli 170 milijonov din. K temu sodi tudi delavsko-vajenski dom, ki ne bo samo velika pridobitev za kolektiv, temveč bo tudi v okras in ponos vsemu mestu ob naši zahodni meji. Tu bo res našlo prijeten in udoben dom 120 delavcev in vajencev, ki so prej prebivali v neprimernih prostorih stare opekarne. Po delu se bodo lahko sestajali za počitek in razvedrilo v posebni družabni sobi, kjer bodo lahko igrali šah in brali zabavno in poučno čtivo. Dom ima 40 lepo oprem-

ljenih spalnic, razpolaga s prhami in kopalcami in centralnim ogrevanjem. Delavsko-vajenski dom bo prav te dni izročen svojemu namenu, kar kolektiv tople pozdravlja. Naj omenimo še, da poleg doma dograjuje tudi obrat družbene prehrane z zmogljivostjo kakih 300 obrokov v dveh izmenah. V začetku pomladi bodo delavci že deležni dobre prehrane v novih svetlih jedilnicah.

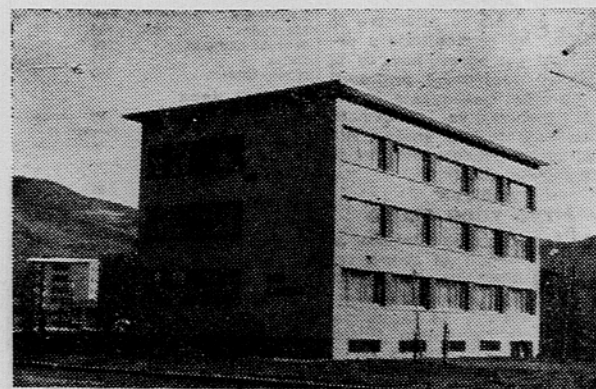

Takšna stanovanjska poslopja gradi SGP Gorica

Posebno pozornost polaga podjetje vzgoji strokovnega kadra gradbenih delavcev. V hribovitih predelih Tolminske in Trnovsko-Banjski planoti na drugod, jim je uspelo dobiti mlade krepke fante za vajence, od katerih so nekateri postali

hleva od navadnih delavcev tudi več znanja. Prizadevali si bodo, da izpopolnijo tudi naša in oblike nagrajevanja po učinku dela, kar bo delavce spodbudilo, da še bolj valjubitjo gospodarsko dejavnost, v kateri naj bi se ustalihi.

Delavski svet, upravni odbor, sindikalna podružnica in organizacija Zveze komunistov v podjetju budno spremljajo vse probleme, ki se porajajo in jih z vso prizadevnostjo poskušajo reševati na najboljši način.

Pogled na upravno poslopje SGP Gorica

TA PROSTOR
SMO ODSTOPILI
SGP GORICA

OBJAVE OBVESTILA OBJAVE

ZDRAVNIŠKA DEŽURNA

NOCNA ZDRAVNIŠKA DEŽURNA
SLUŽBA ZA NOJNE OBISKI NA
BOLNIŠKOV DOMU OD 22. DO
1. URE ZJUTRAJ, OB NEDELJAH
IN PRAZNIKIH VES DAN.

Zdravstveni dom MOSTE:
ZD Moste, Prvomajska 11, telef.
31-359. V odstopnosti zdravnik
kličite tel. LM 30-300.

Zdravstveni dom CENTER:
Dr. Kozak Vlasta, Miklošičeva c.
24, tel. 32-151.

Zdravstveni dom VIČ:
Dr. Jagodič Boris, Rožna dol. c.
XV št. 1a, tel. 22-437.

Zdravstveni dom RUDNIK:
Dr. Velikonja Tine, Rudnik 80,
tel. 23-232. V odstopnosti zdravnik
kličite tel. LM 30-500.

Zdravstveni dom SIKSA:
Dr. Jenkole Rozalija, Cernetova
11, tel. 22-831.

Zdravstveni dom BEŽIGRAD:
Dr. Sirks Zinaida, Lavričeva 5a,
tel. 31-225. V odstopnosti zdravnik
kličite tel. 30-800.

Zdravstveni dom LJUBLJANA-POLJE:
Dr. Moskon Boris, tel. 383-220. V
odstopnosti zdravnik kličite tel.
LM 383-100.

Za doktorja zdravstva je promova-
lural na zagrebški medicinski fa-
kulteti Celjan DECKO IVAN.

Ing. Adner Pavletič iz Trbovelj
za uspešno opravljeno diplomno na-
rudarski fakulteti čestitajo prija-
telji iz Nasseja.

Tonetu Zevniku čestitajo ob di-
plomski metalurškega inženirja Ja-
nez in Milica.

Namesto venca za pok. dr. Jan-
ka Klepača, upravnika Zdravstve-
nega doma v Rog. Slatini, je po-
kolnita družina Kompare 3000 din
za silep mladino. — Ravateljstvo
Zavoda za silep mladino se za po-
klonitni znesek iskreno zahvalju-
je.

Poleg venca na grob pok. Matije
Skoda, so zbrali stanovniki naseja
Galjevec znesek 4051 din in ga po-
kloniti silep mladini. Okrajni od-
stojni znesek Slovenije se v
menju silep mladine za dar iskre-
no zahvaljuje.

DREVI OB 20. URI bo v vseh
prostorih Festivalne dvorane «LE-
TOŠNJI VELIKI KARNEVALSKI
PLES» — III. FESTIVALNA REDU-
TA». Najorginalnejše maske bodo
nagrajene. Izbrata treh »najpriljub-
ljenjših« plesalk redute. Priljubljeni
orkester »DIXIES« s pevko Mar-
jano Borčev, plesni master Jen-
ko, izvrstni bife in »BA-BA-RE-
BAR« bodo skrbeli za veselejšo
prijetno družabno zabavo. V restor-
viranem prostoru se še dobijo od-
lične ure dalje pri blagajni festival-
ne dvorane.

Hotel »Dom na Polzevem« pri-
reja vsako soboto in nedeljo po-
polnile ples s priznanim godbo.
Hkrati vabi tudi na obisk »Go-
stinstvo pri postaji« v višnji gor.
kjer je tudi vsako soboto in ne-
deljo ples.

»FLEX« idealno čisti vse made-
že masti, olja, smole, znojila idr.
Zahtevaj in pazi na znamko
»FLEX«.

glebališče

REPRIKOR
URAMA LJUBLJANA

Sobota, 8. febr. ob 15.30: Bor: Zve-
de so večne. Zaključena pred-
stava za ekonomsko srednjo šolo
Andreja (Andreja igra S. Sotlar).

Ob 15.30: Prosti dan. —
Zložene cen. izven in za podo-
žaje. Vstopnice so že v prodaji.

Nedelja, 9. febr., ob 15.30: Golia:
Snežuljčica. Zložene cen. izven
in za podožaje. Vstopnice so že
v prodaji.

Ob 19.30: Bor: Zvezde so večne.
Zložene cen. izven in za podo-
žaje. (Andreja igra A. Kurent).

Vstopnice so že v prodaji.

OPERA

Sobota, 8. febr. ob 19.30: Giordano:
ANDRE CHENIER. Gostovanje
Attila Planinška. Izven in za po-
dožaje. (Vstopnice so že v pro-
daji).

Nedelja, 9. febr. ob 19.30: Verdi:
NABUCCO. Izven in za podožaje.
(Za obe predstavi so vstopnice
še v prodaji).

MESTNO GLEDALIŠČE

LUTKOVNO GLEDALIŠČE
MARIONETE
Levstikov trg 41.2

Sobota, 8. februarja ob 17.15: Wilde:
»Srečni princ«.

Ob 20.30: J. Pengov, N. Simonič:
»Zlata ribica«.

Nedelja, 9. febr., ob 11. uri: J. Ma-
lik: »Zogica Marigrica«.

Ob 15. uri: V. Taufer — L. Novy:
»Moja in živali«.

ROČNE LUTKE
Resljeva cesta 36

Nedelja, 9. febr. ob 17. uri: N. Si-
monič: »Ključke počitnice«.

Predprodaja vstopnic za obe
gledališke predstavi Resljeva 36
od 10.12. razen nedelje in pol ure pred
začetkom predstave pri gledaliških
blagajnah. Rezervacije po telefonu
22-629 (ob 10. do 12. ure).

PRESERNOVO GLEDALIŠČE
KRANJ

Sobota, 8. febr. ob 20. uri: Občin-
ska GLASBENA REVUJA.

Nedelja, 9. febr., ob 10. uri dop.:
URA PRAVLJIC. Priredil dra-
mska sekcia za otroke v starosti
od 4. do 12. leta.

Ob 16. uri: Manzar: NAŠI LJUBI
OTROCI — Izven.

Torek, 9. febr. ob 20. uri: Manzar:
NAŠI LJUBI OTROCI — Red-Di-
jaski.

Pri predstavah »Naši ljubi otroci«
mladinci do 14. leta starosti
vstopni ni dovoljen.

GLEDALIŠČE »TONE CUFAR«
Jesenice

V soboto, 8. II. ob 19.30: L. Lahola:
MADEŽI NA SONCU. — Drama
v treh dejanjih. Gostovanje na
Lencovem pri Radovljici.

V nedeljo, 9. II. ob 14.30: M. Dr-
žić: TRIPCE DE UTOLCE. — Ko-
medija. Za Red nedeljo popoldne
— Zveze z vladi ugodne.

SLOVENSKO LJUBSKO
GLEDALIŠČE CELJE

Sobota, 8. febr. ob 17. uri: Erwin
Sylvanus: KOROZAK IN OTROCI.
CI — Gostovanje SLG Celje v
Beogradu.

Ob 19.30: Levstik-Grün: KA-
STELJA. — Gostovanje SLG Cel-
je v Beogradu.

IRWIN SHAW

Lucy Brown

Oliver je bil že obložen za v mesto. Na sebi je
imel progasto platneno obleko in modro srajco, lasje
pa so mu nekoliko zrasi, ker se mu med počitnicami
ni ljubilo hoditi k brivcu. Bil je enakomerno zagorel
od sončenja na jezeru. Ko ga je gledal, si je Patterson
mislil, da dela Oliver najboljši vtis v tem trenutku,
ko so na njem še vsi zdravi sledovi počitnic, a hkrati
neste obleko, ki mu v tem okoliščini daje videz omikanega
dostojanstva. Moral bi nositi brke, si je leno mislil
Patterson. Prav mogoče bi bil videi. Podoben je člo-
veku, ki bi moral početi kaj zapletenega, pomembnega
in celo nevarnega. Podoben je portretom mladih ko-
njarskih poveljnikov Konfederacije, ki jih je najti v
zgodovinskih knjigah o državljanski vojni. Če bi imel
takšno zunanost, si je mislil Patterson, in bi samo vo-
diti tiskarno, ki sem jo podedoval od očeta, bi bil
menda razočaran.

Na jezeru, kjer se je granitna skala poševno spu-
ščala v vodo, sta razločila Lucy in Tonyja, dve drob-
ni postavi, ki sta se mirno vozili v majhnem čolnu.
Tony je lovil ribe. Lucy ga je hotela vzeti s seboj, ker
je bil Oliver tisto popoldne zadnjič z njima, toda

Oliver je vztrajal ne samo zaradi Tonyja, ampak tudi
zato, ker je čutil pri Lucy nezdravo nagnjenje, da je
preveč čustveno jemala snidenja in slovesa, obletnice
in praznike.

Patterson je bil obložen v zametaste hlače in srajco
s kratkimi rokavi, ker je še moral stopiti do hotela,
oddaljenega kakih dve sto metrov na istem posestvu,
da bi popravil stvari v kovček in se oblekel. Po-
letna hišica je bila premajhna za goste.

Ko je konec tedna Patterson na lastno pobudo pri-
šel pregledat Tonyja, da bi prihranil Lucy in dečku
dolgo pot v Hartford pozneje poleti, je bil Oliver
ganjen nad tem dokazom prijateljeve ustrežljivosti.
Potem pa je videl Pattersona z neko gospo Wales, ki je
bila v hotelu, in je bil manj ganjen. Gospa Wales je
bila zala črnolaska majhne in polne postave in po-
željivih oči, doma iz New Yorka, kamor je Patterson
s takšno ali drugačno pretezo zahajal vsaj dvakrat na
mesec brez svoje žene. Izvedelo se je, da je gospa
Wales prispela v četrtek, en dan preden je Patterson
stopil iz vlaka, in bi se morala v torek neopazno vrniti
v New York. S Pattersonom sta bila domjenata, da
se bosta nadve uradno in spodobno vedla drug do
druga, in to je šlo tako daleč, da se nista klicala niti
po imenu. Toda po dvajsetih letih prijateljstva z dok-
torjem, ki je bil, kakor se je izražal Oliver, zmerom
ambiciozen glede žensk, se Oliver ni dal preslepiti. Bil
je preveč redkobeseden, da bi kaj pripomnil, toda
svojo hvaležnost za Pattersonovo dolgo pot v Vermont
je nekoliko razredčil s prijateljsko in hkrati cinično
hudomušnostjo.

Iz deškega taborišča kake pol milje onkraj jezera
se je zasilal tenek zvok trobente. Moža sta tiho po-
slušala in srkala pijsko, ko je zvok odmevale zamiral
na vodi.

»Trobente.« je spregovoril Oliver. »Starinski zvok
imajo, ali ne?« Dremavo je strmel v oddaljeni čoln, v
katerem sta se vozila žena in sin prav na robu senice,
ki jo je delala granitna polica. »Budnica, zbor, volje,
spanje.« Zmajal je z glavo. »Priprava mlade genera-
cije za jutrišnji svet.«

»Morda bi bilo zanje boljše, če bi uporabljali sire-
no.« je dejal Patterson. »Kritje. Sovražnik v zraku.
Konec alarma...«

»Kakšna šlagavost.« je dobrodušno dejal Oliver.
Patterson se je zasmajal. »Pravzaprav sem šegav.
Samo to je, da je zdravnik zmerom videti dosti pa-
metnejši, če je mrk. Ne morem se upirati skušnjavi.«

Za hip sta obsedela brez besed, se spominjala tro-
bente in nejasno mislila na stare, vesele vojne. Tony-
jev teleskop je ležal na travi poleg Oliverja in ta ga
je leno pobral. Nastavil ga je na oko in ga naravnal,
da bi videl čez jezero. Oddaljeni čoln je v okrogli me-
gličici ležal postajal vedno razločnejši in Oliver je ugledal
Tonyja, ki je počasi navijal vrvice ter Lucy, ki je za-
čela veslati proti domu. Tony je imel na sebi rdeč svit-
er, čeprav je bilo na soncu vroče. Lucy je bila oble-
čena v kaplono obleko in njen temnozagoreli hrbet se
je ločil od modrosive barve oddaljenega granita. Ve-
sala je enakomerno in krepko, vesla pa so od časa
raho pljusnila in belo zmotila negibno površino je-
zera. Moja ladja se vrača v pristan, si je mislil Oliver
in se potihoma nasmehnil ob tej veliki oceanski pri-
spodobi za tako skromen pristanek.

»Sam.« je dejal Oliver, še vedno držeč teleskop na
očesu. Rad bi te prosil za uslugo.

»Da?«

»Želim, da bi povedal Lucy in Tonyju natanko isto,
kar si povedal meni.«

Kazalo je, da je Patterson skoraj zaspal. Ležal je
upognjen na ležalniku, brado povlekel na prsi, na pol

zapri oči in iztegnil dolge noge. Zagodrnjal je: »Tudi
Tonyju?«

»Predvsem Tonyju.« je dejal Oliver.

»Ali misliš resno?«

Oliver je odložil teleskop in odločno pokimal. —
»Popolnoma resno.« je rekel. »Povsem nama zaupa...
še vedno.«

»Koliko let je zdaj?« je vprašal Patterson.

»Trinajst.«

»Kaj je neverjetno?«

Patterson se je zasmajal. »V teh časih. Trinajst-
letni fant, ki še zaupa staršem.«

»No, Sam.« je povzel Oliver, »na vso moč se trudiš,
da bi spet povedal kaj inteligentnega.«

»Morda.« je prijazno odvrnil Patterson, srknil pi-
jačo in se zagledal v čoln, ki je bil še daleč na sončni
površini vode. »Ljudje zmerom prošjo zdravnike, naj
jim povedo resnico.« je rekel. »Ko pa jo izvedo...«
Skomignil je z rameni. »Odstotek kesanja v oddelku
za resnico je zelo veliki, Oliver.«

»Povej mi, Sam.« je vprašal Oliver. »all zmerom
poveš resnico, kadar te prosijo zanjo?«

»Redko. Verjamem v drugo načelo.«

»Katero?«

»V načelo.« je dejal Patterson. »obzirne laži, ki
ozdravljajo.«

»Ne verjamem, da bi bila takšna laž, ki ozdravlja,«
je rekel Oliver.

»Ti si doma s Severa.« se je nasmehnil Patterson.

»Ne pozabi, da sem jaz iz Virginije.«

»Prav tako si iz Virginije. —moi oče je iz Virginije.«

»No.« je dejal Patterson. »moi oče je iz Virginije.«

To ne ostane brez sledov.«

»Ne glede na to, od kod je tvoj oče.« je rekel
Oliver, »včasih pač moraš povedati resnico Sam.«

KONCERTI

Aleksander Uninski bo koncer-
tiral s Chopinovim večerom pri-
hodnjo soboto, 13. februarja.

Radiotelevizija Ljubljana priredi
v soboto, 6. februarja ob 20.15 v
Veliki filharmonični dvorani kon-
cert pod naslovom »V svetu oper-
nih melodij«. Nastopili bodo: so-
praniski Vanda Gerlovič in Zlata
Gašperšič, mezosopranistka Bog-
dana Stritar, tenorist Nomi Zuneč
in baritonist France Langus. Igral
bo Orkester RTV Ljubljana pod
vodstvom dirigenta Boga Leskovi-
ča. Na sporedu so dela Beethovna,
Mozarta, Rossinija, Gounoda, Ma-
scagnija, Bizeta, Verdija, Wa-
gnerja, Gotovca.

SOLSTVO

Delavska univerza v Ljubljani
organizira v sodelovanju s Sekre-
tariatom Evropskega Sveta za Občo
upravo LRS pripravljeno tečaj
za strokovni izpit za nazive:

kateri se zahteva popolna srednje-
šolska izobrazba. Tečaji bodo od
15. februarja do 10. aprila t. l. v
večernih urah. Prijava sprejema
uprava Delavske univerze v Ljub-
ljani. Cankarjeva 5-III, soba 136
do 13. februarja v dopoldanskih
urah. Kjer dobite vse ostale in-
formacije.

Uprava Delavske univerze obve-
šča vse slušatelje Šole za tuje je-
zikе, da bo vpisovanje v drugi
semester od 1. do 6. februarja ob
8. do 12. ure dopoldne in od 17.
do 19. ure popoldne v prostorih
uprave Delavske univerze, Ljub-
ljana. Cankarjeva 5-III, soba 136.
Pričetek pouka na Šoli za tuje je-
zikе bo v torek, 9. februarja, s.

Ravnateljstvo L. osnovne šole be-
roja Franca Rozmana-Smetana
Ljubljana-Sentvid sporoča star-
šem, da bo vpisovanje novincev v
1. razred osnovne šole v soboto,
13. februarja ob 8. do 12. ure in
13. do 18. ure; v nedeljo, 14.
do 10. do 12. ure; v poned-
eljek, 15. februarja ob 8. do 12.
ure in od 13. do 19. ure. Vpisoval-
ni bomo otroke, rojene leta 1953 in
tiste, ki so rojeni januarja, februa-
rja in marca 1954. Leto. Starši te-
ga šolskega okoliša pripeljejo otro-
ke k vpisu in prinesejo s seboj
otrokov dokumente o rojstvu in
cepljenju. Vpisovanje v otroški vr-
tec.

OBJAVE

Komisija za smučanje pri Okraj-
ni zvezi za telesno vzgojo v Ljub-
ljani razpisuje tečaj za smučarje
sodnike v teh in alpskih discipli-
nlah, ki bo od 16. do 18. febr.
1960 v dvorani Hotela »Turist« v
Ljubljani, Dalmatinova ulica, 1.
nadstropje. Zastopatelj tečaja bo
17. ur (6. febr. t. l.). Po končan-
em teoretičnem tečaju bodo po
dogovoru ustni izpiti. Prijave po-
šljite dne 13. februarja 1960 na go-
rni komisijo, Ljubljana, Resljeva
cesta 9.

Elektroinštalacije Poljane, raz-
pisujejo po čl. 9. pravilnika o od-
dajanju gradbenih objektov in del
ur. I. FLR št. 35-57 javno licita-
cijo za gradnjo 12-stanovanjskega
bloka v Poljanah.

Predračunska vrednost gradbeno
obrnitinskih del je 22.313.939 din.
Rok dovršitve gradbeno obrnitinskih
del je 1. nov. 1960.

Licitacija bo 20. 2. 1960 ob 9.
uri na sedežu Obč. ljudskega od-
bora Slov. Bistrice. Rok za oddajo
ponudb je 17. 2. 1960.

Ponudbe oddajo na sedežu pod-
jetja Elektroinštalacije, Poljane
v Poljanah ob 7. do 13. ure, kjer
je ponudnikom na razpolago tudi
elaborat.

Ponudniki morajo položiti 10-
stotni garancijski znesek v višini
22.319 din v obliki garancijske
pisma pristojne banke.

Dežurna lekarna:

Sobota, 8. II. 1960: lekarna »Stu-
denci«, Gorkoga ul. 18.

KINO:

KINO UNION: franc. ital. film:
»ZENA IN NJENA IČRACKA«.

KINO PARTIZAN: japonski film:
»ZRTVOVANA DEKLETA«.

KINO UDNARIK: slovenski film:
»TRI ČETRTE SONCA«.

SLOV. NARODNO GLEDALIŠČE:

Sobota, 8. febr. ob 19.30: Verdi:
TRUBADUR. Premiera. — Izven
in za premierski abonma.

Nedelja, 9. febr. ob 15. uri: Hol-
kov: »PEPELKA« — Len.

Ob 19.30: Svara: SLOVO OD MLA-
DOSTI (Prešeren). Ob Prešerno-
vem dnevu — Vstop prost.

RADIO

5.00-8.00 Prenos sporeda RTV
Ljubljana: 8.00-8.05 Domače vesti:
8.05-8.30 Objave, zabavna glasba
in reklame; 8.30-8.55 Pester spored
izvajajo mariborski solisti; 8.55 do
14.35 Prenos sporeda RTV Ljublja-
na; 14.35-15.00 Zeleni ste — poslu-
šajte; 15.00-17.00 Prenos sporeda
RTV Ljubljana; 17.00-17.10 Doma-
ča poročila; 17.10-17.30 Zabavna
glasba, vmes obvestila in reklame;
17.30-17.40 Radijska poročila; 17.40-
18.00 Igrajo Dravski flosarji, po-
jeta Mileva in Nada; 18.00-24.00
Prenos sporeda RTV Ljubljana.

KINO UNION: premiera poljskega
filma PEPEL IN DIAMANT. Re-
zija Andrej Wajda. Igrajo Zbign-
iew Cybulski, Ewa Krzyżnow-
ska in Wacław Zastężyński. —
Teknik FN 5. Predstave ob 16.
18 in 20. Ob 22. uri predpremi-
er amer. barv. cinemascope filma
ALEKSANDER VELIKI. Ob 10.
uri matineja češkega filma NE-
VAREN IZUM.

KINO KOMUNA: francoski barvni
film MOJ STRIC. Režija, dialogi
in glavna vloga Jacques Tati. —
Brez tednika. Predstave ob 15.
17. 19 in 21.

KINO VIC: amer. barvni cinema-
scope film TRAPEZ. Režija Carol
Reed. Igrajo Burl Lancaster, To-
ny Curtis in Gina Lollobrigida.
Predstave ob 15. 17. 19 in 21.

KINO SLOG: danski film LIES
MLADOSTI. Režija Johannes Ales.
Igrata Gita Nerbi in Anna Verner
Tomzen. Predstave ob 15. 17. 19
in 21.

KINO SOCA: češki film NEVA-
REN IZUM. Film je bil nagrajen
z nagrado Grand Prix. Predstave
ob 15. 17. 19 in 21.

KINO SIKSA: ameriški barvni
cinemascope film OBRACUN NA
ATLANTIKU. Režija Dick Pauer.
V glavni vlogi Curt Jürgens in
Robert Mitchum. Teknik FN 4.
Predstave ob 15. 17. 19 in 21.

Predstave ob 15. 17. 19 in 21.
Predstave ob 15. 17. 19 in 21.

TRIGLAV: amer. barvni cinemas-
cope film »SLA BIL ZIVJENJU«. V
glavni vlogi: Kirk Douglas, An-
thony Quinn, James Donald. —
Predstave ob 16. 18 in 20. Proda-
ja vstopnic od 15. dalje.

KINO »LITOSTROJ«: KOPENIŠKI
KAPETAN.

KINO SENVID »Svoboda«: franc.
film »LJUBIME« LADY CHA-
TERLY. ob 17. in 19.

KINO SAVLJE: amer. barv. film
»MED NEBOM IN ZEMLJO«. ob
19.30.

KINO GUNCLJE: amer. barv. ci-
nemascope film »ZELENI OGENJ«.
Predstave ob 17.30 in 19.30.

KINO »SVOBODA«: CRNUČE: an-
gloški barvni film »TUNAKI
SHERWOODSKEGA GOZDA« —
ob 19.30.

»ZADOBROVA«: angl. kriminalni
film »TOLPA Z LAVENDER HIL-
LA«. ob 20.

KINO »KOMU ZVONI«: ameriški barvni
film »DOM« KAMNAR: ameriški
barvni cinemascope film »SONCE
ZOPET SLEJE«. ob 20. uri.

KINO »DUPLICA«: franc. barvni
film »FOLIES BERGERE«. ob 19.
30.

KRANJ »STORIC«: premiera Walt
Disneyjevega filma PERIJA, KI
JE ZBIRAL. Dokumentarni film iz
zbirke RESNICNE ZGODBE
ZIVLJENJA. ob 14.30. — Franc.
barv. cinemascope film LEPTICA
IN CIGAN. ob 16. 18 in 20. uri.

Predstave angl. barv. pustolov-
skega filma NEVČAKOVAKA
LJUBEZEN. ob 22. uri.

KRANJ »SVOBODA«: amer. barv.
cinemascope film DIRKA ZA SON-
CEM. Igrajo Richard Widmark,
Jane Greer, ob 17.30 in 20. uri.

KRANJ »TRIGLAV«: amer. cine-
mascope film INTERPOL. Igrajo
Anita Ekberg, Victor Mature,
ob 17.30 in 19.30. — Predpremi-
er amer. vstavljen film KOVIN-
SKA ZVEZDA. Igrajo: Henri
Fonda, Antonio Perkins, ob 21.30.

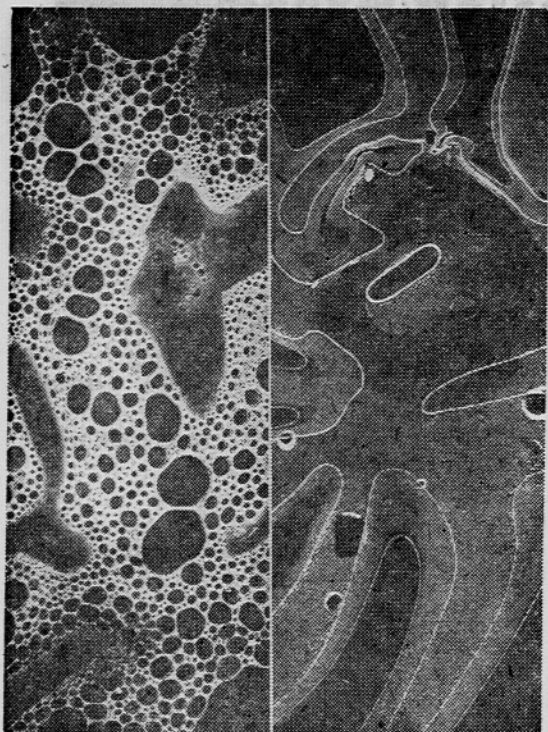
»KRVAVEČ«: CERNJKE: premiera
amer. barv. cinemascope filma SA-
YONARA. Igrajo: Marlon Bran-
do, Milko Taka, ob 19. uri. Za-
radi izredne dolžine filma cena
vstopnic zvišana na 20 din.

KINO »RAVOVLICA«: ameriški
barvni film »LJUBEZEN POPL-
DNE«.

BLEJ: angleški barvni vstavljen
film »PLAVOLASA ZA PELJIV-
KA«. ob 17 in 20.

KINO »KRKA«: amer. barv. vsta-
vljen film »SMESNA OSEBA«.

KINO »DOBROJE«: ameriški
barv. film »GOSPODAR BALAN-
TREA«.

Abstraktna umetnost ali mikroskopska posnetka živih celic? Ne eno ne drugo: prvi posnetek kaže milnico pod prozornim papirjem na temnem ozadju, na desni sliki pa vidite kapljico dežja, ki jo je fotograf stisnil med šipi in jo nekoliko segrel

LUCIEN CHAUVET

OTROKA V PRISTANIŠČU

RIŠE DRAGO STRMEC

40. Burja ni hotel poslušati Milovih zahvalnih besed. »Tudi ti bi storil isto zame,« mu je dejal, potlej pa je stisnil desnico v pest, dvignil roko nad glavo, jo spustil in jo spet dvignil, le da je sedaj odročil. »Pozdrav Malabarcev,« se je še nasmehnil strmečema Milu in Desiju in zaklical: »Na svidenje jutri!« in skočil iz vagona.

41. Tako sta ostala Milo in Desi sama. Ko sta povečerjala in ko je Desiju uredil na slami čim bolj udobno ležišče, ko je zaslišal mirno dihanje malega bratca, je Mila prevzel občutek moreče samote. Sedel je na prag odprtih vrat in opazoval obrise neskončne vrste vagonov, ki so se risali v luči svetilk na visokih drogovi. To je njun dom!

42. Kljub deževnim kapljicam, ki so tenko udarjale na pločevinaste strehe vagonov, si je Milo želel, da bi si nemudoma nekoliko ogledal novo okolico. Tiho je skočil na tla in se sklonjen sp plazil pod enim izmed vagonov na sosednjem tiru na drugo stran. Spet je obstal pred neskončno vrsto tovornih vagonov in spet se je moral plaziti pod njimi.

Turizem na Antarktiki

Pečenka iz morskega psa — Zelenjava iz »električnega vrta«

Phillip Low, direktor antarktičnega oddelka v avstralskem zunanjem ministrstvu, je povabil na večerjo nekaj prijateljev, ki jim je postregel z ocvrtimi možgani morskih psov, s pečenko iz morskega psa in s pečenimi prsmi pingvinov. Možgani so imeli podoben okus kot telečji, pečenka iz morskega psa se ni skoraj prav nič razlikovala od telečjega stegna, prsi pingvinov pa so imele okus kot piščanci.

Ta jedilnik naj bi pokazal, da človeštvo lahko pričakuje s sešne celine tudi hrano. Neki admiral, ki je dve leti vodil ameriško področje na južnem tečaju, zatrjuje, da je Antarktika najbogatejši vir hrane na svetu. Ne le morski psi in kiti, temveč tudi druge živali in celo rastline bodo dajale čez 15 ali 20 let človeštvu obilno hrano. Treba se bo le navaditi nanjo.

Pingvini so ptice z okrnjenimi peruti, ki jih uporabljajo za plavanje. Razen pritlikavih pingvinov, kakršni živijo na Philipsovem otoku (avstralsko področje Antarktike) in ki ostanejo živi v evropskih živalskih vrtovih, živijo na Antarktiki tudi dober meter visoki, ki tehtajo do 40 kg.

Ker se pingvini naglo razmnožujejo in živijo v velikih skupinah po več sto tisoč, bi jih bilo mogoče brez nevarnosti, da bi izumrli, loviti in izvažati v Ameriko, Evropo in Azijo za prehrano tamkajšnjega prebivalstva.

Kljub 50 stopinjam mraza in močnemu vetru, ki doseže ponekod hitrost do 200 km na uro, se je pokazalo med geofizikalnim letom, da lahko uspejajo nekatere površine tudi v bližini

Elektronsko spanje

Mnogi ljudje trpijo zaradi neapetnosti. Ta toži, da ima slabe živce, oni pravi, ga boli glava, itd. Zdravniki so že našli številna zdravila, vendar imajo mnoga izmed njih pomanjkljivosti. Nekatera so slaba, druga pa škodljivo vplivajo na organizem. Sovjetski znanstvenik Apstis iz Litve je izdelal elektronski aparat, imenovan elektrosan. Dve ploščici dajo bolniku na čelo, vključijo tok in bolnik zaspi najkasneje čez četrt ure. Aparat daje pozitivno deluje na organizem.

Zanimiv poskus, kakršnega je lani napravil sovjetski znanstvenik Demihov, je v začetku letošnjega leta uspel tudi kitajski kirurgom v Harbinu, mestu v severovzhodnem delu dežele. Glavo, prsni koš in prednji taci manjšega psa so presadili v hrbtnico večjega. Presajena glava je živeła 124 ur. Slika kaže dvoglavo žival kmalu po operaciji. — V tej zvezi zatrjujejo sovjetniki in kitajski medicinski strokovnjaki, da bo morda že v dobljeni prihodnosti mogoče presajati tudi nekatere človeške organe

Antarktiki, ki je površinsko dvakrat večja od Avstralije, ima kaj različno podnebje. Na sovjetskem raziskovalnem področju so izmerili najnižjo temperaturo 80 stopinj, ponekod na Antarktiki pa so poleteli zelenice

brez snega in ledu. Hillary, ki se je pred sedmimi leti prvi povzpel na Mount Everest, meni, da bo postala Antarktika kot sedla celina že v bližnji prihodnosti zanimiv cilj svetovnega turizma.

južnega tečaja. Pri elektrarni v McMurdo Sundu je James Brown prvi ustanovil »zelenjavni vrt«. V zemljo, ki so jo pripeljali iz Connecticuta (ZDA), so posejali zelenjavno seme. Vlada, ki so jo vzdrževali s toplimi prhami, je omogočila rast zelenjave in povrtnine, ki bi sicer v zimi in vetru kmalu propadla. Po dvanajst minut na dan so rastline obsevali z infrardečimi žarki. Kljub dolgi polarni noči je uspel preseget pričakovano, zakaj raziskovalci so dobili iz svojega »električnega vrta« fižol, grah, paradižnik in redkvico.

Slana voda in oči morskih živali

Vsakdo ve, da morska voda »grize« v oči in lahko povzroči lažje vnetje. Kako je narava rešila ta problem pri morskih živalih? Vse morske živali imajo posebne žleze, ki izločajo masno snov. Ta snov varuje oči pred škodljivim učinkom morske vode.

Rezerve urana in torija

Koliko jedrskih goriv urana in torija je na vsem planetu? Rezerve teh prvin — kolikor so znane doslej — v energetskem pomenu 17-krat presegajo energijo, ki bi jo skupaj dale svetovne zaloge premoga, nafte, zemeljskega plina in hidroenergije.

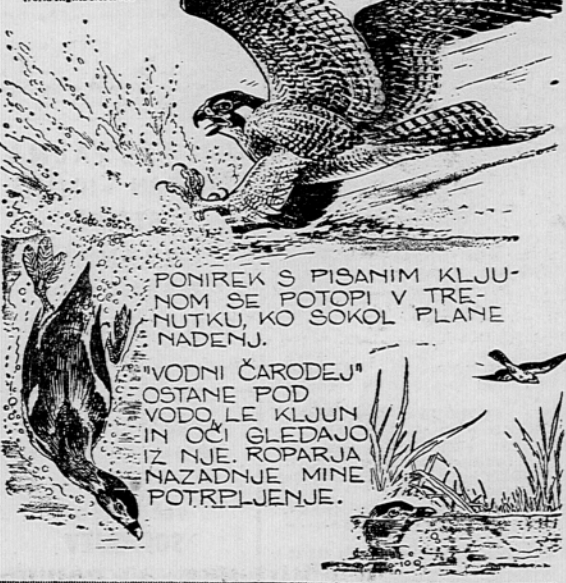
Sani na otoku

V vasi Merag na Cresu uporabljajo vaščani sani za dovoz drv iz gozdov, čeprav ni tam skoraj nikoli snega. Na doma izdelane sani naložijo nekaj sto kilogramov drv, ki jih potem po strmim kamnitim pobočju spustijo v vasi. Podobne sani imajo tudi v vasi Beli na istem otoku.

WALT DISNEY PODOBE IZ NARAVE

SPRETNI SLEPAR

Walt Disney Productions World Rights Reserved

Marijana dvigne 225 kg

Nenavadno močna Ličanka se odpravlja na turnejo po treh celinah

Marijan Matijević, »junak iz Like«, je nekoč veljal za najmočnejšega človeka. Dvigal je velika bremena, zviljal železniške tračnice, plesal s šestimi

mi sodi, trgal po več svečnjeh kart in v rokoborbi premagal najmočnejše borce.

Marijana Matijevića ni več, iz njegove šole pa je prišla Marijana Dugačič, »junakinja iz Like«, ki si je nadela ime svojega učitelja. Marijana pa je še bolj zanimiva, ker je ženska in ker njene sposobnosti presegajo moč najmočnejših težkoatletov po svetu.

»Junakinja iz Like« dvigne s tal tovor 225 kg, kar je precej več, kot zmore ameriški težkoatlet, ki v rokoborbi Anderson, ki dvigne le 182,5 kg. Razen tega Marijana dvigne in ponovno spusti svoj tovor šestkrat zapovrstjo.

Marijana je doslej nastopila v naši deželi že več kot tisočkrat. Ko je bila lani v najboljši formi, je povabila na tekmo v dviglanju bremena in celo na rokoborbo v grško-rimskem slogu Andersona, ki je v teh disciplinah svetovni prvak. Razen izjave v listih, da bo prišel v Jugoslavijo in se pomeril z »junakinja iz Like«, pa ni bilo doslej od Andersona nobene vesti. Zato se Marijana odpravlja na turnejo v Ameriko, kjer se bo najbrž sestala z Andersonom. Vsekakor bo to ena najbolj zanimivih tekem med žensko in moškimi. Marijana pravi, da zupa v svojo moč...

Pred ameriško turnejo bo Marijana letos nastopila v Grčiji, Turčiji in ZAR, potem pa bo pripravila predstave v Indiji, Burmi in Etiopiji. M. B.

007 MED ASTRONAUTI

Drax je pokazal s prstom na stolpec drobnih števil, ki so polnile desni del zemljevida. »Hitrost vetrov, zračni pritisk, podatki za reguliranje gyroskopov,« je rekel. »Vse to je izračunano, upoštevajoč kot konstanto hitrost rakete in njen sežaj. Ministrstvo letalstva nam vsak dan pošilja vremenoslovna poročila, prav tako pa sprejemamo obvestila o najvišjih atmosferskih plaseh vsakokrat, kadar poleti do njih kakšno reaktivno letalo. Kadar letala dosežejo največjo višino, spuste s helijem napolnjene balone, ki se dvignejo še višje. Zemeljska atmosfera je okrog osemdeset kilometrov debela. Vendar je gostota že po prvih tridesetih kilometrih tako slabotna, da to — naj tako rečem — za raketo sploh nič ne pomeni. Raketa se vzpenja, kakor da leti v praznini. Težavo pomeni le polet skozi prvih trideset kilometrov. Zemeljska teža pa je že drug problem. Walter vam bo lahko vse razložil, če vas to zanima... Zadnje ure pred izstrelitvijo bomo neprekinjeno prejeli meteorološka poročila. Po njih bomo v zadnjih minutah uravnavali gyroskope in druge naprave. Gospodična Brand se sedaj vsako jutro pripravlja sintezo vseh podatkov za primer, če bi jo potrebovali.«

Potem je Drax pokazal na drugi zemljevid. To je bil diagram, ki je prikazoval raketni let od točke, kjer naj bi bila izstreljena, do njenega cilja. Tudi na tem zemljevidu je bilo nekaj stolpcev števil. »To je prikaz hitrosti vrtenja zemeljske krogle, ker vpliva na let rakete,« je pojasnjeval Drax. »Zemlja se bo med poletom rakete seveda naprej vrtila po svoji stari navadi proti vzhodu. To moramo vsekakor upoštevati, zato je cela reč precej zapletena. Srečo imate, da vam je ni treba razumeti. Na gospodično Brand se glede tega lahko popolnoma zanesete...«

Utrnil je luči in stena je bila spet neprozorna.

»No, in zdaj,« je rekel Drax, »ali imate kakšno posebno vprašanje v zvezi s svojo nalogo? Veliko dela res ne boste imeli. Že sami ste lahko videli, da je v bazi zelo veliko ljudi, ki skrbijo za zaščito. Ministrstvo je od samega začetka posvečalo varnostnim ukrepom največjo skrb.«

»Vse se mi zdi naravnost popolno,« je rekel Bond.

Draxu je gledal naravnost v oči in videl, da ga ta pazljivo motri.

»Kaj mislite, ali je kaj bilo med vašo taj-

nico in majorjem Tallonom?« je vprašal potem.

To vprašanje se je samo vsiljevalo in kazalo je, da je najbolje, če ga takoj razčisti.

»To je mogoče,« je neprisiljeno odgovoril Drax. »Lepo dekle je. Tukaj sta bila pogosto skupaj. Vsekakor pa je bil Bartsch vanjo nora zaljubljen.«

»Povedali so mi, da je Bartsch dvignil levo roko, nacistično pozdravil ter vzkliknil 'Heil Hitler!', potem pa si pognal kroglo v usta,« je rekel Bond.

»To so tudi meni povedali,« je odvrnil Drax, ne da bi se vsaj malo razburil. »Pa kaj potem?«

»Zakaj vsi vaši ljudje nosijo brke?« je vprašal Bond, kot da je preslišal vprašanje.

Spet se mu je zadelo, da njegovo vprašanje Draxa zelo jezi.

On pa se je proti pričakovanju hripavo zasmel.

»To je bila moja zamisel,« je pojasnil.

»Kakor vidite, jih je v njihovih kombinazonih že zdaj težavno razlikovati, ker imajo vsi obrbite glave. Zato sem jim priporočil, naj si pustijo brke. Ti so potem postali pravi fetiš. Kakor v Kraljevem vojnem letalstvu med vojno! Ali menite, da bi si jih morali obrbiti?«

»Kje neki! Priznam pa, da sem bil takoj po prihodu močno presenečen. Mislim, da bi jih laže razlikovali, če bi bila vsaka skupina oblečena v kombinazone drugačne barve.«

»Ze, ze,« je rekel Drax in se obrnil proti vratom, kot da hoče prekiniti razgovor. »Meni so bolj všeč brki!«

TRINAJSTO POGlavJE

V sredo zjutraj se je Bond že zgodaj zbudil v postelji pokojnega Tallona.

Spal je le malo. Drax mu prejšnji večer, ko sta se vračala v hišo, ni rekel niti besede več, na stopnicah pa mu je zajezel lahko noč in še to zelo hladno. Bond je šel po hodniku do vrat, izpod katerih je prihajala svetloba. Svoje stvari je našel lepo razporejene v zelo udobni sobi. Opremljena je bila z dobrim okusom, razkošno kakor prostori v pritličju. Na mizici ob postelji so bili keksi in vichyska mineralna voda.

Za bivšim stanovalcem ni bilo sledov razen usnjene torbice za daljnogled, ki je ležal na toaletni mizici in ene izmed kovinskih omar, ki je bila zaklenjena.

PICCARDOVO SVARILO

Zaradi globinskih tokov ne bo mogoče spravljati radioaktivnih odpadkov na morskno dno

Znanj švicarski raziskovalec stratosfere in morskih globin Auguste Piccard je naslovil na svetovno javnost in še posebej na znanstvenike pomembno svarilo. Po podatkih, ki jih je nedavno zbral batiskaf »Trst« v rekordni globini nad 11.000 m v bližini Marijanskih otokov, trdi Piccard, da je zelo nevarno topiti radioaktivne odpadke v morske globine. Po njegovih besedah je batiskaf »Trst« zbral dokazne o navpičnih tokovih od morskega dna proti gladini in v obratni smeri. Poglavitni do-

kaz za to trditve: v globini 11.500 m so odkrili kakih 30 cm dolgo živo ribo. Doslej so menili, da v tolikšni globini zaradi silnega pritiska ni živih organizmov, zlasti ne višje razvitih, in še posebej ne rib, ki živijo v manjših globinah.

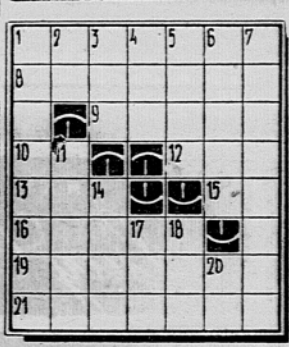
Ugotovitev te ribe v bližini morskega dna razlaga profesor Piccard s trditvijo, da se notranja odpornost organizma proti zunanemu pritisku večja vzporedno z naraščanjem teže pritiska, se pravi, da se organizem sam prilagaja, in z navpičnim tokom, brez katerega tako imenovane površinske ribe ne bi mogle premagati pritiska in prodreti v tolikšne globine.

Znanstveniki doslej niso bili prepričani o obstoju takih tokov, je izjavil Piccard dopisniku nekega lista, »zato so predlagali, naj bi radioaktivne odpadke materiala, ki ga uporabljajo v atomskih reaktorjih, potapljali v morske globine. Živa riba, ki so jo našli pri Marijanskih otokih v veliki globini, pa dokazuje, da morebitno izpostavljanje globinskih voda učinku radioaktivnih odpadkov lahko ogroža tudi površinske vode. Ta nevarnost je jasna in jo je treba upoštevati.«

...pa tudi otroci se radi igrajo z njimi!

Križanka

VODORAVNO: 1. vrsta sira, 8. veliko jezero in pokrajina v Kanadi, 9. jek, 10. samo, 12. ime slavne pesalke Pavlove, 13. podzemlje pri starih Grkih, 15. ploskovna mera, 16. dekoracija, okras, 18. sedmi ton v glasbeni lestvici, 21. ime ameriške javne delavke, vdove predsednika Roosevelta.

NAVPIČNO: 1. mesto v južni Franciji, 2. kemični znak za radon, 3. etopsko moško ime, 4. velika reka v severni Italiji, 5. žensko ime, 6. staro mesto v južni Toskani, 7. industrialec, 11. madžarski skladatelj v 19. stoletju, avtor madžarske himne, 14. cunje, 17. oče, 18. potomec, 20. kemični znak za molibden.

REŠITEV PREJSNJE KRIŽANKE
VODORAVNO: 1. Lear, 8. Istanbul, 9. aed, 10. nad, 12. štrda, 14. Jemen, 15. kava.

Japonski odgovor SZ

na njen protest proti japonsko-ameriški pogodbi

TOKIO, 5. febr. (AFP). Japonska vlada je danes odbrala besedilo note, ki jo bodo poslali Sovjetski zvezi v odgovor na njen protest proti sklenitvi japonsko-ameriške vojaške pogodbe.

Dobro poučeni krog pravijo, da Japonska nota zlasti protestira proti napovedim Sovjetske zveze, da zaradi tega, ker je bila podpisana ta vojaška pogodba, ne bo izpolnila obljube.

Zahodnonemška pomoč Sudanu

Kartum, 5. febr. (Reuters). — V Kartumu so bili danes uspešno zaključeni razgovori med zahodnonemško in sudansko gospodarsko delegacijo. Podpisani so bili sporazumi o zahodnonemški pomoči in posojilih za graditve temeljnih objektov v Sudanu, o tehnični pomoči in o višji trgovinski menjavi med obema deželama. Podrobnosti o sporazumu bodo objavljene jutri.

da bo vrnila Japonski otoka Habomaj in Sikotan, ki sta zdaj pod sovjetsko upravo.

Ti krogli poudarjajo, da je japonska vlada zavrnila pogoj, da se morajo z japonskega ozemlja umakniti vse tuje čete, nakar bo Sovjetska zveza vrnila oba otoka. Japonska vlada poudarja veljavnost obljube, vsebovane v sovjetsko-japonski deklaraciji iz leta 1956, po kateri bo Sovjetska zveza vrnila Japonski omenjena otoka, ko bo sklenjena mirovna pogodba.

Nota zahteva od Sovjetske zveze, da se posredno ne vmešava v japonske notranje zadeve, da revdira stališče glede japonskih teritorialnih zahtev, hkrati pa zagotavlja, da želi Japonska ohraniti miroljubne odnose s Sovjetsko zvezo.

DEKLARACIJA POLITIČNEGA ODBORA VARŠAVSKE ZVEZE

Edina praktična možna pot

za nove odnose med državami je mirna koeksistenca

Deklaracija zlasti poudarja, da se je na svetu zmanjšala napetost in da so s tem odprte poti za krepitev mednarodnega zaupanja — Teme za razpravo na konferenci Vzhod—Zahod

MOSKVA, 5. febr. (TASS). Politični posvetovalni odbor Varšavske zveze je na konferenci v Moskvi objavil deklaracijo, v kateri poudarja, da se prvič po dolgi letih hladne vojne na svetu začnejo oblikovati odnosi, ki so v mirnem obdobju normalni med državami.

Deklaracija zlasti poudarja, da se je na svetu zmanjšala napetost in da so s tem odprte poti za krepitev mednarodnega zaupanja.

Nastalim spremembam je treba pripisati, pravi deklaracija, da se odnosi sil na svetu čedalje bolj spreminjajo v korist tistih, ki se zavzemajo za opustitev tekmovanja v atomskem in drugem oboroževanju, za odpravo »hladne vojne«, za

mirno koeksistenco med državami ne glede na njihovo družbeno ureditev in ideologijo.

Deklaracija nadalje poudarja, da vojna nikakor ne more biti več način za urejanje mednarodnih problemov in da je edina praktična možna pot v navezavi novih odnosov med državami na podlagi mirne koeksistence.

Udeleženci konference v Moskvi izražajo zato veliko zadovoljstvo zaradi dosedanjih sestankov in pogajanj vodilnih državnih funkcionarjev Vzhoda in Zahoda.

Deklaracija nato poudarja, da je zboljšanje mednarodnega položaja že obrodilo sadove na številnih področjih mednarodnih odnosov. Pri tem navaja lanski sporazum dvanajstih držav o Antarktiki kakor tudi sklep Generalne skupščine OZN o ustanovitvi stalnega odbora za proučevanje vesolja.

Toda politični opazovalci odbor Varšavske zveze poudarja, da imajo atlantske države še nadalje velike vojske in da celo povečujejo število oboroženih sil, pri čemer posvečajo posebno pozornost zahodnonemški vojski, ki ji poveljujejo bivši hitlerjevski generali in oficirji. Vzpostavljajo s krepitevjo zahodnonemškega militarizma oživljajo militaristične sile na Japonskem, v deželi, ki jo nadalje pritegujejo v vojaške priprave, o čemer pravi nedavna sklenitev nove vojaške pogodbe med Japonsko in ZDA.

Toda noben poskus pristave hladne vojne, poudarja deklaracija, ne more spreminjati dejstva, da postaja zavest o nujnosti mirne koeksistence dandanes odločilni činitelj v razvoju mednarodnih odnosov, ker je razpored sil na mednarodni areni takšen, da zagotavlja premoč miru. Deklaracija poudarja, da je razorožitve zato poglavitno vprašanje v sedanjem mednarodnem življenju, od katerega ureditve je odvisno, ali bo popolnoma izključena možnost nove uničevalne vojne.

Deklaracija nadalje v celoti

podpira sovjetski predlog o splošni razorožitvi ter sovjetska gledišča o postopni razširitvi sistema kontrole.

Deklaracija poudarja pozitivno dejstvo, da že dalj časa ni bilo nobene eksplozije atomske bombe, ter izraža upanje, da si bodo vsi udeleženci ženevskih razgovorov prizadevali doseči prepoved vseh vrst atomskih poskusov.

Kar zadeva nemško vprašanje, se kaže vzhodnoevropski blok zavzemajo za sklenitev mirovne pogodbe z Nemčijo. Toda Zahodna Nemčija nasprotuje sklenitvi mirovne pogodbe in skuša s svojo politiko ovirati uspešna pogajanja med Vzhodom in Zahodom. Zahodnonemški vladi deklaracija tudi očita, da teži za spremembo mej.

Zahodnonemško vlado tudi obtožujejo, da noče privoliti v ureditvi vprašanja zahodnega Berlina tako, da bi postal svobodno mesto. Članice Varšavske zveze ne morejo trpeti tega, da bi se ureditve nemškega vprašanja vlekle v nedogled, ker to lahko samo okrepi militaristične in revanšistične sile v Zahodni Nemčiji. Če bodo pri urejanju tega vprašanja zadeli na ovire, bodo dežele, zastopane na moskovski konferenci, skupaj z drugimi državami sklenile mirovno pogodbo z Vzhodno Nemčijo in na tej podlagi uredile tudi vprašanje zahodnega Berlina.

Države, zastopane na kon-

ferenci, potrjujejo svojo težnjo po zboljšanju odnosov med državami Vzhoda in Zahoda, okrepitvi zaupanja med njimi in razvoju vseh oblik mednarodnega sodelovanja. Deklaracija opozarja na predlog, da bi sklenili nenapadalen pogodbo med Varšavsko in Atlantsko zvezo, ter priporoča, naj bi sklenili tudi dvostranske nenapadalne pogodbe med državami raznih vojaških skupin kot tudi ustanovili v Evropi črto brez atomskega in raketnega orožja.

Udeleženci moskovske konference pozdravljajo sporazum med Sovjetsko zvezo, ZDA, Veliko Britanijo in o tem, da bo maja letos v Parizu predsedniška konferenca med Vzhodom in Zahodom. Na tej konferenci naj bi proučili važne in dozorele probleme, kot so splošna in popolna razorožitve, mirovna pogodba z Nemčijo, vsehvi tudi ustanovitve svobodnega zahodnega Berlina, prepoved atomskih poskusov in vprašanje odnosov med Vzhodom in Zahodom. Deklaracija izraža prepričanje, da je moč z razumnim upoštevanjem koristi obeh strani urediti vsako sporno mednarodno vprašanje in izražati na koncu upanje, da bo predsednikom vlad uspelo najti pot za uspešno ureditev teh vprašanj in da bo predsedniška konferenca pomenila prelomnico v odnosih med Vzhodom in Zahodom.

Kongres KPI končan

Šest točk za rešitev poglavitnih problemov italijanske družbe

Rim, 5. febr. (Po telefonu). Z izvolitvijo novega centralnega komiteja in centralne kontrolne komisije ter s sprejemom zaključne resolucije se je sinoči okrog 10. uri zvečer končal 9. kongres KPI. Obnovitev partije, o kateri je govoril Togliatti, se je odražala tako v izvolitvi novega centralnega komiteja, iz katerega je izpadlo 31 starih članov, vključenih pa je bilo 52 novih (skupno šteje CK 128 članov) in centralne kontrolne komisije, ki je bila še bolj obnovljena kot centralni komite (od 62 članov je 34 novih, starih

pa je izpadlo 20), kakor tudi v zaključni resoluciji, ki je bila sprejeta ob zaključku kongresa.

Zaključna resolucija izraža željo, da bi se Italija vključila v dejansko politiko pomirjenja, da bi padla Segnjevova vlada in bi krščansko-demokratska stranka prenehala sodelovati z desničarskimi strankami ter bi se ustvarila nova večina, okrog katere naj bi se brez diskriminacije zbrale vse delavske, demokratične in republikanske sile. Nova večina lahko nastane na osnovi programa, ki bi bil usmerjen k rešitvi poglavitnih problemov italijanske družbe. Ti problemi, naštetih v šestih točkah, so naslednji: ustanovitev avtonomnih dežel in izvedba lokalne avtonomije, obnovitev svobode in pravic delavstva, programska intervencija države v gospodarstvu, nacionalizacija energetskih virov, reforma solstva in politika podpiranja mednarodnega pomirjenja. Resolucija dalje poudarja, da so komunisti pripravljeni podpreti vlado, ki bi ljudskim silam dala jamstvo glede izvedbe tega programa, čeprav bi v vladi bili samo socialisti in ne tudi komunisti.

Aca Stanovnik

Izraelski predlog za pogajanja z ŽAR

Jeruzalem, 5. febr. (AP). — Izrael je danes predlagal sirski pokrajini ŽAR, naj bi se pogajali o obnovitvi popolnega miru med obema deželama. Izrael je predlagal, naj bi bila ta pogajanja v okviru mešane komisije za premirje ali kakšnega drugega organa. Predstavniki obeh dežel naj bi se pogajali o obnovitvi popolnega miru ali o ukrepih za ohranitev miru vzdolž meje. Izrael pa ni pripravljen omejiti pogajanja samo na demilitarizirano cono.

Delegacija Lige za mir prispela v Sofijo

Sofija, 5. febr. (Tanjug). V Sofijo je danes prispela delegacija jugoslovanske lige za mir, neodvisnost in enakopravnost narodov pod vodstvom člana zveznega odbora SZDL Cvetina Mijatovića.

Na sofijski železniški postaji so delegacijo sprejeli predstavniki bolgarskega odbora za zaščito miru, jugoslovanske velesposilnik v Sofiji Radoš Jovanović in člani velesposilništva. Jugoslovanska delegacija je prispela v Sofijo na povabilo bolgarskega odbora za zaščito miru z namenom, da bi z njim navezala prve stike. Razgovorjali se bodo o medsebojnih odnosih in o boju za mir in mednarodno sodelovanje kot tudi o razvijanju prijateljskih odnosov in krepitevju miru na Balkanu.

Vorošilov v Delhiju

New Delhi, 5. febr. (TASS). Predsednik prezidija Vrhovnega sovjeta ZSSR Vorošilov, ki je bil dva dni v Nepal, se je danes vrnil v New Delhi, odkoder se bo jutri vrnil v Moskvo.

Med obiskom v nepalski prestolnici Katmanduju je nepalski kralj Mehendra priredil sprejem predsedniku Vorošilovu, prvega namestnika sovjetskega ministrstva predsednika Kozlovu in poslanki Vrhovnega sovjeta ZSSR Furcovi.

V terek atomska eksplozija v Sahari?

Pariz, 5. febr. (Reuters). Dobro poučeni krogli javljajo, da bo Francija v kratkem preizkusila v Sahari svojo prvo atomsko bombo. Pravijo, da je vse pripravljeno za poskusno eksplozijo, ki jo bodo po nepotrebnosti morda opravili že v terek.

Gronchi odpotoval v Moskvo

Milazzova vlada na Siciliji v krizi zaradi odstopa treh monarhistov

RIM, 5. febr. (Po telefonu). — Predsednik republike Giovanni Gronchi s soprogo Carlo in sinom Mariom je danes opoldne v spremstvu zunanjega ministra Pelle odpotoval na uradni obisk v Sovjetsko zvezo.

Letalo »Alitalia«, v katerem sta poleg italijanske posadke dva najboljša sovjetska letalca, bo predsednika republike in njegovo spremstvo najprej preletalo v Kopenhagen, od koder bo jutri zjutraj zletelo proti Moskvi.

Pred odhodom iz Rima je predsednik Gronchi v kratkem nagovoru poudaril, da je to njegovo potovanje moč tolmačiti kot dejanje dobre volje. »Vlada in jaz želimo v okviru svojih odgovornosti prispevati, da bi prihodnost ne bila tako črna in polna oblakot ter nevarnosti,« je nadaljeval Gronchi ter poudaril, da je za ta smoter treba storiti vse, kar bi uteglo prispevati k ustvaritvi boljše bodočnosti.

V zvezi z Gronchijevim potovanjem so zanimivi nekateri elementi, ki so poudarjeni v današnjem uvodniku pravilnice »Messaggera«. Ti elementi so: da pada odgovornost za odločitve in zaključke poti, kakršni koli naj bi bili, izključno in v celoti na vlado in da je edini, ki jo moral odgovarjati javnost in v parlamentu, zunanji minister Pella; dalje da Italija je in ostane izrazita atlantska dežela in da je predsednikovo potovanje mislija miru in dobre volje. Poudarek na izključni odgovornosti vlade bi lahko tolmačili na več načinov, tako v zvezi s polemiko pred sprejemom sovjetskega povabila, ko so nekateri smatrali, da vlada ne odobrava te poti, kakor tudi v zvezi z grožnjami kardinala Ottaviana in visokih cerkvenih krogov ali pa morda celo v zvezi z nekaterimi mnenji, ki so se o predsedniku republike in o možnosti razgovora z njim razširili v Sovjetski zvezi. Sodeč po nadaljnjih vsebini članka je slednje najbolj verjetno, namreč, da je vlada hotela s tem poudariti, da predsednik republike ne more prevzemati nobenih obveznosti, ki ne bi bile v skladu z vlado, to je strogo atlantsko zunanjo politiko. Da bi bil odstranjen sleherni dvom, je tudi zunanji minister Pella

sinoči izjavil, da je potrebno opogumljati vsako izmenjavo mnenj, vsak stik, ki bi lahko prispeval k temi, da bi se pomirjenje spremenilo iz psihološkega elementa v stvarnost. »Toda za vedno ostaja pribito, da politična linija Italije stoji na treh stebrih: atlantski solidarnosti, obrambi svobode in zvestosti duhovnim vrednotam demokracije,« je poudaril Pella.

Organizacija za ugotavljanje javnega mnenja ISTMEDO je pred Gronchijevim potovanjem v Sovjetsko zvezo napravila an-

Burgiba o umiku francoskih čet iz Bizerte

Tunis, 5. febr. (Reuters). Tunizijski predsednik Habib Burgiba je danes govoril okrog 1500 političnim in sindikalnim voditeljem o razvoju dežele ter je dejal, da je rešeno vprašanje umika francoskih čet iz Bizerte in da bodo to formalno podpisali te dni.

Habib Burgiba je v svojem govoru dejal: »Glede na sedanjega gospodarsko bitko je vprašanje Bizerte samo drugotnega pomena.« Kar zadeva umik francoskih čet iz Bizerte, je dejal, da upa, da bo prejel francoski odgovor do 8. februarja in je izrazil mnenje, da tu ne bo večjih težav.

Aca Stanovnik

II. ZASEDANJE EKONOMSKE KOMISIJE OZN ZA AFRIKO V TANGERJU

Več upov za prihodnost

Čedalje večje zanimanje in razumevanje svetovne organizacije za potrebe afriških dežel

BEOGRAD, 5. febr. (Tanjug). Na drugem zasedanju ekonomske komisije OZN v Tangerju je ganski delegat govoril o gospodarski pomoči Afriki z namenom, da bi premotili prepad med razvitimi in nerazvitimi deželami na svetu, ter je pri tem dejal: »Kadar nerazvite afriške dežele sprejemajo gospodarsko pomoč posameznih držav, se je treba vprašati, ali ne tiči za to pomočjo nov poskus, da bi nas podredili. Kajti lahko se zgodi, da se zapletemo prav v tisto, česar se hočemo zdej osvoboditi.«

Sedanje zasedanje ekonomske komisije OZN, ki se je prvič sestala v Adisu Abebi 1958 — deset let po ustanovitvi regionalnih ekonomskih komisij za Evropo, Azijo in Latinsko Ameriko — se zdaj bliža koncu. Razen 300 delegatov iz 30 dežel afriške celine se zasedanja v Tangerju udeležujejo tudi predstavniki šestih evropskih dežel, ki imajo posesti v Afriki.

Afriški delegati so v dosedanjih razpravi predvsem opozarjali na prvenstveno vlogo OZN v organiziranju gospodarski in tehnični pomoči afriškim deželam. Ta razprava je v marsičem dobila tudi politični pomen. Poudarjajo namreč, da OZN na podlagi protikolonialnih načel, vsebovanih v statutu in listini, kakor tudi s ustanovitvi skrbniških sistemov, deluje za odpravo ostankov kolonializma v Afriki. Afriški delegati zato pozivajo OZN k še večji dejavnosti, tako da bi hkrati s splošnim osamosvajanjem afriških narodov pospešeno odpravljali gospodarsko zaostalost, ne da bi se afriške dežele pri tem izpostavljale novim nevarnostim za samostojnost.

Čeprav so vesti o zasedanju v Tangerju v marsičem pomankljive, je vendarle moč iz njih sklepati, da prevladuje v razpravah v glavnem trije elementi. Predvsem gre za ugotovitve, da nadvlada evropskih priselencev v domači ekonomiki ovira široko koordinirano gospodarsko akcijo v korist tej celini. Po podatkih OZN je od skupnega

števila afriškega prebivalstva samo 0,85% neafriških priselencev, ki pa imajo v svojih rokah skoraj vsa bogastva afriških dežel. Druga težava na tej poti je enoličnost gospodarske strukture. Sprito monokulturnega pridobivanja in pridelovanja (kakao, banana, palmovo olje, bombaž) ali izkoriščanja v glavnem samo ene vrste rud (antimon, krom, baker, kobalt, zlato) je celotno gospodarstvo teh dežel dejansko odvisno od cen na tržiških veleisli. Razen tega pa so afriški delegati opozorili na to, da skladnejši in hitrejši gospodarski razvoj afriških dežel ovira tudi njihova trgovinska odvisnost od sedanjih ali bivših kolonialnih držav.

Po najnovejših podatkih OZN se je izvoz iz afriških dežel v zadnjih desetih letih povečal za 90%, uvoz pa za 60%. Toda nad 90% celotne trgovine afriških dežel in področje odpadke na neafriške dežele, le 10% pa na afriške. Rezultat tega je, da je domača proizvodnja praktično usmerjena glede na zahteve kolonialnih ali drugih razvitih dežel.

Zasedanje ekonomske komisije v Tangerju bo nudilo afriškimi narodom več upov za prihodnost, če jo ob zaključku svojega potovanja po deželah Afrike izjavijo generalni sekretar OZN Hammarskjöld. Njegovo izjavo so afriške delegacije sprejele z velikim za-

Sestanek Sveta zahodnoevropske unije

London, 5. febr. (Reuters). Po sestanku Sveta zahodnoevropske unije v Londonu so objavili sporočilo, v katerem se Svet zavzema za tesnejše in bolj uspešno politično sodelovanje med vladami dežel, ki so članice unije. V sporočilu je rečeno, da je Svet zahodnoevropske unije enodušno prepričan, da unija pomembno prispeva k politični solidarnosti v Zahodni Evropi.

Globoke razlike v vrednotenju

notranjopolitičnih posledic Gronchijeve poti

Tret, 5. febr. (Po telefonu). Potovanje predsednika Gronchija v Sovjetsko zvezo je bilo sinoči predmet diskusije med predstavniki tujakšnih političnih strank. Zanimiva diskusija v tržaškem krogu socialnih ved je pokazala, da so stališča glede pomena tega potovanja sporna, da pa obstajajo globoke razlike v vrednotenju notranjopolitičnih posledic tega potovanja. Italije k popuščanju mednarodne napetosti.

Kaj pomeni obisk predsednika Gronchija Sovjetski zvezi? Na to vprašanje odgovarjajo tržaške demokratične stranke s pozitivnimi ocenami sedanjega mednarodnega razvoja, v katerem skuša najti svoje mesto tudi italijanska zunanja politika. Tret, je za utrjevanje miru in sožitja še posebno zainteresiran glede na svoj geografski položaj in na koristi, ki jih ima lahko od stikov z državami zaledja.

Stranke centra odgovarjajo negativno in postavljajo ostro mejo med novimi mednarodnimi tokovi in notranje-političnim razvojem. Zanje se politika do KPI ne sme spremeniti, vse dokler ne bo v vzhodnoevropskih državah uresničen strankarski sistem, kakršni je na Zahodu. Nasprotno pa sodijo stranke leve, da popuščanje mednarodne napetosti pozitivno deluje tudi na notranji razvoj Italije. Računati na sprejem družbene ureditve v vzhodnoevropskih državah in

na povratek starega, ne pomeni samo zaprti oči pred stvarnostjo, temveč se zavzema, ti tudi na prežvele oblike hladne vojne. Vključenjavanj KPI v italijansko stvarnost zato ne gre ovirati in spravljati v zvezo s takimi nevarnimi zahtevami. Mesto KPI v italijanski politiki je odvisno predvsem od njenega konkretnega odnosa do življenjskih interesov italijanskega ljudstva, sedanjih mednarodnih tokov pa uresničevanje take smeri lahko le pospešuje.

Tržaški krožek socialnih ved, ki je organiziral sinoči diskusijo o potovanju predsednika Gronchija v Sovjetsko zvezo, bo v kratkem pripravil razgovor o slovenskem solstvu v Italiji. O tej temi bo govoril ugledni tržaški javni delavec prof. Schiffer.

Dušan Fortič

OB ROBU DOGODKOV

Odločilno leto

Iz Washingtona prihajajo mešana poročila. V nekaterih je govora o tem, da se ZDA ne bodo mogle dlje kot nekaj mesecev odrekati poskusom s atomskimi bombami, ker bi sicer zaostale za Sovjetsko zvezo v izdelavi tega orožja. Hkrati pa se je predsednik ZDA Eisenhower na zadnji tiskovni konferenci izrekel za popolno prenehanje atomskih poskusov. V isti sapi pa je podprl prizadevanja za ublažitev MacMahonovega zakona, da bi lahko ZDA nudile več atomskih informacij svojim zaveznikom, dokler bodo prepričane, da bodo ti na njihovi strani v nevarnosti. Med informacije očitno sodi tudi atomsko orožje, ki bi potem takem prišlo v roke raznim ameriškim zaveznikom. Pristopnost nad tem orožjem bi torej prešla na vlade posameznih zaveznikov držav.

Ni čudnega ni, če je ta novica nemilo presenetila kroga na sedežu Združenih narodov, saj je v nasprotju z resolucijo Generalne skupščine, sprejeto 20. novembra lani, ki pravi, da bi razširitev atomskega kluba na druge države poslabšala mednarodni položaj.

Javnost se res ne more znebiti vtisa, da Zahod ni s srcem pri razorožitvenem problemu. Sovjetski premier Hruščev se pritožuje, da zahodne države zaplakujejo sestanke desetčlanske razorožitvene komisije, ki naj bi se sestala 15. marca v Ženevi. In čeprav je res, da je hkrati z napovedjo o zmanjšanju sovjetskih oboroženih sil za milijon dvesto tisoč mož povedal, da se s tem obrambna in ofenzivna moč Sovjetske zveze ni prav nič zmanjšala, kljub temu drži, da je zmanjšanje števila oboroženih sil samo ob sebi pozitivno dejstvo. To dejstvo vsaj odpira pot do sporazuma o številu oboroženih sil in, čeprav to vprašanje zdaj ob tako silnem in naglem razvoju raketnega orožja ni več prvenstveno vprašanje, je še zmerom pereče, vsaj dokler ne sklenejo o njem sporazuma. In prav ta sporazum lahko pomeni uvod v nadaljnja uspešna pogajanja.

Predsednik Eisenhower je dejal, da bo ameriška delegacija ostala na zasedanju ženevske konference o prenehanju atomskih poskusov, dokler bo upanje za uspeh te konference. Toda kaj pomeni v tem primeru upanje na uspeh konference? Upanje lahko izvira samo iz medsebojnega popuščanja in kompromisov. Upanje za uspeh sestanka na najvišji ravni tudi sloni na isti postavki.

Zato bi se morale prizadele države z useni silami truditi za dosego sporazuma ne samo v Ženevi, ampak tudi drugje. Eisenhower, ki ima očitno precej političnih nasprotikov, ne bo več dolgo predsednik. Če se Hruščev vrne praznih rok iz Pariza maja, bo to imele neugodne posledice za odnose med Vzhodom in Zahodom. Skratka, brez medsebojnega popuščanja in skrajnih naporov z obeh strani napredek ni mogoč.

To seveda ne pomeni, da je mogoče že letos rešiti vsa nesoglasja in vse spore. Lahko pa bi bilo letošnje leto odločilnega pomena za prve uspehe in temeljite posege tam, kjer je položaj najbolj pereč: razorožitve in Berlin. Tudi delen sporazum je lahko trdna stopnica do nadaljnjega sporazuma in zato se sedanja pogajanja v Ženevi ne smejo izjaloviti in zato človečstvo upa, da bo sestanke na vrhu prinesel vsaj olajšanje, če že ne konkretnih rešitev. To se mora zgoditi kljub nasprotovanju tistih sil, ki bi rade zavirale tak razvoj, reševale svetovno problematiko na star način in vztrajale v zaledenelih oklepih blokavske razdelitve sveta.

Bip

ZADNJE VESTI

MOSKVA. — Predsednik sovjetske vlade Hruščev je v odgovoru na pismo predsednika svetovne federacije znanstvenikov Powella odgovoril, da je Sovjetska zveza pripravljena takoj podpisati sporazum o prenehanju jedrskih poskusov za vse čase, ob primernem mednarodnem nadzorstvu.

PARIZ. — V komentarju na današnji govor tunizijskega predsednika Burgiba, v katerem je ta dejal, da se bodo francoske čete umaknile iz Bizerte, je predstavnik francoskega ministrstva za zunanje zadeve dejal, da je to za vprašanje, da pa so v razgovorih zadnje dni dosegli določen napredek.

WASHINGTON. — V zvezi z deklaracijo konference varšavskega pakta je ameriško zunanje ministrstvo objavilo sporočilo, v katerem je rečeno, da je nenapadani pakt med NATO in varšavskim paktom nepotreben, in da so po mnenju ZDA zadostne obveznosti, ki so jih ZDA prevzele s podpisanim ustanovitvene OZN, da ne bodo uporabljale sile pri reševanju mednarodnih sporov.

PARIZ. — Pariška policija je ukazala aretacijo treh visokih des-